

نور اسلام
نور و نر کستان

کتاب تاریخ جریده جدید

ضمائم اهل عرفانه محفی اولمیه که بو کتاب که تاریخ جریده
جدیده نامنده بر عجایب تألیف نور که خطای مملکتی ننگ جانب
شرقنده واقع اولان بعض شهرلری و اول سمتده اولان مشیخ
عظامنک بعض مناقبلری و مزارلری و اصحاب کهننک قصه سی
و چین مملکتنده سکنا ایدن دونکانی طائفه سی بالتفصیل بیان
اولدغندن سنه ۱۲۰۶ه قزان سوداگری سمس
الدین حسین اوغلی ننگ مصارفی ایله طبعنه
* شروع ایدلدی *

باصمه سنه رخصت بیرلدی سانکت پیتربورغده
۱۲ نجی آپریل ۱۸۸۹ نجی سنه ۵۵

قزان اونویرستیتی ننگ طبع خانه سنده باصمه اولدغندر یل ۱۸۸۹

بالکبه

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

الحمد لله رب العالمين والعاقبة للمتقين والصلوة والسلام على رسوله محمد وآله واصحابه اجمعين * بعد بو کتاب اطراف بلده طر فائده اولان عزيز لرنك و آتله مناسبته بيار سمتمدين واران زاير لرنك يولنده اولان زيارت لرنك ذكر و بياننده * معلوم اوله كه بو دنيا كهنه و ايسكى دنيا اولقله حضرت آدم صفى صلوات الله على نبينا و عليه جد مزدين صونكره كلن امم متخالفه حد دن خارج و عدد دن بير و ندور آنلر نك كنه نى كما حقه بلمك و آنكلامق مقدور بشر اولماقله امم سالفى لرنك احوالى بر واجب الوجود نك كندينه مخصوص و مقصودور لكن مالا يدرك كله لا يترك كله فحواسنجه اصحاب قلم و ارباب نوار يخ بو خصوصه سعى بليقله بعض مامضى لرى كتب سماويه نك مضمونيد بين استدلال و آيت دين استنباط و بعضي سنى انبىال لرنك كلام صدق و حد يث لرندين استكمال و بعضي سنى حكما لرنك حكمت آميز كلمات لرندين استقراب و استخراج و بعضي سنى بين الناس شايع اولان اخبار و حكايه لرندين استماع و استعاب ايله كتابلر بينب زمانزده تفسير و سير و نوار يخ لرنغه آشنا اولن اهل درد عالم نك ابتدا سندن انتها سينه چه غير دار اولوب كانه كل سنى كوز دن كيچوره كلمش كى اشخاصلر و ردور بو بلكو ليمك ايسه بار چه سى سلفى لرنك سعى و علمال لرنك غير قى ايله نجه و نجه بوز مجلد كتابلر ميده چقوب آنلر واسطه سيمله بوله كاه شلر اويله اولديسه زمانلر نك علمى كل سى دخى اولكى علمالره راجع دور رحمة الله عليهم و على من تابعهم من ارضك و سمنى و ذريات آدم نك كثر نى جهانده فرقه لرنك و قورى نك كوبلكندين نوار يخ لرنده ذكر قيلنمادغى و باز لمدغى جايلر دخى بى

حد دور خصوصا ترکستان شرقی جانب الریکه نانارستان و اوزبکستان و ترکستان
چینی و بخارا^۱ صغیر حالا آلتی شهر نامیده معروف و مشهور مضافات دور اسلامه
گلدکن بیری نچه و نچه نفر بقه لر اولوب فتنه و بلوی سبیلی یا که غیر مانع لر
سبیلی بالکلبه ند کیره و تواریخ دن عاری و بوش قالوب خلق ایسه نه زمانده
اسلامه گلدکن اسلام دن اقدم نه کیفیتده بعد فتح الاسلام نه کونه حکومت لر اونهش
عوام لر مطلقا شعوری اولیوب خواص لر بنده اکثری بتمامه بلمز لار

۱۳۵۴

محرر سطور اولن مترجم فقیر آیا کوزی بر منگ اوچ یوز دور تچی سنه سی
وارد غمده بو خصوصی اعظم عالما^۲ مورخ و افاضل کبریا^۳ مدبر لر یله هم صحبت
اوله رق دقتله صوراب تابدیغم انبار ننگ زبده سنی و ایشتمد حکم اخبار لر ننگ
کزیده سنی بالترتیب تسطیر ایلدیم تا که بو کتابچه بر مقدمه منگ مبدائی و بر
آثار ننگ منشائی اولوبده بعض اهل هوس بونکا تقلید ا زیاده سنی بلوب تدریف
و تدنییه یاز سه لر دوستلره تواریخ مشابه سنده بر تحفه اولور غیر مملکت لر ننگ
احوالی نچه یوز یلکین بر و یاز یله کلمکله آنلر بیاندن مستغنی دور لار

مرقبه

شهر استانه حضرت سلطان آلب آنا قدس سره ننگ اشیاخ لر ی ننگ ناظری
صاحب تکبیر افندی ننگ شقیقی صابر آخوند دیر که پدری باسط آخوند و آننگ
داداسی عزیز باقی آخوند دور اوشبو ایکی ذات بو ولایت ننگ تواریخنی بر طرفی
آقسو کاشغر و بر طرفی قمل سالار شهر لر ندین خصوصا آلب آنا علیه الرحمه
مضر نلری ننگ ند کیره سنی زیاده اهتمام تام و دقتله از لشلر ایکن هیچ بر درک
بلما مشلر دیو حکایه ایلدی عالما^۴ زور صاحب تکبیر آخوند ننگ دست ننگ بور و ندین
قلمش آلب آنا خواجه ننگ لندگری ننگ اوقافی تولیه سی تبر کا صاف لب کلمش لر
ایکن بار دور بو تولیه ننگ مضمونیدین طرفان شهری اولده پای تخت و مقر
سلطنت اولوب اسلام دن متعدد خانلر اول جایده اونکلر لر معلوم و محقق دور
اول وقتده اوردن عالم و علمالر اولدغی دخی تولیه نامه ننگ عبارته سنه دن منفعت
ار لور اعجب العجب بودور که اسلام دن پادشاه عالیجاه و علما^۵ شیرین فاه اولوب
تواریخ لر ی بولیدور ظن اولمور که اول زماننگ خلق لر ی اخبار ات عتیقه
واحوالات ماضیه لر که آنچه هوسی اولیوب خانلر ننگ قولنده خزینه ده بر ایکی
دانه تواریخ کتابلر اولد یسه ده نفر قه زمانلر نده یتیم کیتسه محتمل و الا بالکلبه
باشده یوق بولسه کراک الله اعلم

(۱) انکر یوز زمین
(۲) انکر (۲)
(۳) انکر شهر لغتی
(۴) انکر شهر لغتی
(۵) انکر شهر لغتی

مبدأ

بیار یعنی چواچک سمتدین واران زایرلره زیارتلرنک نرنیمی بودور اولالا شیخوکه چواچک دین اون اوچ منزل پردور آننک قریبده قراسون دیدکی محل قدیمده دونکانی طاقفه سندین کوزل مسجد بنا قیلنمش جای ایکن بلوی وقتند خراب اولب کتمش آننک مشرق جانبی صوننک وراسنک یشل جامه بزرک دیوب بر عز بزنک زیارتی وار قدیمده قبری ننگ اوستی قبه اطرافی دیوار ایله قورغان واحاطه قیلنمش علامتی الان موجود لکن قایوجنس دهن ایدکی معلوم دکل بو عز بزنک ظهور حالی بویله بدیع اولش قبرنک قریبده برختای استقامت قیلر ق باغ باغچه صالحیب ایکن تاریب بر قاج یله اول جایده متوطن اولور بوننک بش آلتی باشنده برایکی صبی سی اولوب بوالالار اریغده اویناب پورسلر بر آدم باشنک آق چاله ایکننده یشل جامه یدنده ابریق آرقدین صوآلب قبره واروب غایب اولور بو کوردکلر یمنی اویینه قاچتوب ایتور لر صبی ننگ سوزینه آنچه اعتماد قیلمز براونکو نچی چنتو دیر قویار صبی لر برایکی دفعه کوروب خبر وبرد کده ینه کور سنکزر کتمس دن اقدم بسرعت خبر وبرد دیوب اصمار لیوب قویار برنچه کوندین سونکره بالالار کوروب بو کروشوب کیلوب خبر وبرد کده چقوب کورسلر دیدکلری صفته ابر یقله صو کو تارمش تعجیلله یوروب قبره واروغایب اولور صبی لره ایتور بو قبر چنتوننک قبری ایکن آنی حقارت لانکر دهر بونلر آناسیننک نصیحتی ایله برایکی دفعه واروب مقبره ننگ اوستونک اویناب کیلور کیلب کسل بولوب ایکیس بر دن اولور آناسی ایسه بالالرنک حسرتندن الم زده اولوب هر نه بلا بولسه شو قبردن بولدی دیوب واروب قبری نجاست لر آغریب بو دخی اسفله کیدر ختاینک عروسی وایکی جروسی بری بری آردنجه تتری اولد کک عرف خوفه دوشوب ها کمنه واروب عرض قیلور منکا باشقه جایدین بر ایکن جای بر سانکر دید کده سببنی صوروب ختای بور وایعی بیان قیلد قده ها کم جواب ویروب سندن غیر ی لره ده جان کرک قبره وار مسانک زبان قیلمز موننک بر له سنکا غیر ی جایدین اورون ویر لمز دیوب چقارمش بو غیر مسلمانلر اراسنک شایع بولوب مبتلی ختایدین صور اقدده بالتفصیل بیان قیلمش بوسوز یوما فیوما تزیاید ایله آدم لار ار اسنده حکایه سویلنوب قراسونده دونکلنی لردچن بر منصب دار الوغ آدم وار بو کشی آنکلا دقده ختای الوغلر ندین صوراب مز بور جاینی خالی قیلب اوزینه آلور بدور بو منصب دار دارون لقبیله معروف و فقیره دبدیکه بو عز یر ننگ اوستنه کنبد قیلب اولکی احاطه سنی تجرید و اطرافندین مناسبلی یرنی وقف و آنکا بر شیخ تعیین و اول وقف غه آنی متولی قیلسام وقت بوقت

(۲) چنتو ختای لغتی آلتی شهر مسلمانلر نی چنتو دیر ار اصلی مستامن دیوچک ایتمش و بعضی ار بی باش معنا سنده دیر ار یعنی مسلمانلر نی بی باش بی نظام خلق دیوب تحقیر محامده کلتمور ورلر و حالانکه بو معنایه مستحق اولر لری دور لار (منه)

تلاوت قیلب اول عزیزننگ روحنه دعا فاتحه قیلسه بونیت دامن دیوب مرادنی نقل حکایه ایلدی خیر خدا امر ادنگرغه یتکورکای عزیزلر هر اشنگز که اعانت و یاردم قیلغای دیوب اخلاصینه کوره مدح و ثنا ایتدنگ بعضی لر معارضه و مناقشه قیلب دیدیلر که بو خبری کافر سویلمش مسلمانن بین کورمش و بلمش کشی بوق داردار کفار اولسه خبر خیر کافر اولسه کافرننگ خبرنی نصد بقله حقیقتی معلوم اولیان مجهول اشته شروع قیلماق قندق اولور اگر آننگ قبرنی آچوب کوروب موءمن علامتی عزیزلیک نشانه سی بلنسه سول حینده بواشه ایتسار قیلنسه دیدیلر آنلره دینلدیکه اولاموءمن ایدوکنه بر علامتی اوستوننگ کنبذ وارلقی و اطرافنده احاطه اولدغی نشانی مشاهده قیلنوب نور و بدور ختای خلقی ایسه هیچ وقت جیفه سنه کنبذ قیلن آنلرننگ نزدنگ عزتلی و حرمتلی آدملری ننگ جسد خبیث لرینی وطن اصلینسه آلوب کینارلار آلوب کیتماک که قدرتی یتمزسه کویدروب کولنی آلوب کینارلار او بر طائفه سی لباسیمله چولغاب پیانه آنارلار ایت قوش بیوب بوق قیلسه آنکا سیونورلار و بر نوعی پره کومارلار اچسه ده کنبذ قیلماق قطعاً عادت لاری اولیوب زعم لر نچه اعتقاد لرینه ضرری دخی وار ایمش ایکنچی علامتی قبری قبله یه موافق اولدغی بو ایکی شاهد صاحب قبرننگ موءمن اولدغینه دلیل قوی دور اگر بونکا قناعت قیلنمزسه ایکی معتمد آدم چله یه یعنی فرق کون اول جایده استقامت اوتوروب استخاره ایلسه لر اهل کم ایدوکی معلوم اولور و الا نبش قبر باخش دکلدوردهد کده اهل مجلس بوقولی مستحسن کوردیلر زابر لره اول زیارة اوشبودور

مناص

شبخودان بش منزل یرده مناص شهری که وقت اختلافک دونکان طائفه سینننگ مستقل ها کمی نورمش سیغلی مستحکم و صونکره یعقوب خان مرحوم ننگ منتهای حد و دیالت و سرحد ولایتی اولان شهر دور اطرافنی اورمانله محاط یغاجلیق چوبلیک ایکن لیک صوی سیراب زیاده هواسی معتدل قشش آز طائفه ۶ دونکان ننگ مجتمع اولدغی بر بلده موفور اولوب نوابعلیه تخمیناً بش مننگ خانه و دهان زیاده اهالی ۶ اسلام وارلقنی روایت ایدرلر بنا برین باشقه شهر لره نسبتاً ختایلی لرننگ دقتنی جلب ایدرک ها کم لاری بوشهره کیلکان کیتکان یولچل لاری باقوب کوروب کم کلدی کم کیتدی نه پردن کلورونه پره وارور نه کلرده و نه اشته پورمشدور دیوب حتی بنمش آط و یوکل دیوه لرینی صوراب دخی قلمه آلورلار فقیر رفیق لر مز یتنی سیکز آدمله بر دونکلی خاننه مهمان بولدغمزدا صاحب خان زورغانه واروب معلوم قیلدی لر لکن کیلب کورمدی بوشهرننگ روچه یاق دروازه سننن چقد قلم مقداری بر درست یرده یول اوستوننگ بر عزیز یارتنی وارقبه سی کوب بلندکل سانچی سی

و چراغی سی و اریولجی لار دعا فاتحه قیلب نذر نذر لرینی چرائی بی و یورولار
سانجی

مناصدان اوج منزلده سانجی شهری وار ختای آز خلق ننگ کوبی دونکائی دور
بونک قدیم بر چونک بوط خانوار ایکن صونکره اسلام زمانه سنک مسجد قیلماشلر
بو شهرده دب آخوند دیرلر بر مدرس واردور دونکائی علمالری بیننده مشهور
اعلمی و اورعی ایکن الحق مرفحو سانجی خلقه شریعتی شدنله دوغری سورلیوب
هیچ احدی رعایه قیلمادغندن زمانه فساده یوز توتوب غیله اکثر ناس آئی معقول
کور میوب دوغری سوزنی ایگریه آلوب از همون جهت شهر دین شهره انتقاله
مجبور اولبور ایمش فقه دین هدایه شریف ودخی عقاید کافیه شرح ملاسلم اوشبو
فن لردین درس مکله قیلب پانخشی مطالعه دان شاگردلری وار ایکن عباره سنی
عربی اوقوب تقریری اوز نلر نجه دور مدرس قایدوشوره وار سه طالب لری
بیله وارولار بو مدرسنگ تولدی و تحصیل علمی شرقک بلاد سانجین ده اولوب
بلوی دین مقدم چواچک شهرینه کیلب صونکره مناصه توروب اسلام محاربه سنک
روچه مناس کوشنگ اورتارنگ یوروب ختای آلدغی زماندن مناصه ایکنلر
پاشلری آلمش برده ایسه ده فتابه قریب اولمش ریاضتله بو کولمش متقی بر تبرک
ذاتر فقیر واردغم همین ده مناس دین سانجی به کوچوب کلک کنه آلتی کون بولمش
بونک یعنی سانجیه کلک و کنه باعث بو ایمش مسلمانلر نماز عمده جپانه یعنی مصلی به
چقارلار بو ذاتنگ بر پیش قدم شاگردی عبیده امام اولور بعد الخطبه منبرده
جماعتلره سوره اسراده فسه معراجدن اوزاق و عظ سوبلر تمام ایدوب فارغ
اولک قدن صونکره مز بور مدرس آخوند شاگردینه چرائینی ستوب دیر که عادتجه
موعظه کتابلر نندن سورلاسانک بولزمی ایدی بی عمل و بی غرض عواملره قرآنی
تخفیف ایلمنگ ودخی آبتنگ تر کیمینک فلان محله غلط و معناسنگ فلان موضوعه
خطا کیمتنگ کلام الله دن وعظ سوزلمک سننگ شأننگ میدوردیر شاگردی هیچ
نر سه دیمز لکن حجالت اولور بعضی رسم لر نجه شهرده بیلکولیک آدملره عیدلب
یورولر بر موی سفید غنی آدم وار ایکن آنکا کورولر غنی دیر که شاگردنگزنگ
عیبی و خطاسی بولسه تنهاده ایتمسنگز بولزمی ایدی خلیق اچنده حجالتیه
دوشوردنگز دیر مدرس آخوند ایتمور غنی بی تمیز سننگ بو اشلر ده نیمه دخلنگ
وار سن آیتی یلمسنگ و معناسندین هیچ ش فوم و ادراک قیلماسنگ آیتنگ خطاسنی
ایتمک نسیبه قیبول ایتمی بوسننگ متاعنگ دکل اشکاره مجمع الناس ده سوبلدیکم
همه به بر ابر ایش و لسون و تنبیه بولسون او چون بولسون فلانی بوسوزلر ده کارنگ
بولسون همان اوز عیبنگی بلوب اشنگی اصلاحه کتوردیر غنی ایتمور منم متنیه

(۲) چونک کنه معناسنده الوغ دیبک دور (منه)

اولغودك نېچه عېمىم وار منك قرآندن معنى ايتدىمى اېيغ لئور سن دېدك كىم مدرس
 آخوند آننگ شرعه مخالف بر نېچه فعل شنبع لر ينى تعداد قىلور اوشبو جدل ايله
 غنى و مدرس بين لرنده كىن وعداوت دوشوب طرفين اولوب برار ييل مرافعه
 ايله ختاي الوغلا رينه بارشوب كىلشوب اخيرى قانچه سرف مال ايله آخوندنى نفى
 حكمنك سانجه چقارمش فقير اول ذات برله مصاحب و مجالس اولوب احوال آدم
 و شكواى عالم دين خبلى مكالمه قىلشوب اثناى كلامك دونكانى طائفه سىنك قاپسى
 عصر ده اسلامه كلكى و موخه زمان ختايلى لره تابع نوروب صونكره خانلر ينه خلاف
 اولوب اختلال آچدى سىبىنى سوء المده ايتدادن انتها سنه چه بر قصه غريب
 و بر حكايه لىبب اوزره بالتفصيل بيان بيوردىلر موندىن مقدم و صونكره صورادغم
 هر بر آدم لرنك سوز مثالى بونكاه موافق كىلېب جمله سى مزبورنك كلامنى مؤيد
 اولغله توانرله مصدق اولدى على حد بر فصل اوزره بو خبرنك بيانى كلور انشاء الله تعالى

رومچه

سانجى دان بر منزل بر رومچه شهرى وار ختايلىر خومپوزو دهرلر رومچه اصلده
 كچك روم ديمك اولوب لغت تركيده براسى تصغير قىلماقچى بولسه لر چه لفظى
 آنكا اضافه قىلنور مثلا كچك اويكا حجره چه كچك هوليكه هولېچه كچك باغچه باغچه
 كچك دوكانكه دوكانچه و على امثالها كوب اسلر واردور اوشبونك ايله روم
 كىبىردن امتياز رومچه ديمشور بىنا برين طرفان خلقى كىنا بلرده اصحاب كهفى رومك
 ديدك لرى بومعنا ايله دور ديوب ادعا ايدىلر بويديك لرى ميزاندىن بيرون
 معياردن بعيدكلى يعنى نرازودن طش اولجا كىدن ايراق ايمز زيرا آلتى شهر
 مضافاتى بخارا صغير ناميله جغرافيه لرده مسطور اولمىيله روم صغير اسميله
 مسمى سى دى بىكار و بوش كىنمز بوسوزه بر طر بقبيله اشكال و اير اديتمز
 بو شهر دى اختلال وقتنده دونكانى لرنك خان مئابه سنك ها كىمى دور دى بر بلده
 فاخره اولوب اطرافى جوانى ناغ برله محاط مناص طرف صحراسى اورمانلىق تاغلرندى
 تولا يغاچ ناش كور معبدي دى موجود دور حالاً ختايلى لرنك ضونطون (لوشاى)
 دارون (جوبا) لقبيله ملقب اولن واليسى بوشهرده دور كلا آلتى شهر مضافاتى
 مغرب طرفى غولجه و چواچك شمال سمتى قوبدالاستى جنوب و شرقى جانب لرنده
 كوشنك و قمل شهر لرى جمله سى مرقومنك محكوم و قومانك سنده اولوب مرصص
 ختاي و مركز تجارت اولن بر بلده معروفه دور شهرنك شرقى سمتنده يارىم
 فرسخ مسافه قدره حمامى يعنى ارشان صوى واردور غىرى بر لرده ارشانلره
 نسبتاً بونك صوى صالحون و آچى اما بدنكه باغ كېى صلا نوب هر بر دن بومشاق
 نىكار لىسانك و سخنى صابوندىن آرتوق آقارنور شهر خلقى كر لر ينى اكثر

بو صودا یوارلار صابون کرک دکل اوستینه ایکی بولاک اوی قیلیمش بری آدملر توشمک وبری کر بومق اوچون سفلینه دخی اوج بولاک اوی قیلیمش اوستنی یابمیش وایشک قیلیمش خاتونلره خاص دور قربنده بر کوزل جای بنا قیلیمش وارنلر استراحت قیلیمسون اوچون تاغی ننگ اسمی بوغده نامنه بوچور کان برلر مزدا کورنگان تاغلرنگ اینک ایکز وارفعی دور بویله اولدقدن یازی یغمورلی قش فصلی قارلی اولوب فواصل اربعه ننگ اکثری غیمله کبچار دهرلر واقعا بویله اولمق کرک واردقده دورت کون قایتمقده بش کون تورددق هوا مصیحه کورمداک صحرا زراعتی صوبرله تاغلرنده صوسزده ایکارلار بو شهر مسلمانلردین دونکانی طائفه سی اولدین توروب قدیم الاستقامه اولوب کلدیلر ایسه ده زیارتگاه اولدغی مدفن عزیز معلوم دکل دور آندان جمشیدون قراولی که بناسی تپه ننگ اوستونک بلندیگده اطرافنده اوتون صوی چوبی کوب بر موضع محبوب و منزل مرغوب دور آندن سیغودیدکی قراولنگ قربنده بر کول وارقدیمده شهر اورنی ایمش اوشهرنگ کافرلری برله نوبچی آنادیدکی بر صاحب کرامات اروشوب مزبور بوغده تاغی باشندین کافرلره آنتان ناش دیرلر یپاننگ یول اوستونده قزانداک قزانداک صحاناشرلر یانبور حقیقتنی الله بلورلکن اول تاشرلر بر سبب برله بارمدقده اصلی اول جایدین بولماقغه اصلا مناسبتی یوق نه سبب برله وارلسه ده خارجدن وارغان ناشدور عزیزنگ قبری اوشبو بوغده تاغند دیرلر بو اطرافنگ صیادلری کولدین تاغه قاچان صیدلری قوغالامارلار نوبچی آنتاننگ تر بیه سنه اولن صید دیوزعم ایدرلار واقعا قوغالامشر نیچه سی آتی یا اوزی بر شکست کورمک واردیرلر

دوانچی

آندن ایکی منزل یرده دوانچی قصبه سی وار بازارلی بر مسلمان قلعه سینور ختای آرخلی اغلیی دونکانی دور ختایی لرنگ استلاسنگ اوشبو قریه ده آرمسلمان کوب محاربه قیلیمشر وافر کافرلی قرمشر شهری کچک ایسه ده محاربه سی شدید اولماغله صعب مظفریتی ایماو بو حالتی اعلان واعلام مقامند بر تکل ناش اوتورنوب ختایچه خط بنب آتی نشان قیلیمشر بو قلعه یه کردکز همین ده یول اوستونک یولچلار اوچون بر مسجد بنا قیلیم تورمشر ایکن توشوب امامیله کورشدوک یوزی باشی جمله جراحت نشانی اولدغندن استفسار قیلدغمزدا کافر ایله محاربه ده بولمشور دیدی غازی ایله بولشوب دعاسنی آلدغمز زباده ممنون اولدق زبرامن عانق حاجا اوغاز یاققد عانق الفنبی وارد اولمشور آندن بر تاش یردوانچی تاغی ایناکنده مرحوم یعقوب خاننگ الغاری یاندغی قورغان حالاً خراب

اولش آندن دوانچی تاغنی آشوب دورتچی منزله کندک دیدکی برکچک
قلعه چوار کندکن بر منزل جار دیدکی بر کاریزنک چینی اولدور اول جایده
بر عزیزنک کنبزی وار ایکن یولدن براغراق اولماغله وار مدق اسمنی دخی
بلمدک دعا فاتحه قیلب اوتدک جاردن بر تاش مقداری مسافه ده طرفان شهری واردور
بلده طرفان

طرفان نامنده ایکی شهر اولوب برس اوج طرفان دیر لر آق سو شهری قریبده
بو طرفان دن سیرابله بر آی مسافه دور بو طرفان نی کوهنه طرفان دیر لر خلقی
فقیر و بیچاره و متواضع اولمغله غریبان طرفان دیومو صوف اولش بر بلده
عبر تنمادور غریبان لفظنده غریب و دخی عزیز غازی شهید عباره لر ی اصلده
عربی اولوب صفة مشبهة بالفعل دور فارسی وترکی لغت لرنک هم بومعنایه مشترک
و مستعمل اولوی عربی عبارتده آن کلمه سی یعنی الف نون علامه تشبیه اولور اما
فارسیده آن کلمه سی اسم جامد آخرنک علامه جمع اولور بومعنایه مراد ایوب
اکثر خلقی غریب اولمغله غریبان طرفان دیر لر خوتن ده شهید لر کوب اولمغله
شهیدان خوتن یار کندده پیر لر کوب اولمغله پیران یار کند آق سو داغاز یلر کوب
اولمغله غازیان آق سو کاشغرده عزیز لر کوب اولمغله عزیزان کاشغر دیوب هر برینی
بو یله توصیف و تعریف قیلور لار واقعا بو ولا یملر اسلامه کلدکن بری نجه و نیچه
تفریق و نیچه نجه محاربه لر اولوب گاه کفارنک ضربی بونلر گاه بونلر نک شدتی
کفار تیکوب مده مدیده دین برلی عزیز غازی شهید لر ار لغنی هیچ احد انکار
ایلمز آلتی شهر دیو کلری ننگ بشی بالانفاق بومه سی لر دور آلتچی سی کچا شهری
بعضی لر یمنکی حصار دیر لر کاشغر قریبده بر شهر دور و بعضی لر آلتی عد دنک برس
اوج طرفان دیر لر اما ختای خلقی باکا باجین دیر لر یعنی سیکز شهر دیمک
اولور آنلر نک دفتر نده یوقار غی یازلمش بش شهره اوج طرفان کچا قره شهر بو اوج
ضم قیلنوب بینلرنده سیکز شهر دیو شهر تشعار اولمش نن لؤ باجین دخی دیر لر
مسلمان آلتی شهری دیمک دور طرفانه کردکده دروازاسیننک خارجی قبله
سمت نک شهید لر قبری وار شهر نک کورستانی دخی اولدور آندن اوج و رست
مسافه ده لوجین دیدکی محله شهر نک مغرب سمتی دور چوپان آتا دیدکی
بر عزیز یار وار کنبزی کوب بلندکل بفر دیدکی جای نفس طرفان دن
معدود دور بوننک قریبده خواجه شهید خواجه مزیارتی وار حضرت مولانا جلال الدین
کینکی اولادند لر شهید خواجه تر به سی پش طاقتده بو ایات یازلمش * تبرک
اسم لر ی بو حفظ بخاری * شریعت ده امام اعظم که پاری * نایب اول ذات بر فرزند
اول عصر * آنکا بولدی مبارک نام ابوالنصر * بتب بولوحنی بولماقعه حادث * که قوربان

کونیدی بیک ایک بولدی باعث* اصل اسمی ابوالنصر اولوب سو جو شهر ینه غزانه وارمش ایکن آنده شهید اولماغله شهیدخواجه نامیله معروف اولمش وصیت قیلمش ایکن وفاتم بعدنک منی فلان دویه یو کلب قویو پورنکز قایسی پره واروب دوه چوکسه اول منم جای مدفنم دور دید کی ایله عامل اولوب دوهی قویو ویرد کده سو جو که سیر ایله اون بش کونلیک مسافه ایکن کیچه وکوندوزن نمایون یوروب سنکیم دید کی موضعه کیلب چوکش مدفنی بواولسه کرک دیوب آدملر توشورمک صد دنده ایکن دوه در حال اورنیدین توروب یوروب حالا تر به سی اولان موضعه کیلب چوکش اولکی کبی نورمق احتمالی کوزادوب بر کیچه کوندوز آنده قویمش لار دوه حرکت قیلاماش دوه بی اورنیدین آلوب خواجه منی آنده دفن قیلمیشلر بوایسسه شهیدخواجه مننک کرامات لرن دین محسوب دور و دخی سید احمد نامنده بر بزرگ سید دهقانی نامنده بر عزیز واردورز یاره قیلنور کننیلری واروینه حضرت آفاق خواجه مننک قدم جایلر یکه اول مملکه خمیه ایله بر یچه کون استقامت قیلمیشلر ایکن صونکره نمر یکا اول منزله بر رفیع کننید بنا قیلب اچنک شهره شبیه قبه قیلمیشلر پیش طاقنک قدم جای هدایه الله یتلمش اصلده اسم مبارک لری هدایه الله اولوب مشهور آفاق اولماغله حضرت آفاق دیوملقب اولمش ایکنلر وینه قوش دونک شهید انجان بزرگوار بوتلر جمله سی بفرده بر برینه یاقن دور لار شهر طرفاننک کوهنه وایسکی موقعی حال اطرا دین کلری بر بلند منار وار آننک یاقننک خراب اولمش موضعه دور احاطه سنندین صحیح وبتون دیوار یوق بری پست و بلند لیک حتی آط بر لن یورمک دخی عسیر دور

شهر آستانه

طرفاننن نورت ناش یعنی اوتوز ویرست لر چما سنده اولور آستانه شهری وار آستانه صوی بویونیه بو اطرافنک آقار صوی ننک کوبراغی اوشبودور شهری ایکی بولاک اولوب برسی قر اخواجه نامنده اوتوز بر مسجد و برسی نفس آستانه یکر می اوچ مسجد جمله ایلی دورت مسجد دن عبارة بر شهر مفیض و بر روشن ضمیر مفتی خصوصا حضرت سلطان الب آنافدس سره جناب سعاده مثاب لری ننک مدفن مبارک و مرقد منوره لری آنده اولماغله بر بیلده دلکشا و بر بیتوته عشا دور آستانه صوی آروغله ایکیه تقسیم قیلنوب بر قسمی آستانه به و بر بولاکی قره خواجه به کیندر هر ایکسنده آلپ اتا خواجه ننک و قفیه حنفیه صوی وار دور الب اتا علیه الرحمه ننک اصلی حضرت علی کرم الله وجهه نسلندن حضرت حنفیه به منتهی اولور آناسی بنت بوغرا خانن دور حضرت حنفیه اسم اصیلی محمد الاکبر ایکن بونکا محمد الحنفیه دیر لر زیر افاطیه رضی الله عنهما جانتنک حضرت علی

غیری خاتون آلیوبوب جاریه دخی نونمایوب حضرت فاطمه وفات ایتمد کک
 ابوبکر رضی الله تعالی عنه خلافتک اسیر اولان بنی حنیفه قبیلہ سنن آلذغی
 منکوحه یا جاریه دن اولوب بو خصوصه حضرت رسول اکرم صلی الله تعالی
 علیه وسلم امر و اشارت ایتمش لردی غایتمه بهادر و شجیع و سخی و فصیح ذات
 اولمش و فعه جملده باباسیننک علمداری ایدی صونکره حجاج ظالم مکعبه
 عسکر چکوب کلدکده این زبیر طرفندن حجاجله جنکده صینوب مکعبه مکر مه به
 اوج قوناق یرارض طافقه کیدوب هجر تنک سکسان برنده وفات ایتمش دور
 حنیفه اسمی بو قبیله به منسوب دور آلب آنا خواجه اوشبو حنیفه ننگ اون
 بیتچی اولادی دیر لر اسم اصیلی قره خان ایکن صونکره بو ذانتک قدومیله
 ولایتلر اسلامله مشرف ایمانله مکرم اولوب خلقه دخی بیره لیک و ثروتلیک
 حاصل اولغله قتلوغ لقبی ضم قیلنوب قوتلوغ قره خان دیومسمی اولمش بیتم
 آلب اتادیر خلق آتی قتلوغ قره خاندور آتی * شاه مردان شیرین دانغه بیتادور
 نسبتی * دیوب او قودغی ایپانلری بوقصه دن حصه دور ابتدا بو ولایتی اسلامه
 دعوة ایدیوب فتح ایدن اولدور دیو مشهور دور فتح اسلامین مقدم خلق موس
 اولوب قاعده الملکی اولن شهری شهر استانه دور آلب آنا خواجه سردار اسلام
 ایکن کیلوب اسلامه دعوة قیلب بونلر عماد ایتمکده محاربه قیلب اور وشوب استانه ده
 کهنه قورغان که دقمانوس قورغانی دیو نقل ایدر لر مذبور قورغانغه نچه دفعه
 آط سیمکر دوپ دوشوب جنک قیلب کفاری تنک قیلد قده قورغاننک اوستمنی
 کلانیمر چوق برله شبکه یعنی طور قیلب یابد رمش دیر لر بعده نچه دفعه مقاتله
 و محاصره قیلب کوب کرمانلری ظاهر اولوب خارج بلده ده ساکن خلیقلر
 کلا ایمانه کیلوب خواجه مغه عسکر مثابه سنده معاونت قیلوب خانلری ایله ارشوب
 صرفوشوب قورغانی قاماب آخر الامر آلب آنا خواجه شهادت درجه سنی بولمش دور
 صونکره مسلمانلر قورغانی الوب پادشاهی قتل اولمش یا قاجامش دور خواجه ننگ
 خدمت لوریده خاص دورت شاگرد و مریدلری وار ایکن آنلر کین کی جنک لرده
 شهید اولوب جوارنده مدفون اولمش لر خواجه ننگ نر به سی علی حد بر واسع
 حجره ده قبه قیلمش بو دورت شهیدلر باشقه حجره ده ایکسی بر ایکسی بر قویولمش
 اسلام زمانه سنده بو ذاتلر ننگ اوستینه رفیع کنبدلر و آنکا واقف زمین وصولر
 نعیمین قیلب شیخ و متولی لر قویوب نیچه زمانلر بو ترتیب برله تورشلر ایکن
 ازمان متفرقه ده کنبدلری کافرلر بقوب یاقوب بعده بر زمان مسلمانلر ننگ
 اختیاری اللرینه کلدکک اسکندر بیک ابن امین و آنک ابتدا طرفان ولایتنه
 حاکم و صونکره کاشغره واروب والی اولد قده حاضر کی بنایی هجر تنک منک ایکی

جوزاون آلتی سنه سی تجدید و تعمیر ایلب پش طاقنه اوشبو قطععی بشل خطاله
 یازمشدور (بسم الله الملك المستعان هدسبز حمد ثنا وعدسبز شکر بی منتها اول
 خالق کون ومکن وافریده کار هر دو جهانغه بولغایکم اجناس عالم واصناف آدمی
 عدم خلوتخانه سیدین وجو دکاشانه سیغه کلتوردی ورفعتنا بعضهم فوق بعض درجات
 مضمونی برله افراد انسان نینگ بعضی سیننگ رتبه سینی بعض دین بلند و ارفع
 ایلاب خصوصا پادشاه لار زمره سنی اوزی ننگ پادشاه حقیقی لبق صفتی غه محل
 ومظهر ایلاب بوجمله دین اسکندر چساق وآننگ بیگ لیک کم ابن امین خواجه
 وآننگ بیگ لیک رحمة الله علیه اول خدای بیچون ننگ فضل وکر می برله پدر بزرگوار
 لاری ننگ مرتبه عالی لاریغه منصوب بولوب نچه یل لار طرفان مملکتی مسند پیدا
 مسلمانلر امور قضیه لاری انتظامیغه حاکم وناظم فقرا ورعیه لار مهیسی ومصالح لاری
 کفاینیغه متدبر ومنتظم ایردیلر وینه اول خدای فیاض عنایتی دین اول منبع
 نور و صفا وهر رد فیض و عطا سلطان البنا نور الله مرقده امداد لاری برله کاشغر
 دار السلطنتی تختیغه ترقی قیلب حاکم لبق مسند پیدا برقرار اولدیلر بودولت
 عظمی وموهبت اعلی غه شکر گزار لبق ادا قیلب صدق و اخلاص نینگ کمال
 ظهوریدین ملازم وخدمتکار لبق شرایطی بیجا کلتور و ب کاشغر مملکتی دین اوسناد
 نامتار شیرین کارلارنی ایباریب بوسلطان اولیانینگ خانقاه متبرک لاری کتبدین
 وپیش طاق رفیع لاری تعمیر یعنی کاشه سبز و منقش تزیینی برله تجدید ایلا دیلار
 در نار بیخ عمارت کاشه * زهی امیر غیور بیکه ساخت این معمور * دلش ز نصره حق باد
 دایما سرور * کسی نمنی نار بیخ طاق کتبد کند * طلوع چو خورشید از هروف غیور *
 انتهی تاریخی کلمه اخیر ده دور کلا استانه خلقی جمعی اوشبو جامعه اونار لار
 فقط اوز محله سی بوزدن زیاده خانه دور امامی هادی آخوند داداسی ملاحیبب الله
 لقبی قاری آخوند داداسی عبد الشکور داداسی عبد الجلیل داداسی باقر آخوند
 داداسی عبد الغفور داداسی باباق شیخ اوشبو ذانلر اوج آنادین برلی امامت لیک
 لوازمی ادا قیلب یوقاروس صاحب تکبیر ایمش لر حضرت خواجم ننگ مضجع لری
 اولان حجره ننگ آلدنده ایوانی بساط فاخره ایله مفروش و دیوار لری آیات
 واحادیث ایله منقوش زایلر لر اوشبو جایده قرآن اوقوب ثوابن روح پرفروش
 لرینه همه قیلاور لار جامع اولرندین زیاده خانه و اوسع اوی دور هر یوم دوشنبه
 وجمعه کون نماز فجر دین صونکره اوراد فتحیه اوقومق وهر جمعه نمازندین
 صونکره شیخ لر بر کلام شریفی ختم قیلمق وظیفهء مأموره لری اولوب قرق شیخ
 بو خدمتی ادا قیلب اوقافدین حصه لر یعنی آلور لار بونلرنگ بکر میس چونک
 شیخ بکر می سی کچک شیخ لر دور چونک شیخ لر می هر بری انصهارندین بکر می

داردانك بغدادی آلورلار برداردانك دیدكلری ایکی باطمان یعنی اون بش
 یو پ چاسنده اولور کچك شیخ لر نصفی دور اولدین اوشمور تیبك کلمش لر صاحب
 نکبیر افندی ننگ فولنده کهنه تولیه لری بار ایکن بو ولایتلره ختای استلا
 قیلن زدن اقدم خانلر خط مهر قیلن بیر مشلر بو عنوان نامه ننگ بر سی هجر ننگ توقوز
 یوز یکر می دورت نار یخنک و بر سی بر ننگ آلتمش یتى نار یخنکده بتلمش ایسکی
 اولغله بز ایله استارلب تبر کا صاقلب هر که کورسانمز لر ایکن واسطه ایله آلوب
 اوقوب بالذات تولیه ننگ اوزن دین کوتاریب یعنی کوچروب آلدیم تحریر ندن
 بر حرف نه زیاده ونه کم حتی بعض نقط سز حرف لر ینى کنندی کبی بی نقط
 قبله رق یازدیم نسخه اوشمور دور ابوالمظفر سلطان منصور خان سوزوم اکا بر
 واهالی وسادات وقضات ومتوطنان بلدهء طرفانغه آنداغ معلوم بولسونکم سید
 عبد الجلیل نی طرفان ولایتی دا نقیب قیلندی خصوصاً حضرت فایض الانوار
 آلب آنا قدس سره ننگ لنگری نینگ اوقافی آنینک نعر فیندا بولسونکیم
 محصولی اوقافی نی مصرفیندا صرف قیلغای حضرت سلطان یونس خان سید
 عبد السمیع خان اکم انار الله مرقدہ نینگ هقندا قرا حوجه دا اون تغارلیق
 بغدادی یری بر باغ ایکی نکور من سیورغال قیلغان آیریب دور قرق تغار
 بغدادی یری بش پارچه کبیری مزار حقینده وفق یر دیب نار یر ایکن
 دیر بز داغی اول چوسون برله سید عبد الجلیل نی هم بو بیتمکلن یر سونی
 ناریب نکیب تنج کونکل واولتوروب دعا بیلان مشغول بولوب اونکان کبچکلن که
 علی قدر الوقت آش بریب اوالتورسون دایلدی و برجا اولتورغان تورغان
 ایرته کبچه چوللیق سوزینی ایشتب رعایت قیلنک لار قراواجه ننگ بیکی
 و داروغاسی نار یری تی آقیمور سوزینی تیمای قیمای تلاش تارتیش قیلمای
 و مانع و مراسم بو المانک لار سید عبد الجلیل سین هم نقیب بو الدوم دیب اوالتورغان
 تورغان ابدال درویش فقیر مسکین که جور ظلم قیلسانک یرلیغ چوسونیدین قورق
 زیرار اهرکی سین دیب مهرلوغ نشان نار یخ توقوز یوز یکر مه تورت دا قونلوغ
 رمضان آبی دا آستانه دا پتیلدی انتهی کتابتی خط ثلث و دستکار له یازلمش هر کس
 آتی اوقومق ممکن اولماغندن مر حوم سلطان احمد خان سیاستنک خط جلی به ترجمه
 قیلن دمرش باعث منقولی بیانله کهنه تولیه ننگ اخیر ینه الحاق و ضم قیلن جمله سی
 متصل بر بز ایله بطالمنش نسخه اوشمور دور ابوالمساکین سلطان احمد خان آنداغ
 واضح و لایح بولسونکم باسط کف الاشفاق علی الامم معدن العدل والوجود اللهم
 جامع الفضل والاحسان السلطان ظل الله فی الارض موردیغه موافق بولوب دعا
 کولار خشنودلوغی فقر الار دلچولوغی پیریشان کونکل لار جمعیتی ویران لار

عمارتیکه راغب ببولوب هر پراکنده و بر جامان اوستی که سایه رفاهیت صالور
 ایدیلر خصوصاً حضرت منصور خان لیلی ننگ فایض الانوار حضرت سلطان آلب
 اتانینک لنگری ننگ اوقافی و محصول اوقافی نصر فی ننگ بارسیده بر کان نشان
 عالیشان لاری اینب ایگان آتی نافتوروب ویران لاری می نغمیر قیلدروب اول
 نشان ننگ زیلیده بعینه بر حرف نه زیاده و نه کم نسخه قیلدور دیلار نالاینکه هر
 کور سواد اول نشان ننگ ایچید اکی فی اوقوب بلماک که قادر بو الفای دیب و نسخه
 هذا انتهى یوقار و ده خط ثلث ایله بتمش نار میخ تو قوز یوز بکرمه تور ت دالاولان
 توله نامه بی بعبارته و بعینه تحریر اهلل اخرینه بونی ربط قیلمش مهری ننگ
 صورتی بودور (امین خان) نقشنده خان لفظندین غیر سی روشن بلتخاپور
 صورتگره گلن خانلرنک بووقف خصوصتده ویردکگری مؤید نامه سی بودور هو المغنی
 ابو النصر سلطان سعید بهادر خان غازی سوزوم جمشید شان کیتی ستان را و باستان
 فریند اش لار بیلان علیا حضرت نیر رفعت فریدون فردار انشان فرزند لارغه
 سپر طرفان قلمروی نینگ صدور دستور آیین سعاده قرین و نقبای صدر نشین
 و ستادات عظام واجب الاحترام و قضات انام شریعت انجم و مود کرام فرحتک فرجام
 و روسای نیکو نام بیله بتخصیص فر اخواجه استانه سی ننگ خاکم و داروغه لاری باشلیغ اقسقال
 و فراسقال لاری بیله ار باب صنایع (بو محله یاریم سطر دن زیاده وای خط مو اولماغله معلوم
 اولمادی) هوید ابولسونم جناب سیاده مثاب و کمالات اکتساب دیانت آثار حقیقت شعارسید
 شاه طالب ننگ صلاح و صلاحیت و تقوی و قابلیت فی آنکلاب بابالار ننگ دستوری
 حضرت بزرگوار نور الله تربته نینگ مرقد مطهر لاری دید ایش و صاحب
 تکبیر قیلدی ناسید مشار الیه دین بی اذن هیچک نذر و نیازغه دخل و تعرض
 قیلغوچی بولماسونلار و هر نذر و نیازی که - غه کیلسا نصف قیلیب نصفی فی
 سید مشار الیه نصفی فی شیخ لارغه اغنیالارغه کم راک مقلس لارغه زیاده راک تقسیم
 قیلب بیرسون زنده هم کیلسا نصفی فی سید مشار الیه نصفی فی شیخ لارغه بیرسون
 و تقی مشار الیه عند الاحتیاج اوز نفسی غه سید لارننگ حصه سی دین آلسون و دیگر
 هر سولاری هم قیر اداتی قرق تغار لیلی یرنون آلفو اون تغار لیلی یر قافر دالون
 تغار لیلی یر و مجموع قوروق یر لاری و سولاری یر بر بولسون و اوچ نو تام اوچ ایلیک
 جورغه سولاری یر قیش و یاز نیمغوچی بولماسونلر حشر مردگار فر اول جنک اول
 عشر حق الله قورغال شره چی نقاره چی کونک چی او توچی بازار بیکی سرانه و جمیع
 علمدار دخل و تعرض قیلماسونلار هر کم شیخ و سید لار دین مشار الیه ننگ خدمتی
 فی کما ینبغی بجا کیلمتور سونلار او شیخ لار نینگ حصه سیدین هم آلسون کم ها کم
 یاز لیغ جو سونیندین اوزکا قیلسته سیاست غه سزاوار و غضب غه گرفتار بولغوسیدور

(۲) کهنه نسخه بر یر بولسون کلمه سی اوسته خط چکلکان اوچون بز دخی خط تارتدی (منه)

دیب مهرلوك نشان عالیشان صافی بیان تاریخ مینک آلمش نجی نوشقان یلی
مهرم آبی شمه کونی دار السلطنه طرفاندا بتلدی انتهی اوشبو صورتک مهر مدور
خطی محو اولش (۴۴)

سلطانلر هر بری بو عزیزه بویله خدمت لر ایله اعزاز و اکرام قیلدی سببی
ذات عالی لارنک کرامات و خارق عاده لرینه منبی دور الان دخی فیض فتعی
ظاهر و باهر دور زایلرلر اخلاص ایله واراب خواهه منی وسيله قیلهرق حضرت
واجب تعالی دین مقصد لرینی طلب قیلسه لار اهل حاجانه ملاذ و مناص و اهل
مخیره معین و پناه برز یار تکه غناء واجب التناء اولوب محل مقبول دعا دور دیو
اعتقاد اولغور کلبان دیدکی فال منزلته سنک برش لر ی وار که بر آدمک مرض
ممتد اولوب کوب جفا کسه کلبان کونارورلار اوچ کون اچنک صفالوب صحتلنوب
بو جفا دن جت اولور یا که اولوب اول مختدن فد اولور *

خواجم ننگ اطرافنک وانک لرنک قبه و افره و کنبد قاخره لر ی وار کلسی کاسه
غش لر بر له مصبل لاجوردی رنگ لر بر له منقش اچار ی خط خطوط ایله مزین
اکثر کهنه لر نده تاریخ و سنه لر ی یاز لیبو صونکره غی کنبد لر نک بعض پیش
طاقنده مکتوب تاریخ ننگ بری بودور باسم سبحانه و تعالی حمد بی حد و ثنای
بی عدد اول غداوند برحق و پادشاه مطلقه کم اوزی ننگ قدره توانالیغ
صفائی اظهار ایلب سلاطین لار زمره سی و حاکم لار خیل ی انتظام عالم و مصالح
بنی آدم اوچون حاکم قیلدی و بوجمله دین حضرت چساق اسکندر وانک
حاکم ننگ بیک لیک کم کاشغر دار السلطنتی دالی حاکم لیغ مسند پدا
اولغور غان حاکم پد برزر کوار لر ی مرقدی ننگ عمارتی تجدد ایلمک نی
اراده ایلب تاریخه بر مینک ایکی پوز بکر مه دا کاشغر و لایتنی دین طریف
استاد لاری ایبار یب مرقد نیر انور تعمیر یمنی و بیس ایوان عمارتی کاشه منقش
تزیینی بر له مزین وار استه ایلدی انتهی اوشبو آنده وانک لرنک دخی کند
قصیله و عماره یعنی جماعه لر ندین قوت اولانلری منصب دار و غیر منصب دار اولسون
جای معهوده قویوب عاده قدیمه لر ی اوزرم اکابر علمالر ندین بر آدمی قبر ننگ
اوسته یوز یاز یاده و پاک ختم قرآن او قومی تعیین و فرق کون آنده استقامت
تخصیص قیلور لار بعد حلول المده دعا فافحه منی آلوب اذن و اجازه و پوزور لار وانک لرنک
اصلنک اختلاق اولوب بعض لار اولکی خانلرنک نسلندن و بعض لر حضرت آفاقنک
امین نامنک بر ممتدین و معتد صوفی سی اولوب آننک قرغندن دیر لر و بعضی لر
مذهور امین حضرت آفاق طرفندن طرفان حاکمی ایکن حضرت خواهه مننک و فاتندن
صونکره مسند نده اولان اوغل لر ی دخی امینی اولکی کبی حاکمکنک ایفا قیلب

بو ائناده حضرت آفاقنك مخلص اولان ايلاخانى قونك ناجى دى عالم دىن اونوب
 ايكي مملكتنك عصبه لرى بيننك عداوت دوشوب ايللى نواب عنده اولان قالموق
 طائفه سى طرفان تبعه سنى هر وقت كىلب نالاب بولاب بى تىچ قىلدغندن امين
 وانك نچه دفعه كاشغره يعنى حضرت آفاقنك اوغل لرى آى خواجه كون خواجه جنابلر ينه
 بو احوالى اعلام قىلب اعانتىچى عسكرو سوراقدنه مظفور بين ايكي خواجم كندى لرى
 ار اسنده ناسازلىق ايله آى توغ قزانوغ نامنده اوز لرى ينه عنوان ويروب ايكيه
 منقسم اولوب ضبط مملكته خلل ابروب حاكم لار نور دغى شهر لرنده هر بى مستقل
 صاحب حكومت اولد بلار بو طرفك مضافات امين دىن امنيت ليك كبتد كده لاعلاج
 امين مزبور ايجين خانه عسكرو طلبنك ايلچى كوند ريش ايلچى يه خان گلى رعايتلر
 ايدوب بو حىن ده قالموق طائفه سيننك ضرر لرى خان ننگ دغى بعض سرحد يلر ينه
 سرايت قىلدغنى مسموعى اولد قىل خان ايجين قالموق قصد ينه چرك چقاروب
 كلكه امين آلنره معاوننه عسكرو قوشوب قالموقلرنك مقر ملكى مثابه سنده كوره سى
 اولان ايللى ايلالتمى ضبط و تسخير و ناغه قاچان خانلر ينى امين ننگ عسكرى قۇب
 دستكير قىلب ختايه ويرو مشر آى باجين بياريب بومنگ بربوز ايللى ايله
 ايكي يوز هجر يه بيننك شهر غولجه بى بنا قىلمش بعده طر فانه واروب امين مر قومه
 وانك ليق درجه سنى ويروب فقر احكومتنى يعنى نصب عزل قطع قتل كلا
 آننك اختىارنك اولدغندن ماعدا سنوى نچه يامبو خاندىن وظيفه ويرو ملك
 و اولاد اولاد ينه دغى بومنصب ميراث اولق شرطيله عسكرو ختايى باشلب نا
 كاشغره شهر ينه چه استلا قىلمش اوشبو فاتح الابواب خدمتيله مر قوم امين نك اولاد
 اولاد لرى وانك ليق درجه سنده دولت سوروب مر حوم يعقوب خان ايام
 هنگامنده حكومت لرى منقرض و مضحج اولمش ايكن الدهر مشترك بين الناس
 فحوا سىچه انقلاب دوران و استبدال آوان ايله نوبت لرى تكرار كىلب سخت
 لرى يولد اش و طالع لرى قولد اش اولوب هجر ننگ بومنگ ايكي يوز توقسان
 اوچونچى سنه سى يعقوب خاننك فوتيله ختايلى لر آلتنى شهرى ثاينان تسخير نك
 وانك لرنك اولادنى يوقلاب مزبور امين وانك ننگ آلتنچى نبيره سى محمود وانك
 نى بابالرى ننگ مسند ينه وانك قىلب حال ابو محمود وانك لوچين شهر نده
 اقامت و حكومتنى جارى قىلمقك دور استانه ايله طرفان ار اسنده كوتى بوغان ديدكى
 طرادن جنوبى و شرقى اولن شهر لرحمله سى وانك ننگ تحت تصرفك اولوب خاندن
 سنوى اون آلتنى يامبو وظيفه سى واردور قانون اسلام اوز رهمفتى قاضى رئيس لرى
 جانبائابت و حكومتك هر اش شريعته عائد اولوب اعلم لرنك فنواسى ايله مترتب
 اولور ايرى وانك اولسه خاتونى فوجونك منصبنده اولوب بودغى ايرى ننگ

(۲) باجين ختاي شاهى ننگ باي تختى اولن شهردور (منه)
 (۳) طر فانه و هر بى مناره يه شبيهه اوزون طر اولن سىله هر طر دىلر آلتنى شهر لغتى دور (منه)

وظیفه سی نصفه و طیفه آلور ایکن حاضرده فوجونک لوجه سنک محمودوانک ننگ
اوگای آناسی دور منصوبه فوت اولدقجه محمودنگ خانوننه بومنتصب ویرلر ایش
(محمود) وانک داداسی (افریدون) وانک داداسی (محمد سید) وانک داداسی
(ذالنون) وانک عوامضروانک دیرلر داداسی (اسکندر) وانک داداسی (امین)
وانک مفتوح ابواب جنگ دور اوشبو امین وانک ننگ اصلنده اختلاف اولنان اقول
ثلثه ننگ آسان وجهیله تطبیقی ممکن اصلی اولکی خانلرنک نسلندین اولوب صونکره
حضرت آفاق خواجم ننگ خدمت لریدا اولوق اوزره حکومت صلاحیتینی مشاهده
ایلب طرفانه حاکم قیللمش اولور بویله اولدقکه احتزاعلی نزاع لفظی اولوب معناده
کانه قول متحد اولور * مقدم هریر که وانک قیللمق لازم کلسه اوشبو نسلدن قویمق
ختایلرنک قانونی ایکن صونکره جهانگیر خواجه غلبه سنده مذکور خواجه منی دستگیر
واسیر قیللمق مقابلده کاشغرده اسحاق وانکه دخی وانک لیمق درجه سنی ویروب
ثم سلسله وانک متفرع اولمش لار بو اسحاق وانک اصلی بجاردور جهانگیر خواجه
غلبه سی یعقوب خان احوالی ایله بیله یازلور انشاء الله تعالی طرفان مضافاتی ننگ
مفتی قاضی لرندن غیر دخی افضل واکمل علما کبرلری اولوب جمله دن بری
استانه مدرس ملا عبدالمقیم آخوند که علوم شتی ده متقن و متقی متانت و فارسی
زبانلرینه دخی مهارت لری اولوب اکثر استعمالی و مجالس لرده او قودغی مکتوبات
شریف و عین العلم کبی موعظه کتابلری دور بوذات فقط طرفان دکل علی الاطلاق
بلده سادسه ایالتی ننگ برنجی درجه ده اعلمی دیمکه شایان و مستغنی عن الیمناندر
بساطه کوهنه کتابلری وار ایکن بر کفایه کتابی کوردم قلمده بتلمش سنه سی
دورت یوزدن می زیاده یا که آلتی یوزدن زیاده می ایدی خاطرمدن چندی نمودان
طلبه شاگردلری اولوب بر او غول لری وار که عبارته او قودغنده فوج نحوی مسک کبی
براب و جدانی راحت لندر * دخی صاحب تکمیل صابر آخوند علمالر زمره سنندین
خیلی فراستی آدم اولوب سلطان آلب آنا خواجه منک متولی اوقاتی و ناظر
اشباغی دور * دخی بکر آخوند لو حچین مدرس ایکن دغار یولنک کندینه منسوب
کار ننگ لپنده بر مسجد ویر مدرسه بنا قیللمستقامت لری ده آنده اولوب اتفاقا
مسجدینه جمعیه دوغری کیلب کورشوب هم صحبت بولشوب لکن جلوسه
آز اولغله افاده و استفاده اولدی اما اهل عز و رف ایدی جبین و چرایندن معلوم دور
الحالده اوشبوذاتلر هر بری بولا یتنک قطبی موافقنک اقوی و تقوی آدم لریدور
جناب حق بونلره تکرار کورشومک نصیب و میسر ایلمه آمین بوذاتلر و خصوصا
صدر کلامه سبقت ایدن مشار ایله جناب لری فی کورن آدم بخارا وار همق ولایت
کورمک اجتهاد و تحصیله هیچ بر تنقیص و کاجچیلک کلمز ایدکنی اذعان ایلر نعم
السیاحه جهاد متی یورلسه و کورلسه ینه افضل ایدو کند شهبه بوق نور علی نور اولور
دخی بفرده تیمر قاضی دیدکی بر مشهور آدم بولمش ایکن خیرات جهنتدن جمله دن
فائق ایدکی مشاهده قیللمش دور بر منک اوچ یوز اوچونجی سنه سی حج شریفه

کبدوب خوقند شهرینه واردغی حین ده ماه شریفی رمضانده جوار رحمتہ واصل اولمش مرحومنگ جمله خیراتندن بقرده بر مسجد جامع بنیاد ایدوب اطراف وچوره سنده بیکرمی قدر حجره ایجاد ایلمش و آننگ قربنده علی حده بر قاری خانه یابدروب آنکاممود نامنده بر قاری معین قیلمش اول قاری خانه و حجره اولن حقاظ و طلاب لره اوقاف لر تعین قیلب محصولی ننگ جمله سنی صنغینه بدل و اعطا ایله امر و وصیت ایلمش اورنیغه بر شا کردنی نصب قیلمش ایکن حالامدرس و محراب نشین اماملری اولدور قابل اوغللری دخی واردور

مورتوق خواجه

استانده دن ایکی تاش مسافه ده تاغ آرقاسی استانه صوی منبعنگ مورتوق دیدکی بر کچک قریه چه اولوب آننگ مورتوق خواجهم دیب مشهور مولانا حمید حضرت لری ننگ قبیری وارمز بورعلیه الرحمه اصلی عندستانی ایکن عربستانده تحصیل علم قیلب بعده سیر سیاحت لرننگ بودیارلره کیلب استقامت قیلب زمانه خانلری فعانزاده لری ننگ استادی اولوب معهود مکانده وفات تابیشلر قبه سی قاشنگ بر جامع کبیر و اراهل مورتوق جمعه بی اول جامعده او تار لار سلطان صوفی دیدکی آدم بیکرمی یلدین زیاده استانه سنک فر اشلیق خدمتن ادا قیلور اهاکنا لار سلطان صوفی داداسی ایوب نیاز داداسی آرزومند آرزومند دیمک دور چراقچی سی عبد الجبار شیخ دور مورتوق دین تاغ آرقه سی برله اصحاب کهف که و اراسه سنکیم یولی برله صوباش دیدکی قریه به و اروب آنندن تویوق جلعه سی ایله تویوق قلعه سنه وارور یتمش یولدور نورت یاریم تاش مقداری مسافه اولور یا که مورتوق دین استانه کیلب آنندن تویوقغه و اراسه استانه دن تویوق او تون یول یعنی ایکی تاش مسافه دور حضرت اصحاب کهف قدس سرهم لرننگ مغاره مبارک و هر قد منوره لری آنده دور یول دیمک ختامی مسافه سی و رست دیمک حکما مساحه سی تاش دیمک ما و راه النهر مساحه سی که عربی ده فرسخ دهر لر هر ایکی یول و بر چارک برورست و هر سیکز و رست بر تاش حساب قیلنور و الله اعلم *

(الاصل فی هذا الباب بیان قصة الاصحاب)

بسم الله الرحمن الرحیم قصه اصحاب الکهف او شوو حضرات ذات سعاده سمات قدس سرهم لرننگ ماوی سی اولان کهف تانارستان تعبیر اولغان و لایتنگ مارالذکر کهنه طرفان نامیله مشهور شهرنگ شرقه مایل جنوب سمتده تخمینا دور تاش مسافه دا استانه قلعه سی اولوب ذکر سی سبقت ایلدی قبیل قصه، داده یازدغمز اوزره استانه دن ایکی تاش یر که او تون یولدور تویوق قریه سی مزبور ذات سعاده ماب لرننگ مضجعی اولن غار آنده دور غار کهف ایکسی بر معناده تاغ چقوری دیمک دور چونک بولسه کهف کچک بولسه غار تسمیه ایدر لار الکهف الغار الواسع فی الجبل فان لم یکن واسعا فغار روح البیان بو غار ننگ ابدن اظهوری جاهلیت زمانه سنک اولوب آنلردخی کند عاده لر نجه عزه قیلب تبریکا زیارتگاه ایدنمشلر ایکن سلطان صدیق بو غار خان عصرنگ مطرف اسلامیتنا عسکر اسلام آننگ نه کونه و نه نوع

غار اید کنند بی جبر کفارنک معبد خانمسی صانوب باینک اولان بناو بنیان لری هدم
 وبالکلیه عدم قبیل او شبو آنده غارنک اچکار و سینه دخول ایدن آدلاره بعض
 خوارق اشیا لر ظهور و مشاهده ایلمکله بوخبر خلق ار اشایع مجالس اربابه حتی سمع
 سرداره و اصل اولوب صونکره سردار اسلام تفقد و تفحص ایله بو غارنک اصلی نه
 دور نهدن زیار نگاه اولمشدوردیو اخبار سلفه مطلع و احوال ماضیه یه منتظم اولان
 آدم لر دین صور اقدمه مجبر دیه سبکه اشیاخ لر دین استماع من زمان اولیده بودیارینک
 خلقی تاغلری اویوب اوی قبیل تاغی شهر صحراسی باغ ثمر ایام صیفده صحرا ده
 شتاده تاغلرده ساکن اولوب نیچه و نیچه زمانلر مرورندین صونکره یاقن اطرافقه
 بدوی یعنی کوچمهلی خلق لر کیلب بایلانق و قشلاق قبای بونلری تالاب بولاب
 معیشته راحت لیک و یرمای آخر الامر بونلر بدوی لرنک ضرب و ظلمنه طاقت
 و تحمل کتورمای منک یلدین زیاده مسکن لری اولن وطن لرون تاشلب ترک
 اراضی ایتمش لری اختیار بر طرفه چکلوب کیتمش لار بعده بدوی لر دخی برسبب
 برله بو تاغلر دین کیتب یرخالی قالدقده بینه بنیب کیلوب استقامه قیلر ق اولکی
 کبی تاغلرده ساکن اولور ایکن لر اچلرن دین دورغون نام بردانشمند عاقل آدم
 بونلره مصلحت کور ساتمش بویله تاغلرده ساکن اولوبده سبب معاش من اولان
 زمین و زراعت لر مزغیری جایده پیمانده اولمقله مایینهزه بر دشمن دوشوب
 مانع سبیل و قاطع طریق اولد یسه حال من اولکی کبی دخی مشکل لک که او غرایوب
 ترک دیاره مجبور اولور ز فایو یرده باغ من وزراعت من بار آنده معیتله اولوب
 اطراف منی قورغانله احاطه قیلاب اوزار منی محکم قیل ساق بزه دشمن ظفر بولر
 دیوب بو مصلحت همه که معقول و صواب کور لوب ایندا استانه شهرنی تا سیس
 و بنا و اطراف منی قورغان و قیما قیله شلر تاغلرده ساکن خلا یق لر کلی آنده جمع
 اولمسیله بر بلیک عظیم و شهر جسیم اولوب مزبور دورغون آنلره خان موقعنده
 حکومتچی اولمش نسلندین نجه اولاد لری اول شهره خان اولوب کلمش آقار صوری
 آز اوامقله کار یز فامتی عاده قیلاب معیشت لرینه وسعت لیک و یرمش بونلر
 بو حالده اوز امنیت لیک لرینی غنیمت بلوب غیر ی اطراف لر غه قول سوز میوب
 نورغانلری حین ده هندستان یا عجم پادشاهلر ندین بری بونلر قصدینه عسکر
 یبار یب کیلب محاصره قیلد ق او کوز خانکه مر قوم دورغوننک قزینی اوزینه
 یا اوغلنه آلمش ایکن یاردچی عسکر یبار یب آننک اعانتی ایله غالب اولوب
 عسکر عدونی قاچروب آنلردن غنیمته طویوم اولد ق بونلرنک جمن لیک لری
 جبار نه مبدل اولوب ایاق لری یتار یرده کرک بدوی و کرک بلدی خلق لر بولسون
 آنلری واروب تالاب بولاب مال لرینی آل ق لردن ماعدلر دین دخی
 اسیر قیلاب قوشا قلب هیداب قل ایدینوب بونلر بو اشدن زیاده حظ ایدوب
 اولکی زراعت صنعت لرینی اکثری ترک ایله بواشه یعنی جنگ و مهار بهیه اقدام
 و اجتهاد قیلر ق آز مدت اچنک خلقی کو با یوب دولت لری ترقی نابدقده طرفان شهرینی
 بنا قیلب آنی پای تخت ایدینوب نیچه و نیچه زمانلر کچد کدین صونکره خارجدن

(۲) والبدرد و اوزنگ بومحمد در کارغی یوق ایسه ده اصل نسخه ده و اویاز یلس باشنه خط حککان اوچون بزداغی یاز یلس باشنه علامت قیلمندی

در ظالم پادشاه بوزلره مستولی اولوب تخته جلوس ایلموب دولته مغرور اولوب حاشا الوهیت دعواسیله خلقی کندینه ناباغه اغوا واجبار ایلموب امرینه مطیع اوولمیانلری آتسه آتوب کویدوروب در جبرله خلقی سوزینه اویدوروب کمن طوعا و کمن کرها امرینه امتثال ایله جمله آنکا سجنه قیلور اولوقده آلتی یکت که آنلری اول شهرنگ اشرف لرندین یا که پادشاهنگ اقرب لرندین ایکن انقیاد قیلمای تاغه چقب کیمند کلرنده بر چویان کلیمی برله معایونلره یولداش اولوب اوشبو غاره کروب اوج یوزیل او یقوده قالوب بهک اویغانمش لر خلقه اظهارندین صونکره ینه بو غارده یازوب قالمشلر بوزلرنک بویله حالی مشاهد اولوقده حرمته مستحق و عزتیه مناسب کورلوب ایشکده بنالار یاپوب صونکره کیله اهلی آنلره تابوب داب و دینان لر نجه معبد خانه اتخاند قیلمشلر غارنگ اصلی بودور دیوب حاکی کلامنی نکمیل و تمام ایتمک کک ارباب دیوان تعجبه قالوب تفکره طالوب قرآنده مذکور اصحاب کهننگ غاری اولوق کرک مالی جمله اول قصه یه مشابه اول حکایه یه موافق دور الله دیدکی آدم اگر چه کفار صین و مجوس بی دین الله اولد یسه ده خوار و ذلیل اولمز جمله آننگ خادم و خدمتکاری اوور ایش دیوب لکن جزمی اولماقله ملوک و امرا آنکا مقید اولموب متعین شیخ دخی قویما یوب مکر جاهلیتمک مؤکل اولان مانی لر دین که کندیلرینی اصحاب سیئه ننگ چویان اولادندین یا که یما یخا شبهه سنندین اولغی ادعا یدر ایدیلر آنلرنک اسلامه کلنلری ننگ بری غاره ایگا بولوب شیخ مشابه سنک آنی عزت قیلم قیطمیره یاپوق یاپوب اوتکان کیمکلنره وز ایرلره آنندن توشنگ اوچون مبعات منزله سنده یر تعین قیلمش بعض معاندلر غار ایله کاری اولموب شیخنگ سوزنی اصغاقیلموب آتندین اینما یوب بی ادبک برله برابرندین اوتد کک نجهار تلی وهلاک و نیچه لر هلاک قریب بلایه قریب اولوب بویله کرامانلری ظاهر اولوقده خلق کروه کروه کیمل کتما که و فوج فوج سیر اینما که باشلا یوب نجه یرز ییلار بو تر تیب ده زیارتگاه اولمش بعد الاشتهار بو ائناده غاره خدمت قیلن خواقن لرنگ آثار عمیقهلری ازمان متفرقه ده مسلوب و معدوم اول کیمت صونکره کلن خاندردن سلطان باباخان غازی تولیه بتب ایند افتح اسلامه مؤکل اولن مشار الیه شیخنگ نسلندن ملا فوش اوغل خواجه ایوبنگ اینه و یرمش ایوب مقولی اولوقده بحسب القدره غارنگ باینده بر بنایا یوب زیاده تزکیه و تربیه قیلمش و یرمش مشید نامه و موید نامه ننگ تصویر ی بودور قولیه ننگ کندیدین بالذات کوچروب نه آرتوق و نه اکسک تحریر قیلندی باسم سبحانف ابو الفتح سلطان سعید باباخان بهادر غازی سوزم ظلال فر سلطنت همایون دین معدلت روز افزون صاحب قران اعظم زنده، سلاطین عرب و عجم باقوت بازوی مسلمانی فروغ دیده جهانبانی رابطامن بلاد واسطه، امان عباد ناصب رایات سلطنت رافع اعلام خلافت واری جمشید فر فریدون خورشید منظر خسر و سکنر جاه سلیمان ید بیضا شجاعت شعار سخاوة دنار جوانبخت برغوردار فرزنداش لار بیره جلس الشان عظیم القدر عدیل الشمس شبه ۲ والبدرد فرزند لارغه و امرای ملک ارای عالیشان

ووزرای نیکورای کفایت نشان صدر صدور عالی مقام و علمای واجب الاحترام
 وقضات انام شریعت انجام نقباء کرام وزمره انام وجمهور خواص وعوامغه آنداغ
 واضح ولایح بولسونیکیم خواجه ایوب ملاقموش سبب اوغلی کوچک وملامک بو
 اوچ اوی لوک کیشی نی حضرت سلطان اصحاب کهنی قدس سرهم نینک خدمت لر بیدا
 بولغان سببیدن عنایات شایانه والتفات خسروانه قیلب بری نی چراغی برلاری
 جاروب کش وینه بری نی بکول قیلب ترخان قیلبق اوغلانلری دین اوغلانلاریغه
 وقیبلاریدین قیبلاریغه ترخان بلسونلار اقماتور طهارت لیک سولارینی هم
 قسماسونلار نتج کنکول و فراح خاطر لاری بیره دعا القسغه مقید بولسونلار ترخان
 قیلبق نشان عالیشان صافی بیان کورکاج طرفان ولایتی نینک حاکم وداروغه لاری
 باشلیغ تحصیص ینکنخی وتویوق صاحب نکبیر وقاضی لاریغه کیلور بارور ایشچی
 کوشچی سوچی تواجی وجمع علمدارلار مشار الیهمغه هیچ حور دین وهیچر هکنردین
 مزاحم ومعرض بولغوچی بولماسونلار البان بساقی اورکا قونالغه حشر مردکار
 اوقوش تیر قار اولاع فان چقار شوسون تکلیفی قیلماسونلار سالماسونلار آلماسونلار
 هر کیم بوویوسوندین اوزکا قیلسه حق سبحانه وتعالی نینک رحمتی محمد رسول الله
 شفاعتی وفرشته لارینک مغفرتی دین محروم بولوب حضرت سلطان اصحاب تقصیرغه
 قال* بل سافر انس وجن نینک لغنتی که کرفتار بولغای قیامت کونی ظالم
 قنارید امحشور بولوب عذاب ابدی که کرفتار بولغای دیب دار السلطنه طرفان
 ولایتی دا عشور آیین چهارشنبه کونی تاریخ مینک یتمش سیکزدا سجقانیلی نشان
 عالیشان پتلی انتهی قال لفظی نینک اخیرنده برکلمه یاایکی کلمه خطی محو
 اولغله استطار قیلمادی کف نینک اویمی قدر ایکی کته مهر باصلمش ایکن نقشی
 اوچماکله اوقوب یلنمادی اوشیونولیه نامه اولاددین اولادغه یعنی قموش شیخ
 اوغلی ملا ایوبغه آننک اوغلی بوسهغه شیخغه آننک اوغلی عبد الرحمن شیخغه
 آننک اوغلی حمید شیخغه آننک اوغلی نظر شیخغه آننک اوغلی میرزا شیخغه
 آننک اوغلی حلیم شیخغه آننک ارغلی محمد شیخغه آننک اوغلی فولاط شیخغه
 تیکمش حالاوشبو فولاط شیخنک المده دور بو فولاط شیخ مده مدیده دین برلی
 تعصبله تولیه دا بتلمش اوچ خدمتی کندیلرینه آلمش ایکان برمنک اوچ پوز
 اوچونچی سنه سی اولاد مر قومین که کوچک وملامک فروع لری دور شیخ لیک
 ادعاسیله مجادله ومرافعه قیلمشوب مزبور فولاط شیخغه اشتراکا نذر نذور لری
 ووافدین اونان حصول لری حالا اونیتی شیخ بینه منده تقسیم وتوزیع قیلمشور ومع
 ذالک فولاط شیخ بارچه سنه فائق ورئیس مثابه سنده اولوب در امتی تنصیفله نصفی
 بالغوز بونکا ونصفی باقیبلره ویرلور ایسه ده هنوز مجادله ومحا کمه لری تمام توکلن میوب

فولاط شیخنك فاطمه سینه حکم بولور ایمش اوازه سی وار ایدی

استطراد

مرقوم سلطان باباخان غازی عصر نده ایلاتوا بعنده اولان طائفه قالموق تیان شین تاغ لرینی مکن ومسکن پایلاق و قشلاق قیلب طرفان آقسوقره شهر نواهیسی نی بی تیج قیلب غندن مشار الیه خان حضر تلی نیچه دفعه محاربه ومرارا جنگ لر قیلب مملکت لرینی اول بی دین لر نك شرن دین خلاص و ضرر لرینی دفع قیلب نور مش ایکن بر منك سگسان سنه لر نیقنك خان مرحوم غزاده شهید و سریر سلطنت جهانندن سر اپرده رحمت و رضوانه انتقال قیلبغی ایله قالموق لر بونلره غالب اولوب تاكاشغر شهرینه چه واروب آخر الامر حضرت آفاق خواجهم آنلر ایله مواسا ومدار قیلب بو ائناده قالموق خانی دخی اسفله کیدوب مقرینه قونك ناجی قرار قیلب قلم مشهور دیوانه مشرب که خواجه مننك مرید لرندن دور قونك ناجی نك ساربانی یعنی دوه جی سی اولوب خان اول ذاندین نیچه کراماتلر کوروب بودر چه بی نهدن بولد نك دیوب صوراد قده حضرت آفاقنك خذمتندن تابدیم دید کک قونك ناجی ایمانه کیلب دیوانه یه قزینی ویرد کک اسلامه کلد کنگ کفایه قز نكغه حاجت یوقدور سزلری وخصوصا اوشبوکل چهره اسلامدن بی بهره قالمسون جهنم ده یانمسون اوچون مو نیچه یل لار خذمتنك اولمشدیم الحمد لله اسلامه کیلدنك مرادمه ایردیم دیوب غایب اولمش بعده مزبور قونك ناجی حضرت خواجهم غه مرید و مخلص اولوب خواجهم آننك اعانتی ایله خوتن شهرنی آلمق و آلتی شهر حکومتی یینه کلا خواجهم غه تفویض قیلمش بنا برین خواجهم نك حکومتی بالاستقلال اولیوب بر طرفی قالموق خاندلرینه ملازمت و مراجعت ایله اولمشدور قونك ناجی خلقندن خوفله ایماننی کتم ایدوب لکن نیتمی قالموق طائفه سنی ندر یجله اسلام کلتورمک مقصد و مطلبی ایکن حق تعالی اول طائفه مجوس نجسلره جنتی لایق وروا کور میوب حضرت آفاقنك قونك ناجی دخی دنیادین اوتوب طائفه محسوس کفر نك بر قرار قالدیلر (التراجم) جناب حضرت آفاق ایام فوق لر نك سیر سیاحت ایدوب طرفان شهر یینه کلد کک آدملر اصحاب کهف بونك ظن ایلمور لر کوره یم نه دور دیوب غازی زیارتیه واروب شیخنك معیار ومیقات قیلبغی مکلندن آنله اوند کک شیخ کوروب وای آدم توقناغل تلف اولور سن دیوب حضرت خواجهم شیخنك سوزینه نظر و التفات ایلمیوب غارنك عندنه واروب آندن نزول قیلمش شیخ کیلب خواجهم نك ایاغنی او یوب سزلر بو ذاندلردین الوغ ذات ایکن سز زیرا کوب آدملر بویله کلد کک ضرر کور مشلر و نیچه لر هلاک اولمشلردی دیوب بعده غارنك مغرب

سمتک حال حضرت آفاقنک قدم جای دید کی موضعه خواجم خیمه قوروب قرق
 کون نوروب اول جایده استقامت اونوروب متوجه اولدقله اصحاب کهنف آنده
 ایدوکی کشف و بشاره اولمش بعده شیخنی چاقروب بوغاری اوبدان تربیه
 و یاخشی حرمت قیلنک زیارتنه کلن زایرلری دخی عزت قیلنک زیر آنلر یراق
 یاقدین کلن بوذانلرنک مهمانی دور دیوب بتاً کید تابشروب نصیحت لر قیلب
 لکن آدملرنک آندن نو شاپک یری یاقن اولسون زیر زوارلر کلسی سالم
 الاضا اولیوب اچلرنده آغریق اقساق اعمی اشل اولانلره حرج و مشقت اولماق
 مناسب دکلدور دیوب حالاجانب ثلثهده یوز خطوه مقداری پردن آندن توشارلر
 بعد الزیارة حضرت خواجم طرفانه ینیب کیلیب طرفان حاکمنه بشارتی اشاره
 ایلیوب غارنک ایشکنده برقبه جامع بنا ایلدکه افاده ایلدکه حاکم دخی سمعا
 و طاعة دیوب امریله عامل اولوب الان موجود اولن کنبد رفیع وقبه رقیمی
 برمنک بر یوز برنجی سنه سی تعمیر ایلیوب قانون اولی موجب ملا قیوش
 اولدنی شیخ لکده ایفا قیلمشدور که ترتیبی تفصیل اوزره یوقاروده یازیلدی
 غارنک اچکاروسنه قیلمیردین آشوب فولاط شیخ دین غیری هیچ برلری کرملر
 و کریمه جرأت دخی قیلملر غارنک بر نوعی مهابتی واردور که وارمزدن اقدام
 هر نه بولسه کرور من دیو غیرت قیلن آدملر باردقدین کین کریمه اقدام قیلمز
 حال برتورلی اولور بعض آدملر بارسام البته کرور من دیوب جزمله مقدمه لرینی
 مهیا قیلسه یعنی دیسه که آدمنک اشدخونی اولدور غاره کروب اولسه اصحاب
 کهنف برله بر که بولسه آندن زیاده غنیمت اولور می دیوب بو بهادرلیق برله وارسه لار
 غاری کورکاندین کین نه کرکوسی وارونه اولکوسی واربر مانع البته مقرر
 و مقرر دور زیر حضرت خداوند برحق رغب و هیبتی بونلره الباس و ملحق
 قیلب لو اطلعت علیهم لولیت منهم فرارا و ملثت منهم رغبا آیتی دلالتی ایله
 حال لرینی مستور و مخفی قیلمشدور اخفاسنک ایکی حکمت دینمشدور اولانلری
 اخفایعنی معلوم دکلدور حکمتی اولدور که اگر زمانلری معلوم اولبده بر امت که
 تخصیص قیلنسه فقط اول جنسدن اولان امت آنلره عزت قیلب غیر لرنک
 آنده کاری اولزدی بس زمانلری غیر معین اولمغه یهود و نصاری حتی مجوس لر
 دخی اوزلرندین اولمق زعمیله اکرام ایدرلار حق تعالی حکمت خفیه سی ایله مؤمن
 و کافرنک مهمانلرینه وسیله و سبیل اولسون اوچون ستر ایلمش اگر چه کفار
 کالانعام بل هم اضل لکن مخلوق خدا اولمق ایله دنیوی حاجاتلره اسرع و امل دور
 بوایسه اصحاب کهنفک عندالله مقام قرینه خبیرو کمال شرفینه دلیل دور
 ایکنچی حکمت مکانلری معلوم اولدغی جهتدن هر طائفه بر ولایتده آنلرنک حالنه

بنکرز بر حال و آنلرنک غارینه اوخشاش بر غار کورمکه بوذانلرنک اسمنه آنی عزت قیلب فی الحقیقت آنلرنک غاری اولدوقده دخی کوز آلدنده توردغی کبی اخلص خلوص ایله دعاده یادمناجانده آنلری وسیله قیلهرق دنیا و آخرتی آباد اولماغه بهانه قیلورلار اولیا کرام وعزیزان ذوالاحترام لرنک اسمی قایسی جایده وقایسی مکانه ذکر قیلنسه ارواحلری آنده حاضر اولوب مدد قیلماغه مأذون دورلار الارواح تعین الارواح والاجسام فی کل وقت وحال طلب یاردم واستعانت و بو امید ایله یومیه نیچه ونیچه آدملر براق یاقودین زیارة نیتیله واروب جوارنک ساکن مساکین لره خیر واحسان ایله یاردم آرزو کوبدور حالته کوره انعام ایلیوب ناول سعاده اولمالرینه سبب اولور زیرا حضرت خلاق عالم بو عالمنی عالم اسباب خلق ایدوب سبب لرینی دخی بری برینه فنوط و مربوط قیلب مسافر مقیم مقیم مسافر ایله علاقه غنی فقیر وفقیر غنی ایله عنایه لغوب قوام عالمنک اموری بو یولده ترکیب و بونظامده ترتیب اوله کلمش دور واللّه اعلم اخفاسنه حکمت اوشبودور دیمشدر و آتینانه من کل شیء سببیا فانبع سببیا اصحاب کهف اسمنه یتی چاپده زیارتگاه وار ایمش برس رومه مرعش ولایتینک طرسوس شهری قربنک آق دینک زبور ننده لیمان ناغنده ارض فلسطین ده تفسیر وتوار یخ لرده یازیلان مشهوری بودیرلر ایکنجی عنده دیرلر افریقه قطعه سیدور اوچونچی مغرب ناغلرندن بر ناغده دورتنجی ارمن ده بشنجی هندستان ناغلری ننگ برنک آلتنجی اصفهانده یتنجی ممالک چینده دیرلر صد دنک اولدغمز غار اوشبودور اولکی مشهور دین صونکره معرو فی دخی بودور بعض لر اقالیم سببعنه ننگ هر برنک اصحاب کهف اسمینه بر غار اولوب محصل هر قابوسنک اول ذاتلر یاد قیلنور دیرلر اصحاب کهننک معنای لغوی سی مطلق غار ایکلس دیمک دور بو معنایه هر غار یکه آنده بر عزیز عبادت ایلر عزیز غاره نسبت و یروب اصحاب کهف یعنی بو غار عزیزلرنک استقامه ایدوب حق تعالی یه قلیلق قیلن مسکن و مأوی سی دیمک مراد ایدرلر ذکر حال اراده محل قیلنندنر بویله اولسه اصحاب کهف متعدد اولمقده جایز دور منصوص اصحاب کهدن غیر غاره عبادت ایلین اولیا دخی کوبدور بو صورنده یازدغمز یتنجی غارنک لاعلی التخصیص بری قرآنده مذکور اصحاب ننگ غاری اولوب ماسواس هر بری بر عزیز ننگ مسکنی یامد فنی اولیده صونکره زیارتگاه اولمش اولور اقوال لری تطبیقه اسهل طریق اوشبودور امامت مهده بیان اولن اوشبو غارنک قرآنده مذکور اصحاب کهف ایدکی نیچه وجهیله انصب و اوقف دور اولانغاسیرلره موافق غارنک بابی شرقه مایل جنوبی اولدغی ایکنجی طلوع وغروبده شعاع شمسنک غاره دخولیدور که اگر آلدنده بناس

اولسه ایدی قبل الزوال یمین یعنی غرب جانبندین غاره کروب بعد الزوال شمال یعنی شرق جهنندین چقب منقطع ومنقرض اولوردی آلدنده اولان بنا شمسنگ شعاعنی غاره دخولدن منعی آیه کریمه به منافی دکلدر زیرا کنبندنگ بابی کهنفک آغزینه دوغری اولغله کنبندنگ ایشکنه دوشن شعاع غارنگ اچنه نوشمک قیاس اولنور بنا بربین آلدنده بناسی اولسه قید یله تحریر قیلندی بو معنایی موعید دور صاحب روح البیاننگ بو قولی که ماذکر فی الایة من نزاور الشمس وقرضها طالعة وغاربه قبل ان سدد دقیانوس باب الکهنف اذلا یمتصور دخول شعاع الشمس من الباب المسدود حتی یحتاج الی التزاور والقرض کمالا یتخفی انتهی عین غار قبله اعتبار یله جهة غربیسی و شمال غار جهة شرقیسی دور چونکه یمین قبله یسار المصلی یسار قبله یمین المصلی دو

الوغر آیه کریمه ده طلوع وغروب قبل الزوال بعد الزوال اعتبار یله دیر لر بعض لار وثری الشمس اذ اطلعت نزاور عن کهنف ذات الیمین و اذا غربت تقرضهم ذات الشمال آیه کریمه فی تفسیرنی زیاده تفصیل ایله تمثیل کتوروب دیمشکه مثلاً بر مقرض آچوب دسته سینی غارنگ جنوبی جانبینه و طرفنی یعنی اوچنی غارنگ اچکا روسینه قویار ایسنگ ارتفاع شمسک دسته ننگ شرقی جهنندن دوشن شعاع مقرضنگ غربی جانبینده اولان اوچوندین غاره دخول ایدوب و بعد الزوال مقرضنگ غرب جانبینده اولان دسته دن شرق سمتنگ اولن اوچنه دوشوب آندن چقب منقرض اولور حضرت ذوالجلال آیت کریمه ده تقرضهم کلمه سی ایله تعبیر قیلدی بو معنایی متضمن دیر لر که ادراک عقول بشر دن خارج بر معنای اعجاز دور دیمشکر اوچونچی ماسبقده حکایه قیلدی فلری اوزره زمان جاهلیتندن تا اوشبو آنغچه آدم لر آنی اعزاز اکرام ایدوب کلد کلری البته آنلرنگ حال حقیقنی متیقن بلدکنه یا آنلرنگ حالتنه اوخشاش بر حال متعین کوردکنه دلیل دور والا هر ناغلرده بر ار غار و چقور لار وار که آنکا اوج حصه بش حصه کلور بار چه سی زبار نگاه اولق لازم کلوردی هر کم نبر بکا آنلره واروردی و حالانکه بر شی صدور ایتمیان بیهوده کفه آدم لر استناد ایتمز عالم عوام بر اولوب ایگری بوله کیتمز لایجمع امتی علی الضلالة بیور لمش دور

دورنچی حضرت آفاق کبی مرشد پاک آنلرنگ غاری ایدوکنه اشارت و بشارت ایلمش بشنچی حضرت و اهب العطا دین آنلری وسیله قیله رق استعانت لرند اصابت آلتنچی اخلاصه دعا و مانا آنلرند اجابت یدنچی آنلری بی حرمت قیلن آدم لر بر ضرره دوچار یار بلا یه کرتار اولق کبی آثار لر مشاهده ایلمک و بوندنگ امثالی نیچه قضیه و علامت لارعله اولوب دفع نزاع و ثبت مدعا یه صالح اولور

العلم عند الله لا يعلم الغیب سواه
 مرآت الکائنات امام قفالدين نقلایازلدغی روایت غارنک بوولایمتداید کنه
 معارض دکل بلکه ابوعلی ابن سینادن الحاق قیلندغی حکایت غارنک بودیارده
 اولدغنی مؤید وموء کد دور مرآتک سوزی اولای تفسیر لبابک اصحاب کهنک
 زمان ومکانلرنک اختلاف اولنوب بعضیلر موسی علیه السلامین مقدم کلوب
 قصه لرینی موسی علیه السلام تورانده ذکر ایتمیشیدی آنکچون مدینه ده یهودیلر
 حضرت رسولدن بونلری سوآل ایتمیلر دیوب بعضیلر بونلر معاره به حضرت
 عیسی زمانندن اول کروب عیسی علیه السلام بونلرنک قصه سنندن خبر ویروب
 عیسی کوکه چکلدکن صونگره او یاندیلر دیوب بعضیلر معاره به دخول لری
 عیسی رفعدن صونگره ایسی دیوب بعضیلر بونلر وفات ایتمیلر قیامته دک
 دخی وفات ایتمیلر دیوب علما سلفدن قفال دیه مشدور که بزم قانمزده مقطوع
 ومحسومدور که بونلرنک مکانلری معلوم دکلدور پرلری بللودوردیان اهللروم
 سوزلرینه اعتمادیوقدور ابوعلی ابن سینا رسطالیس حکیم متالیهندن بر قومه
 اصحاب کهی حالنه بنکرز بر حال عارض اولمشدور دیوب تاریخ دلالت ایدرکه
 آنلر اصحاب کهندن مقدم کلمش اوله اریتمش انتهی خفی دکلدور که ارسطوننک
 کلامی حکایه ننگ اخیرینه چه اولسه اصحاب کهی دین دون بر قومه آنلرنک
 حال کبی بر حال عارض اولوب قرآنده مذکور اصحاب کهی آنلردن غیری
 طائفه آخری اولور اگر حکایه ننگ یارسی ابوعلی سینادن اولورسه بونلرنک
 زمانلری معلوم اولدقچه ابوعلی تاریخینک مقدم مؤخرینه نهدن واقف اولمش دیو خاطره
 کلور ارسطوننک قوم متالیهن دیدکی اوشبو ولایت خلقنه اسم اولسه ده اولور بصورتنک
 متالیهن کلمه سی ایکی معنایه مؤولدور همزه ایله اولسه متالیهن متفاعلین وزننک
 اله اتخاذ قیلغوجیلر دیومک بی همزه اولسه متالیهن متفاعلین وزننده اصلی ایکی
 کلمه دن مرکب کلام اولوب مت ایله لهیندن ترکیب قیلنمش اولور مت قیودن
 صوچقار مق لهینه مسافرلر سفردن کلدکده کتورن تحفه وارمغان معناسنده دور
 طرفان ولایتمه اطراف شتی دن کلن آدملر ولایتمه فایندقده ساوغایه صلاحیتلی
 نایاب نسنه اولماغله اکثریسی اوزوم آلمانار چیلدن وبونکاماندن فواکه ایدام
 کتورمکله مت لهن لفظنی مع ترکیب معنای کلام بوهدیه کتور دکمز میوه قیو
 صوی ایله صوغارلوب تریبه قیلننن ولایتنک میوه سی دیومک مراد ویوقوله وارد
 اولن سوآل مبین ومقدره نوعا جواب وایراد اولور بومضافاتنک آثار صوی آز
 اولغله اکثریسی کاریز کولوب زراعتی آننگله بسارلر بنابرین متالیهن اسمیله
 مسمی اولق بونلره مناسب اولب اصطلاح حکما قدماده بویله جاری اولقی

جایز دور ایکی معنای قانقس ایسه اصحابنک بو قومدن اولدغنه دالدور اولکی
معنای ادا اولورسه اعمال لری بونکناطق زیرا اسلامه گلن دن اقدم بومضافتنک
خلقی مجوس اولوب مجوس ایسه متالین اولدغنده شبه یوق ایکنچی معنای ادا
اولورسه افعال لری بونکا صادق زیر اثر کلکری قیوصوی ایله اولوب تر بیه سی
آنکله ثابت دور وحکیم مر قومنک اصحاب کهن حالنه بنکر دیدکی قوی آنلرنک
بو قومدن اولدغنه شاهدنیرا مشبه مشبه بهنک کندی اولق مملنه کوره صحیح دور
قصه بلقمیس ده گانه هو قبیلندن اولور ار سططالیس حکیم جمهور خواص وعلی
الاطلاق جمیع ناس عندنده علم ده مقبول حکمتک معروف بر ذات فیلسوف ایدی
ارباب توار یخنک معلومیدور احوالندن بر شمه ذکر اید الیم حکیم ار سططالیس
یاخود ار سططالیس که معناسی فاضل وکامل یاخود محب الحکمه دیمکدور بونکا
اختصارا رسطودخی دچر لر بدری نیقوماس حکیم عالم فایق وطیبیپ هاذق
اولب حکیم افلاطونله هم عصر ایدی مر ویدور که ار سططاونیدی باشنک افلاطونه
شاگرد اولب بکر می یلدین زیاده آنندن تحصیل و تکمیل علم ایدوب غایت
عاقل و ذکی اولمقین افلاطون بونکا عقل مصور دیر ایدی باش شاگردی اولمقین
آننک وفاننک متصل درس علمک قائم مقامی اولدی علم منطقی بو ایجاد ایتمکین
پادشاه بونکا بش یوز بینک فلوری وبروب یلک یوز بکر می بینک فلوری وظیفه
تعیین ایتدی فنون عجیبه و علوم غریبه ده یوز دن زیاده کتاب یازوب علم خواص
احجاری دخی بو ایجاد اچنک آلتی یوز در لو طاش خاصیتین بیان ایتدی وافر
شاگرد لری واسکندر رومی ننگ خواجه سی اولوب زمان سلطنتک بش یل آنکا
تعلیم علوم ایتدی مدته عمری آلتمش یدی یا آلتمش سینکز یل ایدی اسکندر بوننک
تعلیم ایله عامل اولمقین صاحب قران اولوب مالک نشر عدل ایتمشیدی رسطو سببیله
ولایت یونانندن دین شرک پرچرک بالکلیه رفع اولدی قباصلاللو خوب صوره
معنل قامت اولب یوردکک سر عتله یور یوب اکثر یا کتابلره دقتله مطالعه
قیلب سوال اولند قچه باشین آشاعه ایدوب فکره واروب آرزواب وبروب
اوقات نهار ده صحرا رده و اهر مقلر کنارینه واروب خوب اوز لر استماعنه و اهل
ریاضت و اهل بحث وجدال اولنلر له اوتور مقه مایل بچنک منصف خطا ایتسه
معترف ایدی اکل شرب و لباسنک اعتدال ایدوب ملوک و سائر اکابر دن شاگردی
وافر اولوب بعد زمان اهل دنیا دن ال چکوب مدرسه یاپوب تعلیم ناسه چالیشوب
وفات ایتدکنده مدفن اولان اسطاشهر ننگ خلقی بر مشکل اشلری اولدق بوننک
قبرینه جمع اولب مشکلا لری کشف و اوولایتنک خلقی آننک قبرینه وارمق عقله
جلا فکره صحت و صفا و پرور دیوز عم ایدر لر دی اوصاف و اخباری کتاب مستقله

محمّد و رسول و علم منطقی قوه دن فعله مخرجی اولدیغیچون معلم اول ایله ملقب اولوب
 مذهبی اون آلتی مسئله به مبنی دور مسئله اولی واجب الوجودنک که اول محرک
 اول دور اثباتی بیاننده دیر که هر متحر که بر محرکدن لابد دور بس اگر هر
 متحر که بر محرک اولیدی تسلسل لازم کلوردی و تسلسل باطل اولغین بر محرک
 غیر متحر که استناد واجب اولدی بس واجب الوجودنک وجودی وجود غیر دن
 مستفاد دکلور و هر موجودنک وجودی بالفعل آننک وجودندن مستفاد دور
 مسئله ثانیه اولدور که واجب الوجود بر دور یعنی محرک اول اسم ایله وذات ایله
 واحد دور بس محرک عالم واحد دور زهرا عالم واحد دور تمامی کتب عقایدده
 مسطور دور مرآت و ملل مرسوم سابقندن معلوم اولدیکه حکیمنک زمانی اسکندر
 ثانی زماننک اولوب اسکندر اولی که قرآننک مذکور ذوالقرنین الاکبر یونانیندن
 ایلمنک یل مؤخر حضرت عیسی علیه السلامدن اوچ یوزیل مقدم کلمش دور
 بو تاریخ اقوال متخالفه دن اصحاب کهننک حضرت عیسی علیه السلامدن مقدم
 دید کی قولی نر جیع ایدر چونکه حکیم هر قوم حضرت عیسی علیه السلامدن اقدم
 اولدغی باز یلوب اصحاب کهنی حالنه بنکزر بر حالندن خبر ویرد کی روایت
 قیلندی (التراجع)

ایمدی اصحاب کهننک مکانلری آیات و احادیث ایله ثابت اولمیوب و اختلافندن
 دخی سالم اولمیوب متیقن اولمادیسه ده بر جایه تخصیص و بر مکانه تعیین قیلماقده
 دخی اعتقاد ضرر یوقدور بلکه هر کم بر سند برله عقلی تجویز کوردکی جایه
 اعتماد ایلمک احق و صوابه اقر بدور زیرا آنلرنک حالنه بنکزر حال لری و آنکا
 اوخشاش غار لری اوده دکلور بوده دکلور دیوب هر برنی تکذیب و تشهیر
 ایلیوب آدمارنک عقلنی تغلیط و فکرنی تغفیله صالح نص ایله ثابت اولان اصحاب
 کهننک بالکلیه وجودنی مسلوب و عدمنی مستلزم اولور بیکندن عوام لرنک
 اعتقادنی حفظ حمایت اوچون اولی و البقی اولان اولدور که نه پرده اصحاب کهننک
 غاری دیوب آنکا نکریم ایدر لر آنی جایز و معقول کوروب آدم لری زیارنه ترغیب
 قیلننک نیچه فائده وار اید کی اهلنه خفی دکلور خصوصا صد دنک اولدغی غار که
 بش یل اون یل اچنده دکل ابدن اسی نه زمانندن بری زیارتگاه اولوب کلمش بیانی
 بالتفصیل یوقار و ده کچدی ناتارستان تعبیر اولنان و لایتننک کلام سلیمانلر نیچه زمانلردین
 و نیچه یوز یل لردین بر و آنی تعظیم برله تر بیه قیلب کلمش و حضرت آفاق کبی ذات
 کرام آنکا زیارنله اجازه ویرمش و نیچه اسلام خانلری آنکا تعبیر له خدمت قیلمش
 ایمن زمانلرنک علمالری یوقمید بیکه اگر شرع مخالف اولور سه حقیقتی معلوم اولمیان اشه
 اتباع جایز دکلور دیوب منع ایلمه لر خانلرینی منع قادر اولدیسه دافق رایب آنندن

منع ایدر لر دی شاید که آنلر بو غارنک حقیقتنی بلمش لر و حالنه مطلع اولمشلر یا که حقیقتنه حجت اولور بر کار کور مشلر آنکا کوره بویله زیارتگاه قیلمشلر اویله اولدقده بر نوع نأویل ایله تفسیر و توار یخ لره مطابق بلکه بلاتأویل توافق ممکن دور اوللا کتابلرده اصحاب کهن رومده دین کبری اوشور و وجه شهر یدور که مدته مدینه دین برلی دار الملک مثابه سنده اولوب بودیارتنک حاکم لر می مزبور شهرده توره کلمکله آنکا نسبتا بو ولایتی روچه ولایتی دیمشلر بو اسم کثیر الاستعمال اولماغله تکلمده دفع استئقال اوچون مصنف لر علیهم الرحمه چه لفظنی ترک ایلمشلر دیوب اهالیء بلدهء سادسه وبالخصوص سکن طرفان بوسوزده مقر و بود عواده مصر دورلاریونکا متعلق بر کلام روچه ماده سی ذکر نده سبقت ایلمدی استین نظر ایلیه اما بوسوزده بر ملایله اوزاق مباحثه قیلمدی طرفانده دکل غیر ی جایه ایدن دینلدی که روم اسمنی روچه به حمل قیلمق سقیم و غیر صمیم دور زینر اومده اولن کهنه حضرت معاویه وارمق اولدقده حضرت ابن عباس آندن منع ایلمش ایکن آدملر یباریب آنلر واروب غاره کریمک اولدقده فاخر جنتم یافاخر قتم حکایه لر ی ایله تفسیر و توار یخ لر مالامال اولش یعنی توششور حضرت معاویه هیچ وقت بو طرفی لره کل کی بوقی دید کده مجیب آخوند تز چوکوب اوتوروب اوز فحیم ایله جوابه آغاز ایدوب دین یکه اوللا اوشور قولنک ثبو تنه لانسلم زینر قصه لرده خبر واحد و ثبوته ایرشامش اخبار لر نی حکایه یاز مق صحیح اولدغی ایله مصنف لر بردن بره نقل یاز مقلری جائز دور بر تقدیر تسلیم حضرت معاویه و حضرت عباس ذکر ی قیلمدغی ایله صحابه حضرت عباس و حضرت معاویه اولدغی قطعاً لازم کلر بو جانب لرده غزا قیلمش معاویه و عباس نامنده ذاتلر اولور حضرت لفظی قوشولمغله صحابه بولمغنی عباس و معاویه اسملی حضرت لر هر عصرده موجود و بو کونلرده کوب دور دیوب سوزینه سنه و دعواسنه دلیل کتوردی بو توغری بده خیلی مکله لر اوتدی و السلام

ثانی اصحاب کهنک شهر لر ی اسمی افسوس اولوب صونکره طرسوس اولمغی مختلف الازمان و متغیر زبانه دور اسم دین اسمکا دونمک مرور زمانله بلا سبب جایز اولدیسه طرسوس دین طرفونه صونکره طرفان اولماغه توجیهی آسان وجهیله قابل دور زینر طرفان اهالیسی نمنک زبانه لر ی بر نوع ترکی اولوب باشقه انرا کنک زبانه لرینه کورته لرنده فی الجملة کلول و لکن اولمغله هر کلمه دابر حرفی حذف و بلکه بر کلمه دا نجه حرفی تنقیص و تبدیل ایله سویلد کلرندن حالاً طرفان دید کی سوزده رایب بالکلیه ساقط ایلب طرفان دیر لر بس بو قیاس بر له طرسوس طرفون لفظ لر ی اگر چه فابره سین مخرجه بعید لر ایسه ده استماعده قریب اولماغله

طرسوسنك سینی فاغه مقلوب اولوب طرفوس وسین ثانی ایله نون بیننده قرب
 فخرج یعنی هر ایکسی لسان حرف لری اولسیله نونه مقلوب اولوب طرفون اولمش
 دور بویله اولفته طرفوندین طرفان اولمغه هیچ قیاس و دلیل کونک دکل کلمه لرده
 حذف حرف یامبدل ننگ مثالی مثلاً آلوب کیلوب دید کی کلمه دا آب کیب
 دیلر اولکی دورت حرفی کلمه دن ایکی حرف مطروح صونکره غی بش
 حرفی کلمه دن اوچ حرف محطود دور فعلی هذا الاقوال اسمدین اسمکا
 دوننگ دلیل قویه محتاج دکل دور مثلاً آذر بایجان اصلده آذر بایجان اسمکا
 کافی جیمه مقلوب اولوب آذر بایجان اولمش اولکی مسمی سنه رابطه سی بودور
 شهری ابتدا بناسنک بر پادشاه هر آدمه بر ایتاک توفراق کتوروب دوکه به
 امر ایلموب اول توفراق دن بر عالی دوپه حاصل اولدی اول دوپه به آذر بایجان
 تسمیه ایلدیلر زیرا آذر لغت ترکیده چوکسک وبایجان دخی عظاما معنالی رینه اولمغه معنای
 ترکیبی گبار تهمسی دیمک اولور آذر بایجان بوندن معرب دور حال معرب یله مشهور دور
 دخی استانبول شهری ابتدا بنادن اسلامه کنگجه نجه اسمله مسمی اولمش بیان اید الیم
 تاریخ جغرافیایه نظر اقی زمانا قسطنطنینه و استانبول و اسلامبول اسملری یله یاد
 و تذکار اولنمق اولان بلده جسمیه مذ کوره عهد قدیمه لیغوسی نامنده بر کچک
 قصبه اولوب صونکره لری بعض مهاجرین یونانیه کیلوب توطن ایدرک قصبه
 مذ کوره به بزانس اسمی ویرلمش و موخر اینکی رومانامیله دولت مشهوره
 رومانیه ننگ پای تختی اولوب کیدرک یانکی رومانامی ترک اولنمق دولت
 مذ بوره ایمپراطور لر نندن قسطنطین نام ایمپراطور ننگ نامنه نسبتا قسطنطنینه
 اسمیله یاد و تذکار اولنمقده بولنمش ایسه ده چونکه یونانیه وقتنک جوار و حوالی
 قسطنطنینه ده واقع کویلر اهل یسی حوائج و لوازماتلرینی تنظیم و تدارک ضمننک
 کویلردن قالقوب قسطنطنینه به کیدر ایکن اثنای راهده بری برلرینه نصادنی
 ایلدنک نره به کیدر یورسنکن دور واقع اولان سوله قسطنطنینه به ده چک موقع
 لسان یونانیه الی معناسنی لفظیله شهر معناسنه دال اولن بولی لفظنی بالترکیب
 استنبولی یعنی شهره دیوب جواب و هر مگ بیملرنک برنوع اصول جار به دن
 بولنمش اولسیله نهایت الامر قسطنطنینه لفظی آنچق اهل علم و ارباب قلم نزدنک
 معروف و مستعمل قالب بین العوام کلیامتروک و منسی اولمق یالغوز استانبول
 اسمی شایع و شهر تشعار اولمشد و روزار غور دزار غر ادمیکانمارد اسملری دخی
 جغرافیایه لرده مرسوم دور و بود کرا اولنان اسملردن ماعت اسلامبول اسمی دخی
 شایع و کثیر الاستعمال دور که اسلامبول ایکی کلمه دن مرکب اولمق بریسی
 اسلام کلمه سی اولوب کلمه عربیه دور و بریسی دخی بول لفظی دور که کلمه

یونانیه اوله رق ذکر اولندغی اوزره شهر و باده مناسنی مفید اولغله بوصولته
لفظ اسلامبول بلدة الاسلام دیمک اولور یازلمش سنلرله نظر اشهر ننگ اسمی بویله
بویله اوزکارور ایکن خصوصاً قسطنطیننه اسمندن استانبول اسمنه دونماکی
هیچ برقیاسه مبنی اولمیوب بلاسبب مبدلی جایز اولدیسسه طرسو سدین طرفون
و طرفان اولغله هیچ دلیل درکار اولدغی درکار دور ودخی اسمی اوزکار دکلی
شهر آتچق بویکی یه منحصر اولمیوب جهانک یوزلب و منک لب شهر لر اولکی
اسمندن انقلاب قیلمش لر اولکیس اسم حقیقی اولوب صونکره س غلط اولسه ده
مشهور اولغله غلط مشهور افصح من صحیح غیر مشهور اولور ودخی طرسوس
شهری قایسی ولایتده وقایسی مملکتک ایدوکی یوقار و ده یازلدی مذبور طرسوس
ایسه طرسوس آخری مانع دکلور جایز که متعدد اوله مکر مذکور طرسوس
اولکی اسمنک قالوب مشهور اولب غیری طرسوس اسمی آلوشماغله مستور قالسه
محمول بر معتمد آدمین طرفان شهری بناسی قاپوزمانک وقایسی آوانک اولمشور دیوب
صورادغمده دیدیکه حقیقننی الله بلور لکن شوخچهلغ خاطره کلور که ایکی منک
یلدن زیاده اولسه کرک زیراً فتح اسلامک کهنه طرفان نامیله معروف ایمش کهنه
لفظی ازمان ودهورده منکدن آزده مستعمل اولمیوب زیاده یه منسجر اولور اسلام
فتحنه قریب منک یل اولمشور دیدی استانه شهری طرفانن اقدم ایدوکی محقق
اما نچه یوز یل مقدم ایدوکی هیچ احدنک معلومی ایمس دور دیدی بو ولایتنک
اسلامه گلدکی سلطان بوغرا خان سیاستنده دیوب منقولدور مزبور سلطان
علیه الرمة والغفران ملوک سامانیه دن امیر نوح بن منصور ننگ معاصری اولوب
هجر ننگ اوچ یوز سکسانچی سنه لره آننگله مقاتله یه قصد قیلمش ایکن امیر نوح
مقاومته قادر اولمایاچغنی بلوب قاچمش بوغرا خان بویله عظیم الشان ملوک
اتراکندنور بوغرا خان ننگ سماعی احوالی صونکره دفتر ثانیک یازلور انشاء الله تعالی
ودخی حیاة الحیوانده طرسوس شهری البستان شهری قربنک برویرانه شهر دور
غار اصحاب کهی آنک دور دیدی البستان ننگ لام ایله باسی ساقط اولمسيله البستان
استان بو ایکی اسمنک بری برینه موانستی سر بیع دور قربنک ویرانه شهر دیدکی
دخی الان آثاری موجود اولوب دقیانوسدین قالمش قورغان دیرلر استانه شهری
اوشبو قورغان ننگ قریننی دور استانه اسمی ایکی وجهیله بوشهره علم اولوب
بری البستاندن لام ایله بامسقوط اوله رق استان اولمش یاکه حضرت الب انا
قدس سره ننگ جسد مبارک لر ی آنک قویولغله استانه دیومسمی اولمش اصلده
استان استانه مستان مستانه ورننک اویقو اوییه چق ودم آلوب راحت اوله چق یزه
دیرلر عزیزلر ننگ مکتفی اولان جایی استانه دیمک بو علاقه ایله دور عهد قدیمک

البستان اولوب حضرت خواجم اولکنی اسم که غالب لبق قیلب اوز لرینه آلسه
عجب دکل زبیرا هر اشدہ فائق کرک جنکده و کرک غیریکه غالب اولدق دن
آلب آنامش تر کیده آلب عربیده غالب لفظی ننگ مراد فیدور اولکنی زمان
زبانلری ننگ آلب لفظی موضعنه فی زماننا بهادر و پهلو ان لفظلری جاری قیلنور
والله اعلم بالصواب الناصر للسداد

ودخی اصحاب کهنک زمان و مکملری اختلاف اولندغی کبی اهل کتاب بیننه
عددلری دخی افتراق اولشدور یهودیلر اوج کشی دور دورتیجی لری کلبلری دور
دیوب اهل نصاری بش کشی دور آلتیجی لری کلب لری دور دیدی بودیلگری
یقینینا اولیوب حدس وظنله اولوب مسلمون حضرت رسول اکرم دین و اول
جبراقیل علیه السلام دین اخبار ایله آنلر یدی رجل ایدیلر سکزنجی لری کلب
لری دور دیدیلر حضرت جناب باری رحما بالغیب کلام بی عیب ایله اولکنی ایکی
فریقنک سوزلرینی رد ایدوب سمعه و ثامنهم کلبهم آیه کریمه سنه و اونک
زیاده سیله اصحاب کهنی یدی دیانلری تصدیق اوزرینه رمز و اشاره ایتدی زبیرا
اول و او بر کلام مصدق اوزرینه عاطفه دور که تقدیری نعم و ثامنهم کلبهم دیمک دور
مثلابر قائل زید شاعر دید که سن آنکا و فقیهه ایضا یعنی نعم فقیهه ایضا دیدکنک
کبی و او کلمه مصدق اوزرینه عطف اولغله نعم سیکزنجی سی کلب لری دور
دیمک اولوب و ثامنهم کلمه سی سمعه کلمه سیننک مصدق اولور جههور
مفسرین بو معنایه متفق لردور قال ابن عباس رضی الله عنهما حین وقعت الواو
انقطعت العنة ای لم یبق بعدها عاده عادعتدها و ثبت انهم سمعه و ثامنهم کلبهم
قطعا و جز ما روح البیان* و اسملرنده دخی اختراغ اولب تفاسیر لرده حضرت علی
قولنجه اوچی بملیخا مکشلیمینا مشلیمینا ایدیلر که دقیانوسنک صاغ وزیرلری اوچی
دخی مرنوش دبرنوش شادنوش دورلر که صول وزیرلری ایدیلر چو پاننک اسمی
کیشیطیوش کلبلری اسمی ریان ایدی حضرت ابن عباس قولنجه اسملری
مکسلیمینا بملیخا مرطونس نینونس سارینوس دو انواس کیشیطیونس کلبلری
اسمی قطمیر ایدی عرایش تعلیمده حضرت علی قولنجه اسملری بملیخا مکسلیمینا
مشحیمما که دقیانوسنک صاغ وزیرلری مطروش کشطونش شادینوش که صول
ویز لری ایدی قاموسده مکسلیمینا املیخا مطروش بو السن سانیوس بطنیوس
کشطوط بعضیلر قولنجه ملیخا مکسلیمینا مرطوس نوانس اریطانس اونوس کند
سلططیوس بعضیلر قولنجه مکسلیمینا املیخا مرطونس ساریونس تیبونس کشططیوش
ذونواس بعضیلر قولنجه مکسلیمینا املیخا مرطونس یونس سارینوس بطنیوس
کشطوط دور کلبلری اسمنده دخی انشعاب اولوب ایکی اسمی یوقار و ده یازلر بکه

ریان و قطمیر دور امام اوزاعی شیردور شعیب الحمالی همراهند و هب حضرت لری
نقیادور دیدی ابن جریر دن نقل اولندیکه اصحاب کهنک کلبی ارسلان
ایندی ارسلانه کلب تسمیه سی وار دور دیدی لوننده یعنی رنگنده حضرت
ابن عباس رضی الله تعالی عنهما بر بوزچه کلب ایندی و بر روایتده قرمزی کلب
ایندی دیدی مقاتل حضرت لری ایندی صاری کلب ایندی امام قرطبی صاری بلخی
قرمزیه مایل ایندی کلبی رحمه الله تعالی آلاچام لونندک ایندی دیدی بعضی لری
سیما توسلی و بعضی لری سیاه و بیاض و قرمزی آلاچه ایندی دیدی لری و الله اعلم بما اظهر
وابهم مار الذکر یعنی مملک دید کلر غارنک بشی اسمی بار جسمی یوق یعنی زیارتگاه
دیوب هیچ اهد تکریم قیلما دیوب یاقن یراغدن آدم دخی وار میوب تاغلری
کورند کده اصحاب کهنک غاری اوتاغده ایمش دیوب ایما ایله اکتفا اولنور
اکثر آدم بلمیورده دیرلر اما ایکسی معروف اولب روم و لایتنک اولان غار کتابلرده
مکتوب آدملره مشهور طرفانده اولانی تل لرده مذکور دل لورده مرکوز کوزلرده
مشهور و منظور اولوب ایکی غارنک ایکسنی بیلده کورن سیمار و سیاح لری بوننک
یعنی صد دنک اولدغمز غارنک اطرافنک اولان و یرانه لرینی کوروب بری
بولرینه و قراین لرینه قیاس قیلهرق اصحاب کهنک قصه سنه موافق علامه
ابنیه لری و پادشاه شهری اولدغی ننگ نشانی پای تخت اساسی اشیا لری و اول
پادشاهنک کفر و ضلالتنک جبارده اولدغی ننگ آثار لری ارسال لر رأی العین اوشبور
غارنک جوارنک مشاهد قیلنک کورلوب تور و دور لعل حقیقی غار بواولسه
کرک دیوب قرینه ایله نسید و تعضیض ایدر لری قرینه ایسه حجة و اضعه ننگ
بری دور و الله اعلم بحقیقه الحال عصمنا الله من الضلال

علی کل حال و علی ای مکن اصحاب کهنک علیهم الرحمة و الرضوان عند الله
قدری اتم و اعظم ذوات اکرم و افخم لر دین ایذکی مبرم و محقق دور حضرت
خد اوند هادی آنلر ننگ حقیق من بهدی الله فهو المهتد نظم مجیدی ایله تناس
وسنه ده ایکی دفعه بابر دفعه اونکدن صلوه صولدن اونکده فرشته لر دوند لر لر ایکن
واجب تعالی آنلره کمال رضاستدن و نقلبهم ذات الیمین و ذات الشمال کلام
کریمی ایله نقلبی کنده به نسبت عیسی و دخی حضرت جناب اکرم صلی الله
تعالی علیه و سلم بودانلری کورمک که آرزو تمنی سی بو جمله بار چه سی آنلر ننگ
مبالغه شرف و کمال زلفنه اشارت دور امام ثعلبی و غیر لری لرد ذکر ایدر که سر جریده
انبیا علیه اشرف النبی احق سبحانه و تعالی دن نیاز مند اولدیکه اصحاب کهنک کهنی کنده
کوستره حق تعالی بیور دیکه یا محمد صلی الله علیه و سلم سن آنلری کورده من سن
لکن اصحابنک مختار لر ندن دورت کومه آنلره ارسال ایله که رسالتنکی آنلره

تبلغ ایلیمه لار و آنلری سنکا ایمانه دعوة ایلیمه لار حضرت پیغمبر علیه السلام یارب
 بن آنلری نیچه ارسال ایدایم دیو مناجات اید نیچه حضرت جبرائیل علیه الصلوة
 والسلام کلوب دیدیکه خر قهه شریفنکی بسط ایله بر طرفنه حضرت ابوبکری
 و بر طرفنه حضرت عمری او چونچی طرفنه حضرت عثمانی دور تنچی طرفنه
 حضرت علی بی او تور دبعده حضرت سلیمان مسخر اولان ریح رخایی چاغرزیر احق
 تعالی اول ییلیمه سنکا مطیع اولغی امر ایلدی دیدی حضرت جناب سرور صلی الله
 تعالی علیه وسلم دخی بو ترتیب ایله بویله ایتدی ریح آنلری اصحاب کهنک
 مغاره سی اونکنه ایلندی چهار یار کزین رضوان الله علیهم اجمعین مغاره ننگ
 قیوسند کی ناشی قالدردیلر اصحاب کهنک کلیمی بو نلره حمله ایلدی وقتا که چهار یار
 اولدغنی بلدی باشنی اوینادوب تبصیص ایلدی و ایچرو کزنک دیوب
 باشیله اشارت ایلدی آنلر دخی مغاره یه کروب سلام ویر دیلر خدای متعال
 اصحاب کهنک جو آنلری ننگ ارواح شریفه لرین کندولر و دایدوب جمله سی آیاغه
 قالقوب سلام آلدیلر چهار یار کزین رضی الله تعالی عنهم رسالتی تبلیغه باشلا یوب
 ای جو آنلر کر وهی نبی محترم محمد بن عبد الله صلی الله علیه وسلم سزه سلام ایدر
 دیدیلر آنلر دخی و علی محمد السلام مادامت السموات و الارض وعلیکم بما ابلغتم
 دیوب حضرت رسولنک دیننی قبول ایتلدیلر وبعده رسول الله اولان حضرت
 محمد صلی الله تعالی علیه وسلمه بزدن سلام ایدنک دیوب یتاقلرینه یاتماغه شروع
 ایتدیلر که آخر زمانه مهدی خرو جینه دک آنلر او یقویه واردیلر دیرلر که حضرت
 مهدی خرو جتنک اصحاب کهنه سلام ویرور حضرت باری دخی آنلری احبا ایدر
 مهدی ننگ سلامنی آلور لاریمه او یقولرینه وارور لار و بردخی او یغانمز لرتور مزلر
 تاقیامت قویانچه یه دک چهار یار کزین بو وجهیله ملاقاتدن صورنکره ریح آنلری
 کیرو کتوردی حضرت رسول صلی الله تعالی علیه وسلم اصحاب کهنی نه کیفتنک
 کوردنکزدیو سوءال بیوردی آنلر اولدغی کبی خبر ویردیلر اول دستکیرامت
 علیه افضل التحیه حضرت لری مناجاته باشلیوب اللهم لاتفرق بینی و بین اصحابی
 وانصاری اغفر لمن احببنی و احب اهل بیتی و خاصتی دیو دعا ایلدی حی الحی
 اصحاب کهنک خاصیت لرندندور بر آدم حاجتنی طلبک اسمنی ذکر قیلدق
 حاجاتلرینی روا ایدر و بر نسنه دن خوف ایدوب قاچدق آنی قورتارور و دخی
 اوت و یانغنده بر خر قه یه بتب اوتنک اورتاسنه آنسه آتشی سیونددر و بشکده
 اوغلانه بتب باشی استنه قویسه یغلامق تسکین ایدر زراعتنه یعنی ایکنه آفت
 ایرشمنک خوفندن کاغزه یازوب بر یغاچه باغلب زر عنک اورتاسنه تیکار و دخی
 حمای مثلنه یازوب اچار شقیقه کبی باش آغرسیمنه باشه باغلو و دخی سلاطین لره

دخوله اونك پوتیغه عسر ولاده تولغاق اوچون صول پوتیغه باغلر لر حفظ مال
 اوچون ودخی دریاده سلامت لیک اوچون قتل دن نجات اوچون بو ذاتلر نك
 اسملرینی یانیغه صاقلامق مجر بدور

ایمدی الکلام بجر الکلام مفهومیچه سوز سوزه مر بوط وحکایه حکایه مینو ط اولوب
 اصحاب کهنک حالنی یعنی آنلر نه سبب بر له غاره کرمش ونه کیفیتک اویغانمش لر
 یازمق لازم کلوب لکن مطالعه تفسیر عربیه قوه واستنباط معنایه قدر تمن
 اولدغیله ترجمه تیبیاننک یوزندن وترجمه حیوة الحیواننک سوزندن بعبارته
 نقل قلب یازدم * اعوذ بالله من الشیطان الرجیم * ام حسبت ان اصحاب الکهف
 والرقیم کلنوا من آیاتنا عجبیا یا محمد ظن ایتدیکمکه اصحاب کهف ورقیم بزم
 آیتلر من دن بر آیت عجبیه اوله بلکه سموات وارض وما فیهماده اولن عجایب
 آنندن اعجب دور کهف جبلک غار واسع دور ورقیم ایسه شول جبل ویاوادی ننگ
 اسمی دور که کهف آنک دور ویا اصحاب کهنک قریه ویا کلباری اسمی دور ویا
 خود لوح رصاص ویا حجر دور که آنک آنلر نك اسملری یازیلوب کهنک قپوس
 اوزره قونوب دور دینلک بکه اصحاب رقیم قوم آخر دن دور که آنلر اوچ کسه ایدیلر
 اهللریچون حاجت لرینه کیدر کن آنلری یغمور توتوب بر کهنه کردیلر اول
 حالتک جبلدن بر صخره قوپوب کهنک قپوسنی بر کندی آنلر نك بری دیدیکه
 کلونک هر بر یمز احسن عملنی ذکر ایتسون امید دور که الله تعالی آنک بر کتنه
 بزنی بو ورطه دن خلاص ایده آنلر نك بری دیدیکه کونلرده بر کون بعض عمل
 اوچون اجیرلر استعمال ایتدم برر جل وسط نهار ده کلوب بقیه یومله اول سافرلر نك
 کامل نهارده ایشلر کلری دکلو ایشلر کندن سافرلرینه ویردیکم اجر دکلو آنکا
 دخی ویردیم اول سافرلر نك بری یاوزلنوب اجرنی ترک ایتدی بن ایسه اول
 اجر له بر دیشی بوزاغواشتر ایدوب حتی که بیوتدیم نسللندر وب چون ماشاء
 الله زمان ودهور مرورندن صونکره بر بلمدیکم پیر ضعیف بنکا چقه کلدی
 سنده حقم واردور استرم دیدی وکندی ننگ اول اجرنی ترک ایدن اجیر
 ایدوکنی بنکا بلدوردی بن دخی نعم دیوب آنک اجر یله اشتر و نسللندر دیکم
 صغرلر نك جمله سنی آنکا ویردیم الهی اکر بن اول فعلی وجه کریم نك اوچون
 ایتدیمه بزنی بو ورطه دن خلاص ایت همانده اول صخره بر مقدار کهنک قپوسندن
 آیریلوب آیدینلیق کوردیلر و آنلر نك ایکنجی سی دیدیکه بنم فضل مالم
 وار ایدی ناسه شده ایروب بندن معروف دیلبوب مرأه کلدی دیدمکه نفسنکی
 بنکا تسلیم دن غیر یوجهله سنکابرشی ویرمزم اول ایسه آنکا یضاویر میوب کیتدی
 بعد بر وقت نصره کیر وکیلوب بندن معروف استدیکنده ینه آنکا اولکی تکلیفی

ایتدیم حتی اوچ کره بومنوال اوزره کیلب کتد کد نصنکره آئی زوجه ذکر ایتد کند
 زوجی آنکا دیمشکه اجابت ایت نه چاره اید الیم تک عیالمنه بر قوت تحصیانه اغاذه
 ایت چون مرأة کلوب نفسمنی بنکا تسلیم ایتدی بندخی آئی کشف وقصد اید بیچک
 دتردی دیدمکه سنکانولدیکه دتر رسن دیدیگه الله تعالی دن قور قارم دیدمکه سن
 بو یله فقر وشدنده ایگان آندن قور قوب بن ایسه خور اتمده ایکن ر و امیدر که
 آندن قور قمیم ازیله اولسه آئی ترک ایدوب التماس ایتدی کی شی ویردم الهی
 اکر بن اول فعلی وجه کریمنک اوچون ایتد مسه بزى بو ورطه دن خلاص ایت
 اویله اولسه اول صخره کهنک قپوسندن اولکی دن زیاده آیریلوب حتی که بری
 بر لرینی کورر اولدیلر اوچونچی سی دیدیگه بنم بر بیرلکه ایر شمش والینیم
 وار ایدی بن ایسه غنم صاحیبی ایدیم آنلری یدروب ایچروب خفتلرین
 کورمیتجه غنمه کیمیزدم بر کون یغموردن آنلرنک قانتنه وارهمدیم حتی که اخشام
 اولدی هلمبده سودایله آنلرنک قانتنه واروب آنلری اویور بولدم اویاندر مقدن
 کراحت ایدوب المده هلمبله صباحه دکین آنلرهنه منتظر اولدم حتی که اویاند قارنک
 یدیروب ایچوردم الهی اکر بن بو فعلی وجه کریمنک اوچون ایتد مسه بزى
 بو ورطه دن خلاص ایت اویله اولسه صخره قپودن آیریلوب اوچی دخی اول
 شدتن قور تیلوب کیمتیلر تبیان

اصحاب کهن مغاره یه کر مه لری ننگ سیننده اختلاف اولندی محمد بن اسحاق
 ایدر اهل انجیل فساده باشلیوب جرم وعصیان ایچلرنده بی پایان اولدی شیطان
 علیه اللعنة آنلری کمال طغیاننه سوق ایدوب حتی آنلر پونلره عبادت ایتدیلر و پونلر
 اوغرینه قربان ایتدیلر و اچلرنده شریعت عیسی اوزره اولنلردن باقی کسه لر
 وار ایدی که حق تعالی یه عبادت ایدر لردی و پادشاه لری ننگ آدی دقیانوس ایدی
 اوده پوت پرس اولوب پوته قربان ایدردی حتی اصحاب کهنک اولدی قلری
 شهره کلای آنکا افسوس دیرلر دیکه ایالت مرعشک البستان قصبه سی قرینده
 خراب شهر ایمش اخبار ثقات ایله اصحاب کهنک مغاره لریده البستانک یاننده
 اوزرنک اینیمه قدی مہسی اولن مغاره دور پادشاه اول شهره کر نچه اهل ایمان آندن
 فرار ایتدیلر و شهره کلدی وقتده امر ایلدیگه اهل ایمان جمع اولننه اله کروب
 حضورینه کلنلری قتل ایله پوته عبادت ایتمه بیننده مخیر قویندی اچلرنندن بعضی
 حیانه رغبت ایدوب معاذ الله مرتد اولدیلر و بعضی پوته عبادتدن ابا ایدوب
 قتل اولنوردی بعده امر ایدوب جسملری شهرنک سوری و قپولری اوزرنک
 آصدردی کهنه کورر اول جوانلر همزون اولوب لکن صلوة وصیام و تسبیح و دعایه
 اقبال ایتدیلر که رومنک اشراف لرندن سیکز جوان ایدیلر پادشاه مرقوم اول

جوانلره مطلع اولوب دیواننه احضار و آنلره بزم تنکریلر مه عبادت ایلمک یاخود
 سزی قتل ایدرم دیدی آنلرنک بیوکلری مکسلمنا بزم بر تنکریلر وار دور که
 آسمان وزمینک پادشاهی دور و هر بر نسنه دن اعظم واجلدور و بزم معبودمز
 اولدور آندن غیر به تنکری چاغرمز دیدی پادشاه طلوم غضبناک اولوب سزه
 عجله عقوبت ایتمکدن بنی کم منع ایدردی یعنی سزه شمشی عقوبت ایدرم
 آنحق سز نازه جوانلوسز سزنگ صاغ اولمکنزه محبت ایدرم او مولور که سز دوشنه
 سنکزه عقلنکز باشنکزه کله دیدی جوان کاملار کوردیلر اولمز خانهلر تن بین زانفقه
 آلوب مغاریه کیتدیلر که آنده عبادت ایلمهلر بر کلب لری وار ایدی آردلر ینه
 دوشدی کهب حضرت لری دیر که اصلنه کلب لری یوغیدی اثناء اهد بهر کلب
 آردلر ینه دوشدی آنلر قوغلدیلر ینه کلدی بر قاچ دفعه قوغلدیلر بالاخیره
 کلب ایکی آیغی اوزره قالقوب دعا ایدن کسنه ننگ اسلوبی کیمی اللرین سمایه
 قالدروب سو ییلدی و بندن خوف ایتمنک زهرا بن الله تعالی ننگ دوستلر ینه
 محبت ایدرم سز او یوینک بن سزلری بی کلیم دیدی بعضی لر بونلر آلتی کسه لر
 ایدی کچه قاچ قلر نده بر چوپانه اوغرا دیلر کندیله بیله بر کلب وار ایدی اول
 چوپان دینلر نده آنلره تابع اولدی مغاره یه کروب عبادته باشل دیلر آنلر آلتون
 و بلازک ایله زیب وزینتملی و صاچلری اور کولی ایدی اچلر نندن بر جوانی
 طعاملر ینه تعیمین ایتمدیلر که آنکا یملیخا دینوردی لباس فقرا کیوب شهره واروب
 طعام اشترا و خبری تجسس ایدردی بر زمان بویله اکلاندیلر بعده یملیخا بر خبر
 کتوردیکه پادشاه کندیلرینی طلب ایدر بوسبیدن قورقوب محزون اولدیلر
 آنلر بو حاله ایکن کون بانمغه قریب ایدی بر بر یله سویلشوب اوتورلردی
 حق تعالی آنلرنک قوللارین سماعدن منع ایدوب مغاره ده او یقو مسلط و کلبلری
 مغاره ننگ قپوسنک قوللارین اوزادوب باشنی قولی اوزرینه قویدی و آنلره
 اصابت ایدن نوم کلبه دخی اصابت ایدوب او یودی او ائناده پادشاه آنلرنک بو
 مغاره ده اولدقلرین دن خبر آگاه اولوب حق تعالی آننگ دروننه القا ایلمدیکه
 مغاره ننگ قپوسنی طوته آچ و صوسز لقلر نندن هلاک اولهلر و آنلری او یانقی ظن
 ایلدی حق تعالی آنلره بو معامله یی ایتمکله کندیلره اکرام و سائر مخلوقه عبرت
 و آیت قیلدی مراد ایلمدی و اروا حلرین نوم و فانیله وفات ایتمردی و ملائکه
 آنلری صاغلرینه وصوللرینه دوندروب تر بیه ایدرلردی بعده او پادشاهنک
 خانه سنده اولنلر دن ایکی مسلمان کسه ایمانلرین ستر ایدرلردی اصحاب کهن
 اونودلمیه دیو آنلرنک احوال لرین و اسمالرین و انسابلرین قلایدن بر نختیه
 یازوب باقردن بر صندوق اچنک بر او طیه قودیلر (حی الحی)

بعده ازمان ودهور مرور ایدوب اول بلادده بندوسیس نام رجل صالح ملك
اولوب آلتمش سیکز یل ملوکتک باقی اولدی لکن زماننده ناس اہزاب
اولدیلر کمبری اللہ تعالیٰ ننگ وحدانیتنه وبعثنک حقیقتنه تصدیق وکبری
ایسه آئی تکذیب ایدرلردی مع ذلك اهل باطل کوندن کونه زیاده اولوب
اهل حق اوزره ظهورده ایدیلر حیات آنچق حیات دنیا دور بعث آنچق
ارواحه اولور اجساده اولمز دیرلردی بندوسیس بو حالتدن زیاده مهموم
اولدی کیچه وکوندوز اللہ تعالیٰ یه یالواروب حقنک ظهورن دیرلردی او یله
اللہ تعالیٰ آنکا اجابت ایدوب اصحاب کهنک شاننی تبیین ایله قیامتک انبانن
وبعثنک حقیقتن اظهار ایلدی شول وجهیله کم افسوس اھالیسندن اولیاس
نام رجنک قلبته القا ایتدیکه اول کهنک آغزنده کی بنیانی هم ایدوب
قیونلرینه کھفی حظیره ایدله اولسه اجیرلر توتوب حتی که آئی هم وکهنک
آغزینی آچدیلر واول حالتده اللہ تعالیٰ ننگ اذنیله اصحاب کھف اویقودان
اویانور کبی کویا کیچه یانوب صباحن طورر کبی اونوری کلدیلر وچوه والوانلرنک
تغیر اولماغله اوزرلرندن کچن زمانی نه بلدیلر ونه توهم قیلدیلر بلکه کما کان
دقیانوسدین حال لری نیمه اچرمسی خوفنه دوشدیلر ویملیخایه دیدیلر که عادی
اوزره تبدیل شکلله شهره کیده وکندیلر یچون طعام اشترا ایدوب ونه سویلنور
ایدکن تجسس ایدله چون یملیخا شهرنک قپوسنه ایردی کورسه که قپوده اول شهر
اهلنک مؤمنین اولملری علامتی وار تعجب ایدوب بر آخر قپویه واردی آنده
آننگ مثلنی کوروب متحیر اولدی بونه حالتنوردونکی کونده مسلمون استخفاده
ایکن بو کونده ظهور واستعلاده دورلار دونکی کونده عیسی اسمی خوف واخفا ایله
سویلنور ایکن بو کونده ایسه آننگ اسمنه یمین ایدلور ویرینه دیدیکه بو شهره نه
دینور ایتدیکه افسوس او یله اولسه یملیخاننک حیرتی دخی زیاده اولدی کونکلندین
دیدیکه ایمدی عقلمه خلل ایر و بدر بنکا لایق اولان بودور که ناس بنی بلمدین
وکمسه دن بنکاضر ایرمدین حاجتم کوروب کیدم آندن طعام اشتراسیچون بردکانه
واردی وکیسه سندن بر درهم چقاروب طعامه ویردی اول آئی کور یچک ضرب
ونقشنه تعجب ایدوب یاننده بر رجه هوندی اول دخی بر آخره بومنوال اوزره
اول درهم تعجب الہ الہ کتد کد نصکره بری بر یله بو کمسه دقینه بولمشدر
دیو کیز لوسویلمشکه باشدیلر یملیخا ایسه آنلر کندیوی بلدیلر دقینانوسه ایلتمک
مرا دایدلر ظن ایدب خوفه دوشدی درهم سزنک اولسون طعامنک کر کمز
قیونک بنی حالی کیدم دیدیلر که ای یکت سن نه حال لوسن کنزی قنده بولدنک
بز خبر ویر که سنکا مشارک اولوب سنی کیز لیه لیم اولمز سه سنی ملکه ایلتورز

آنی آندن کیزلمکه امکانک اولمزخبر ویرورسن یملیخا ایسه آنلره نه جواب
 ویره چکن بلپچک سوروب آنی مدیرلره ایلندیلر که آنلر ر جل صالح ایدیلر
 برینه ایر یوس و برینه اسطیوس دینوردی یملیخا ایسه کندوی دقیانوسه ایلتورلر
 ظنیه قورقوب آغلردی آنلری کور یچک بر مقدار قور قوسی کیدوب لکن
 هیرتندن نه سویلیه چکنی بلمزدی چون اول مدیرلر درهمنی کوردیلر ضرب
 ونقشنه تعجب ایروب دیدیلر که ای یکت بولد یغنگ دینه قنک دور یملیخا ایتدی
 بن دینه بولماشم بلکه بودرهمی بابامنگ مالندن آلمشم بوشهرنگ ضرب ونقشیدر
 لکن بنگانه حالت ایردیکن بلزم زیرابن کندیمی بوشهرنگ اهلندن اید کمی
 تیقن ایدرم حالبو که دوند نبرونه بنی بلورونه بن بلد یکم کمه قالمش کوررم
 دونکی کونک بوشهرنگ ملکی دقیانوس ایدی اول حکم ایدردی شمدی ایسه سزی
 حکم ایدر کوررم دیدیلر که دقیانوسنگ موتندن بری چوق زمان کیچوبدور نیچه
 ملوک کیلب بعد دنیادن کیدیدر سن ایسه هنوز تازه بر یکت سن بر سوز سویله که
 مقالنگ حالبنکه موافق اوله یملیخا ایتدی بز بر قاچ یکت لر ایدک دقیانوسنگ ناسی
 اصنام عبادتنه اگراهندن بنمز عمده دونکی کونده قاچوب شهرنگ طشره سننگ کی
 یچلوس ظاغنده بر کفه کرمشدک که الا آنلر آنده دورلار بنی کونردیلر که
 آنلره طعام آلیوویوم و دقیانوس بزم امر مزده مرادی نه دور بلوب آنلره خبر
 ایر کورم بن ایسه بونک کلیچک بو حاللره ایردیم ماجرام بودور که اشته سزه خبر ویردیم
 اینانمز سنکز کلونک سرنکله اول کفه کیلیم که آنک اصحابی کوه سن بنم صدقه
 اطمئنان و تیقن ایر کورسز نعم دیوب اول ایکی مدیر اهل مدینه ایله آنلر ییاق
 اصحاب کفه توجه ایدوب یوله کوردیلر یملیخا اونکلرینه دوشوب حتی که کهننگ
 قرینه ایردیلر بر وجانب اصحاب کفه وقتا که یملیخاننگ زیاده اکلندغین
 کوردیلر دقیانوس جانبندن بلنوب اله کردی ظن ایتدیلر او یله اولسه بری برلرینه
 وداع ایدوب نمازه توردیلر کندیلری ننگ اخذینه نه زمان کلورلدیو انتظارده
 اولدیلر اول حالته یملیخا اوزرلرینه چقه کلدی آنلر آنی کور یچک سنگانه حالت
 ایردیکه بویله تأخیر ایتدنگ دیدیلر اول دخی آنلره ماجرای حکایت ایدوب
 اریوس و اصحابی و افسوس اهالیسی آنلری زیارت اوچون کهننگ طشره سنده
 منظر لر ایدوکنی روایت ایتدی او یله اولسه کندیلر ده ظاهر اولان حق
 تعالی ننگ آیت و قدرتلرن بلدیلر بود کلوزمان او یقوده اولد قنرندن صونکره
 او یاغلیری بعننگ حقیقته علامت و قیامتنگ قیامنه دلالت ایدوکن تیقن قیلدیلر
 بعده یملیخاننگ اثر نیچه اریوس و اصحابی کهننگ قپوسنه ایردیلر اول اصحاب
 کهننگ احوالی یازیلوایکی لوهی صدوقندن چقاروب کوردیلر او قیوب ماجرا لرین

بلد یلار الله تعالیٰ به حمد ثنا ایدوب بعثتک حقیقتنه مطمئن اولدی یلر آندن اصحاب
 کهنک قانتنه کر دیلر و بری برلر یله سویلشوب اصحاب کهنق دقیانوسله کچن
 ماجرالرین بالمشافه آنلره خبر و بر دیلر بعده اریوس ملگری بند و سیسه
 برید ایله نامه کونردی و اصحاب کهنق احوالن آنکلبدردی اول آنی ایشدیچک
 الله تعالیٰ به حمد شکر ایدوب زیاده سوندی فی الحال اتباع و اعوانیله آنلنوب
 اصحاب کهنک قانتنه واردی آنلر اوتورور بند و سیس طورورکن آنلرنک هر بری
 اعتناق ایتدی بعده آنلر آنکا استیداع و دعا ایدوب اول آنلرنک اونکنک
 قائم ایکن کیر و او یقویه واروب قبض اولندیلر ملک امر ایلدیکه آنلرنک هر بری
 آلتوندن تابوت اچمه قونیله ملک کیچه منامنک آنلری کوروب آنکایدیلر که بز نه
 آلتوندن ونه کوشدن خلق اولنمشز بلکه تر ایدن خلق اولنوب ینه ترابه عوده
 ایدیسر زبزی کهنقه تراب اوزره بولدغنک حالتده ترک ایلکل ناکه الله تعالیٰ
 بزنی آندن بعث ایدو و آنلرنک قانتندن ناس طشره چقدقلری حین دن الله تعالیٰ
 آنلره حجاب ایتدی من بعد هیچ کسه ننگ آنلر اوزره دخوله قدرتی اولدی بعده
 ملک اول کهنک قپوسنک بر مسجد یابدروب اول عبادتگاه و ناسه زیارتگاه اولدی

تبیان

اویقودن اویغاند قده یملیخاننک کلدکی شهر بعضی لر قولنجه لوچین و بعضی لر
 قولنجه استانه دیوب اکثر اوقوال بونکادور و الله اعلم بماخفی و اعلن
 بونلر مغاره ده سال شمسی ایله اوچ یوزیل سال قمری ایله اوچ یوز توقز ییل
 اویودیلر سال شمسی و سال قمری تفاوتی یلده اون بر کوندر سال شمسی اوچ
 یوز آلمش بیش کون و سال قمری اوچ یوز ایلیک دورت کوندر بس اوچ یوز سال
 شمسی اوچ یوز توقز سال قمری ایکی آی اون توقز کون اولور سنه شمسیه ده
 ربع یوم و سنه قمریه ده ثلث یوم واردور تفصیلنی آرزو قیلن تفاسیر لره نظر ایلیه
 و لبثوائی کهنق ثلثایفه سنین وازداد و اتسعا آیه کریمه سیننک تسعا کله سی
 تحتک اوچ توقز داخل دور که کلام قدیمنک کمال بلاغتنندن صایمشلر بری یلک
 توقز و بری کونک توقز و بری آیلک توقز یعنی بر آی اوتوز و بر آی یکرمی توقز کون اولور

التربیع

حضرت جناب رسول اکرم و نبی محترم صلی الله تعالیٰ علیه و علی آله و اصحابه
 وسلم حضرت لری ننگ معجزات حسیه و عقلیه لری ننگ اقسام و انواعنی تعداد
 متمتع و محال اولب علم الله احواله اولنمشدور فقط مدة نبوة لرنک ظهور ایدن
 معجزات باهره حسیه ظاهره لری بعضی لر قولنجه اوچ منک عدد اولوب اوشبو
 معجزات لرندین اعظم واقواسی قرآن عظیم و فرقان کریمه تخمینا آلتمش

منك معجزات عقلیه و اردور دیمشدر مثلا بو عدد معجزه دن بری قرآندن استنباط
 و استخراج قیلتمان علم دور که اوچ یوز آلتمش در لوفن و هر قسم فنده نچه یوز یوز
 مجلد کتاب و رساله لر تصنیف و تألیف قیلتمش دور بس علم او یله بر معجزه دور که
 نوع بنی آدمک قوامی اصول دین و دنیانک دوامی جمله سی علم ایله مداره
 کیلب اول ملک لایقنی به مالک و اول عروه و ثقی به ماسک اولن مرد مر قوم
 قویم المسالك حدذائمه بر عبد هبشی و یابر فقیر لاشی ایسه ده علم سببیله مراتب
 ذروایه نائل و مناصب علمایه و اصل اولغی مجزوم و غیر مشکو کدور علماء اهل
 کتاب بعض لری قرآننک لفظنه یا معناسنده برخلل بولوب آننکله اسلام
 علماسنی الزام ایلیوب اسلامه کلنلری کیر و دوندرم زعمیله نچه چل لر قوتنی
 بذل و اجتهادنی صرف ایلوب تابذغی مباحثه سی علماء اهل اسلام عنندن الهام
 اله و معجزات رسول الله ایله لاشی اولوب بر جوابه قادر اولمد عنندن نچه لری
 ایمانه کلمشدر جمله دن بری جناب علی کرم الله وجهه و رضی الله عنه حضرتلرندن
 بر یهودی یا که بر نصرانی کیلب سننک کتابنکرده ثلاثه سنین و از داداتسه
 قراءت ایدر سننک کتابلر مزده ثلاثه سنین دور ادعاکنر قرآننک اخباری کتب
 سابقه به موافق دیر سنن بو ایسه مخالف دور دید که علی حضرت لری جواب
 و یروب سننک کتابنکرده ثلاثه سنین سنه شمسیه حسابنچه دور که قمریه
 حسابنچه اوچ یوز توقز یل اولور دیدی حضرت علی رضی الله عنه نک بالبداهه
 جواب و یردکنه تعجب ایروب اکر محمد صلی الله تعالی علیه وسلم حق پیغمبر
 اولسیندی بویله عالم آننک دیننه کروب آنکا ایارمزدی دیوب ایمان کتوره مشور
 ایمانه کلد که دیمشکه موچه یلدور کلام الله دن خلل دیونابدیغم اوشبو توقز
 ایدی اهل کتابدن نچه ممتاز علمالریله مباحثه و مناقشه ایلیوب لاشک بوننک
 ایله قرآننک سبیلنی سد ایدرم دیوب کلمشیم تحقیق بلیم که بو قرآن تورانی
 موسی علیه السلامه ایندن ذاتنک کلامیدور که حبیبنه انزال ایلمش دور دیدی
 خصوصا فی الجملة معنادن حظی وار آدم سوره کهنی اصحاب کهنه زیارته واروب
 غارنک اقصی سی که قبله به دوغری دور خنقاسنده اوقیانه بر فرج و سرور و سلو
 حاصل اولوب حاللری خاطره کلد که رقت قلب و دموع عینی جلب ایلمک
 آنلرنک کرامات و خصایص لرندن حساب اولنور اگر چه نقشه جلود جنب
 رقة اعجاز قرآندن ای دوکی لاشک اما اول جاینک فیضینه باشقه دور بلاریب
 حضرت خداوند کریم اصحاب کهننک حالنی هیچ پیغمبرلره حضرت رسول
 اکرم دن آرتوق تفصیل خیر قیلما یوب تفصیلی و ندریری قرآنده اولانی دور
 آنندن زیاده به فلانمار فیهم الامراء ظاهره و لانتستفت فیهم منم احد انظم مجیدی

ایله تفتیش و تعمیق دن منع ونهی ایلمش دور یوقاروده برکلام سبقت ایتدیکه اصحاب کهن سیکزکسه لر ایدی بو قوله بناؤ کلب تسمیه اولنان اچلر نندین بریدر که مغاره قپوسنده اوتوروب آناری کوزاردی ناسدن قپوده بکلینلره حیوان تسمیه اولندی دیوب حیوة الحیوانده بویله نوجیه قیلمش دور اصحاب کهننگ غاره کردگری ننگ سببنده اختلافات کثیره اولوب اقول لر بعضی بعضنه موافق و بعضی لری بری برینه غیر مطابق اولوب جمله سنی یازمق امکانی عسیر اولدغندن ترجمه نیباندن بر ایکی قصه وترجمه حیوة الحیواندن بر ایکی حکایه یازمغله اکتفا اولندی اطولنی طلب ایدن تفاسیر وتوار یخ لره مراجعت ایلیه ایدی بو واقعه بیه باعث ومبدأ اولان جبار وظلوم دقیانوس کم ایدوکنی یازمق لازم کلوب آننگ حالتی بیانه شروع وکارنی عیانه مباشرة ایدالیم ناکه آدم لر بلسونلر که الله تبارک وتعالی ذوالجلال والا کرام حضرت لری بعض انسانه دولت دنیوی ویرسه ولو بسط الله الرزق لعباده لبغوا فی الارض نظم قدیمی مقتضاستیچه اولکی جالنی اونودوب فساد و طغیانله هلاک ایدیله موید وهسرا ن سرمد یله مذمت اولوب محلد فی النار بویله بلایله دوچار اولور دقیانوسنگ حالتی ذکرده عاقل لره تنبیه اصحاب کهننگ حالتی فکرده اخلاص له عمله ترغیب واردور زیر ابونلر الله تعالی ننگ وحدانیتینه اعتقاد لری حسب نتیجه دللری صاف اخلاص لری خالص اولدغندن بومرتبه بیه ایرشوب تابو حین غه چه جمله ملت آنلری مدح ثنا ایله یاد اچلمک دور لار بودر جه بی اعمال شاقه وریاضت تامه ایله تابمشلر دکل مکر دین لرینی حفظا و چون بر ایکی فرسخ پوره هجرت قیلدغندن مرضات الهیه مظهر اولوب من فرلدینه من ارض الی ارض وان کان شمرا من الارض استوجب الجنة کلام نبوی ننگ مصدق اولمشلر خصوصاً زمان فترتک آز عمل زمان رخاده کوب عمله برابر اولور من تمسک بسنتی عند فساد امتی فله اجر مائة شهیدا حدیث شریفی بونکا شاهد دور اما ظالم وجبار دقیانوس غدار حیانتنده مغرور و متکبر اولوب نتیجه فساد لری قیلمش عاقبت جیفه خبیثه سی کورده می قالدی یرده می قالدی ایت می یدی قوش می یدی معلوم دکل بومذلت دن ماعدا ابدی لعنت که کرفقار اولدی عاقله بو ایکی حالدن نتیجه خدا دیمکدن افضل هیچ شی یوق ایدکنی فهم لمک دور

(ده سیوس) (دقیانوس) مشهور اسمی (دقیانوس دور) اصلی بابلدن یا که یونانک بنی اسراقل دن ایش اول حالنده تفریطله فقیر من لاشء له اولوب هر کمکه یا لانسه پشانه سینه بتلمش کبی جو پانلیق خدمتی آنکا خاص اولوب قوی کوننگ عادة اولمش خوش روی فصیح کوی حلیم یکت ایردی یاشی قرق غه ینکونچه عمری قویچی لقا اوتوب بر کون عبادتنده خدا غه مناجات قیلب ای بار خدا یا

یا شمر قرقه یشدی دخی مونجه عمرم بارمی یوقمی دائم بنده خدمتنده من منکا
 دولت ویر سنک دنیاننگ حضورنی کور سام دیدی فراغ بال و جمع خاطر له عبادت
 قیلم سام دیدی یانوب او یودی توشنده کوردی بر قائل آنکا دیر دولت دنیوی
 مراد ایدر سنک سنکا ویر لور راحت آخرت صورار ایسنک اوشبو حالنک سنکا
 کفایت ایدر قنغسنی اختیار قیلور سن اوزنک بلور سن دیدنکه او یغانوب خیلی
 فکر و اندیشه دن سونکره کونکلی دنیا یه میل ایدوب دیدیکه اگر منم آخرتم
 مقابلنده دنیا ویرور ایسنک پادشاه لبق مرتبه سنه ایر کوردیدی ینه یانوب
 او یودی قائل ینه کلدی کوروندی ایدی ای آدم سنی مخیر قیلد قده
 آخرتنی صوراسنک ایدی سنکا هم دنیا وهم آخره ویر لوردی غافل اولدنک
 آلداندنک واردنیالقدن هر مدعانک بولسه ویرلدی دیدی کیتدی بو بیچاره
 او یغاندی آخره او چون اصلاغم یمادی ایددی بودنیالغ منکا قایدین میسر
 اولور و قاچان اله کورردیوب بواندیشه یه دوشدی بعده تانک آندی عادتتجه
 وقتنک قویلرینی مرعایه آلوب کیتدی قویلرینی باقوب قراب توردق کوردی
 بر قوی چقورغه نوشمش اضطر ابله تبرانوب چقالمای یانوب و واردی قویینی
 چقاردی بونه تیشو کدوردیوب قرادی بر ناش کوردی قولینه آلدی خط بتلمش
 دقت قیلب هیچ اوقوب بلمادی ناشی آلوب شهره کلدی هرکه کورستدی
 خطنی استیجات قیلدی یلر بعده یاقن شهرده بر مشهور عالم بار ایدی ناشی آلب
 آنکواردی اول هم استخراج قیلب بلمدی مکر دیدیکه مصرده بر موسی شیخ
 واردور هر ولایتک بر عجایب نسنه نابولسه آنکا کوسترور لر اصلنی اول بلور
 آنکا آلب وارسانک بوتاشنک خطنی دخی اول چقاروردیدی دقیانوس بوسوز ایله
 مصره کیتدی واروب یتدی مزبور موسی پیرنی ازلب تابدی یولقوب تاشنی
 قولینه ویردی شیخ آلدی خطنی اوقوب دقیانوسنک یوزینه باقوب تانکانوب
 تکلانوب بر آرتفکرده قالدی دقیانوس آننک تکلانوب قرادغی حکمتندن
 صورتی شیخ دیدیکه بوتاشنک بتلمش شوننک چقدغی یردن قرق خطوه یرده
 مدفون کنزوار بوکنز که کم آخرتنی ترک قیلب دنیا طلب قیلسه آننک الینه
 کورور دنیا ده هر نه مرادنه اچرور عاقبتنی الله بلور دیمش سن ایسنک بر کورکام
 فصیح نظیف آدم ایکسنن بو خزینه الکاکروب دنیا مرادنه نائل اولدغنک بعدنک
 آخر تنگ نه اوله چغی فکرینه دوشدیم دیدی چونکه اود فینه اچنک بر صنم وار
 آنکاسجه قیلماغونجه اود فینه اله کرمظلمسمله قویولمش موکل لری هلاک قیلور
 ایش دیدی دقیانوس ایدی آخرت دنیا ایله نابلور من بی تمیزوب عقل دکلم
 دولت مغرور اولوب آخرتمی یتورم بلکه شکرانه سنی بجاکیلتوروب خداغه عبادت

قیلورم و صادر بولغان خطا اشلم که توبه و ندامت قیلورم خدا غفور رحیم دور
 دیدی شیخ نکور ایدیکه خطنک مالی بومال ترک آخرة قیلب دنیا طلب
 قیلغان بنده یه میسر اولور ایمش بن سنی آز کون دنیاننک حضوری او چون
 آخر تنک منکور احمندن آیر و ملاغی روا کور مپورم آز کون راحتنک ابدی عذابغه
 گرفتار قیلغودک فهم لنوب کیل بو اشدن فراغت ایله کندیکنی هراک ایلمه
 دیهرک کوب نصیحت لر قیلدی دقیانوسه نفس آرزوسی غالب اولب شیخنک
 سوزنی اصغا ایلمیوب کتزی آماغه راغب اولب کیمدی و بر قیلده مزبور شیخ
 دخی نبض طمعی حرکتیه کیلب دقیانوسله معا واروب کتزی آلدقدین صونکره
 دقیانوس آتی اولدرمش دیمش الحاصل دقیانوس مزبور جایغه کیلب شیخنک
 دید کی کبی قرق خطوه یری کا اولب بی حد آلتون کمش و جواهر بولوب آننک
 اچنده آلتون دین بر صنم کوروب سجده قیلب مو عکل لرینی کندنه رام ایلمش
 صنمنک کوز لرینه قویولمش ناشلری حمله اول خزینه یه برابر ایمش بارچه سنی
 آب مستغنی اولمغله صنمی صاقاب قوز غامیوب بوز میوب بحاله قویمش بو
 اراده شیطان علیه اللعنه بونکا یولقوب عقله یاقشلی نصیحت لر قیلب معهود
 صنمی اعزازه امر قیلمش سنکا بودولتی و یرن اولدور دیمش القصه اول مال دین
 دقیانوس کندینه لازمنجه آلوب باقیسنی آنده قویوب دقت عاجانده کرکی
 کبی آب توروردی نچه ییل لر اول شهرده استقامت قیلب تجار لر اچنده مشهور
 و معروف اولمش بعده بو خزینه یی تمام آلوب توکاتوب صنمی دخی نیله
 آلوب تجارة ایله فارس مملکتیه کلمش آننک ربیع و نفع کوب اولمغله نچه ییل لر
 توروب قالمش و فارس ملکی تنک اعوان و انصار لر یله مو انست حاصل قیلب
 بونلر دقیانوسی شاهه بلدروب غناسندن قطع نظر عقل فراست ده دولته وزیر
 و ملو کته مشیر اولمغله صالح و قابل دور دیوب مبالغه مدحله آنکلانیشار پادشاه
 دقیانوسی کورمکه طالب اولب دعوة قیلدق دقیانوس افراطله حشم و نجمله
 واروب کوروشوب پادشاه بونکا زیاده محبت قیلمش او ائناده روم پادشاهی ایله
 بونلر ننگ اراسنه برودة و صغولق دوشوب جنگ و محاربه مقرر اولدق دقیانوسنک
 اصلی رومی اولمغین ملک فارس بواشنک تدبیرنی آنکافویض ایله نچلهک عسکره
 سردار قیلب آتی رومه کوندرمش فارس عسکری کلد کئی ایشدوب روم پادشاهی
 دخی بی حد عسکرله قارشو چقب میدان محاربه ده روم عسکری صنوب قاچوب
 پادشاهی اسپر دوشوب قتل اولنوب دقیانوس آننک پای تختنی آلوب رومه پادشاه
 اولوب اولتورور بعده فارس شاهنه نامه کوندروب دیمش که دشمنکزدین بویله
 انتقام آلوب پای تختنی اله کتوردم ایمدی مصاحت اولدور که من موندک نوررم

شهر نکرز را کی مال ملک منی و اسباب اشیا منی و جمله دن زیاده مخصوص حجره منم بر
 پوظم و ارانی اعزاز و اگر امه منکا بیمار مکنز فی تمنی ایدر منم دولت و بوهر تبه یه
 رفتم کلسی اول بوتنگ اعانتیله دور دیوب ضمنک نجه نکانز دخی درج ایلمش
 نامه شاه فارسه وصول اولد قده غضبناک اولوب منم بختمی اوزینه واعانتی پو طینه
 نسبت و یروپ بودر جه لره یتکوز دیکم خیر می فی الحال اونوش جایزه بر کون
 بنکادخی قصد قیله قوته تا بمزدن بورون آننگ کارنی قیلمق کرک دیوب در حال عسکر
 جمع قیلب دقیانوسنگ قصدینه اطلانمش بو طرف اذقیانوس دخی شاهنگ کلک کی
 خبرنی ایشتب عسکر یله مقابل چقمش شاهنگ زعمی بواید بکه دقیانوسنگ عسکری
 ایسه اوز عسکر منور وار دقده بارچه سی بنکا کلور و رومنک عسکری ایسه آنکا
 وار دخی یاقنک اولغله آنلره آنچه قدری معلوم یاضرب اوتکان یوقدر آنلرنک
 میلی دخی بنکا اولور دیوب اطلانمش ایدی و حالانکه الانسان عبید الاحسان
 حسب نجه دقیانوسنگ عطیه سی و سخاوتی بوروندین بونلره اوتمکله ایکی طرفنگ
 اکابر لری هر ایکسی دقیانوسنگ خدمتینه یگ دل اوله رق عسکر مقابل اولوب
 مقاتله یه توتوند قده شاهنگ عسکری صنوب کندی اسیر دوشوب دقیانوس آنی
 اولور و روم فارسه پادشاه اولوب جمیع عسکر له شاهنگ پای تختنه کلوب معهود صنمی
 آلوب اولکی عادتجه آنکانا یوب و جمله خلقی دخی آنکانا پماغه امر ایلیوب محکومنگ
 اولان ناس کلسی بوته سجده قیلمش لر بعد ماوراء النهره و ترکستان غر به اوندن
 ترکستان شرقه اوتوب بوتنی بیله آلوب یوروب هر کلک کی شهرنگ خلقنی
 مزبور یوبه تابماغه اگر اه ایلیوب تابماپانی آنشه آناردی یا که صلب ایذب سورلره
 ویوللره آصاردی بر بیله اوله رق شهر دین شهره کیزوب ولایت طرفانه کیلب
 ضبط و تسخیر قیلب اطر افلره آدملر و جاسوسلر یباریب قاپو یپرده شهر و خلق
 وارد دور کوره سز و بلب بنگلخبر ویره سز دیوب آدملری اطرافی تولا شوب بش
 کون اون کون لیک یر لرده آدم و شهر دین اثر بولیبو یب یانبب کلمشور دیر لر که
 اول وقتنگ طرفاننگ شرقی و شمال طرفنگ بر آیلق و بیلکه زیاده مسافده بلا دوسو اددن
 هیچ شی یوق ایمش بس آدملری یانبب کلک کک یاقن یرده خلق یوقلغنی
 خبر آلوب مالک چینیه و ار مغه خوف قیلب یا که آنی یراق بلوب علی کلاها لین
 اول یردین اصل ملکتنه قایتماق کونکنه کروب بولک کی یر یعنی ولایت طرفان
 منتهای سرحتی اولغله آستانه ده که بومضافاتنگ یری ننگ افضلی و اقرار صوی ننگ
 اکثری و هو اجهتندن اکملی و پای تخت اولغه اصباح و عدلی دور آننگ محکم قورغان
 و مستحکم بنالر صالحوب اوچ یل یاز یاده آند توروب جمله خلقنی مزبور بوته تابماغه
 اجبار ایلیوب خلق آنکا سجده قیلور و قنده کندی بو طیله بیله اوتوردغندن آدملر

بو طینه می یا کند پنه می سجده قیلماق ار استنده اختلاف قیلنمشلر بعضیلر پوته سجده به امر ایلمدی بعضیلری کند به سجده قیلماغه جبر ایلمدی دیوب بنا برین الوهیت دعوا قیلدی دیمشلر العیاذ بالله ایکی حالتنگ هر قانعسی ایسه برندن بری اشد و برندن بری اضل دور اوشبو ائنده اصحاب کهن واقعه سی وقوعه کیلوب غاره کرمشلر دور که قصه سی بوننگ قیلننده یازلدی غارنگ آغزنی بر کند کن نصلنر بر ییلدخی اول شهرده دوروب بعده پای نختنه کیدوب یولده هلاک اولمشور جمیع عمری آلتمش آلتی یل اولب اون آلتی یل پادشاهلق قیلماشور حاکی ننگ بو خبری حالاقولا طاشخنتنگ قولند اغی تذکیره ننگ بعض مضمون اولیسنه قریب دور مرآنده دقیانوسنگ سلطنتی آلتی یل اولوب تختکاهی شهر طرسوس ایلی دیمش صونکره اولادی قالوب پادشاه اولدغی توار یخ لرده کورنیمور یازدغمز اوزره دقیانوسنگ سرحد صال دغی قورغان حالاستانده نهایی عریض و غلیظ اولدغندن تابو حین غهجه بعض یرلری یقلمای تور و بدور ودخی شهرنگ اورتاسنگ بر بلند مناره وار آنکا تیزن و طراد یرلر دقیانوسنگ دیوان خانه سی دور اوج اشیانہ سی حاضر موجود آندن یوقاروسی بولسه فنا بولمش فندان باقیسی تخمینا اوز کز شرعی بلکه زیاده اولور هر اشیانہ سنک کورنوب تور دغی خانه سی ایکی جانبده اون ایکی خانه دن ناغ چقوری تقلید نده اویوب یاسامش اچی طولاً تصاویر و نمائیل دور قبله سمتی قولاب یقلمش تو باسنه بو طرفدن چقارار استانہ خلقی کته کچی کی کلسی اول بهار نوروزده آننگ اوستنه قجب تماشا قیلورلار سیرکاه دور آنکا چقد قده استانہ قلعه سی کفده یعنی اوچده کبی کورنور اول حوالیده اولن شهرلر کلسی کورنور دیمکه ممکن بو تیزن ننگ تعمیرنی تعجب یاصامش اول توفراقنی ناغ قیلب اویوب محکم نیوب بعده اچنی اویوب تاغده کی غار شکلنده اوی قیلماش اوزینه کوره اوخشاتوب مناسب یاصامش دور

ودخی تویوق صوی که اصحاب کهن یلغه سیدور بو صوننگ بویننده ایکی طرف تاغنده مقداری بر یاریم فرسخ یرکچه تاغاری اویوب اوی قیلب بر ایشکدین کردک اچنک نچه حجره لری مشتمل بویله خانه دن اوج یوز مقداری خانه تعداد قیلیم اچی ایشکدین نا اقصا سنه چه صورت حاضر یاصالمش کبی مصیقل صولیننده اولانی اکثری خراب اولب تاغده بلند لیک ده اولانی بحاله نور و بدور آنکا چقمق زیاده عسیر دور رفیقمز حاجی اسماعیل افندی ایله بر یول تابیپ چقمق و سیر قیلماق آرزو قیلب تو باندین قرادقمز ده آسان غنه بر یول کورلوب آطلر مزی رفیق نالتمز فیض رحمانه و یروب پیاده کیتد کزده واروب یولمز بر ناشه اوغرا یوب آنکا چقمان دیب آصلوب قالوب آندن اوتنگ امکانی

بولمقدده يانیب توشمك ینه مشكل اولب آزار آزار آندین توشوب یول دید کمز
 سیل آقمش صای ایکن بعده سبیل ثانی دن اوستنه چقدق اچی صورت ایله
 مملو پو طخانه اولدغی علامت لری دخی موجود دور قانغی جنس برله بولسه بولسون
 بر خط بولور می دیوب کوب تفحص قیلدیم از لادیم تمثال دن غیر ی هیچ نرسه
 کور نمادی مکر بر حجره ده بسم الله الرحمن الرحیم یازلمش بر خط استغراب
 قیلدیم ایسه ده صکره یازلمق اولدغی خاطره کلدی زیر اجوانب ار بعسه سی
 تمثال ایله طولو ایکن بسم الله ننگ آنانه مناسبتی ونه موانستی وارصونکره مسلمانلر
 یازمق احتمالی اقر بدور اما غیر ان مذ کور ائتنگ کهنه و عتیق اید کی ملاحظه اید نه
 علامت لر ندن معلوم دور او یله معلوم دور که بعض مواضع لر نده چقب تورمش
 کر یچ لری یاقن زمان ننگ آدملری کونار مککه عاجز لیک قیلادور غان چونک و کته
 کر یچ لر دور ثانی غار بلند لیک ده تاغ باشنگ فالوبک صوننگ توبانده یر اقده
 اولدغی ازمان ننگ اوزاق ایامنگ آلس لغی ایله صویری ایزوب توفراق
 و تاشلری آقزوب و ادیسی اسقله کیتدی کی دور انسان هر اشد قولا ی و آسان لغی
 خواهش ایلمک طبعی ایکن بی فائده مشقتی ذمه سنه الزامله صوغه یر اقی بنا قیلمش
 اولزدی صوننگ بر اقلغی ازمان ننگ اوز قلغنه دلالت ایدر بر حال دور ثالث
 تاغ لری او یوب او ی قیلمق غار لری مسکن توتمق و تحتون من الجبال بیوتا آیه
 کریمه سندن متبادر صالح علیه السلام قومی ثمود خباثت نمودنگ عادت لر ندن
 ایکن آنلر ننگ مقرر لری مدینه منوره ایله دمشق شام ارا سنده اید کی
 تفاسیر و توار یخ لر ده مسطور اولب بو غار لر ننگ غائری اکر چه قوم عاد و ثمود دن
 دکل ایسه لر ده عاد و ثمودنگ عاده لر ینه اتباعی اول عصر ننگ و آنکا یاقن عصر ننگ
 خلقی اولمقلر ینی افاده و افراج ایدر زیر ا بنی آدم اعصار اعتبار یله تعصب و تقلد لری
 مقرر دور اما عوام الناس بیننگ بویله شهرة اولمش دور که اصحاب کهای دقیانوس دین
 قاچوب عاره کرد کلر ننگ غار ننگ دهشت ندن آنلری کروب توتمق عا جز اولد قار ننگ
 چقسینه منظر اولوب چقسه آنلری توتسونلر او چون کوز اتچی عسکر قویمش
 تاغدا کی کوب غار لر اول کوز اتچی عسکر ننگ یانندغی جای لر دور دیر لر بر قرن
 یعنی اونوز یل یاز یاده آنده کوز ادوب یاتمشلر دیو سولیک کی اغالی بطاری
 ار باب علم و اصحاب ادرا ک نز دنده بالکلیه متروک و منسوخ اوله رق مطلق اهل
 فهمه دخی معقول اولدغی آشکار دور زیر دقیانوسنگ سلطنتی اون دورت یل یا
 اون آلتی یل دیوب اخبار ثقات ایله صاحب مر آة دقیانوسنگ سلطنتی آتچق
 آلتی یل دور دیمش ثانی بر نسنه یی کوز ادوب بو کونی چقار می او کونی چقار می
 دیوب منظر اولد قده تاغ لری او یوب او ی قیلب آنکاز یب زینت و یروب
 بو قدر حشمه له اولزدی ثالث کوز اتچی آدم جوانب ار بعه ننگ اوچ طرفنی
 بوش تاشلب فقط بر طرفنی بر فرسخ ایکی فرسخ یره دک غار لر ده کروب یانوب

او بوقلب کوزاتمزدی هر نه اش فیلسه غار معهودنک آلدنده و آننک آغزنده
اشلردی بر طرفنی کوزاتسهلر ایکچی طرفدین کیچهسی چقب کتمک احتمالنی
ملاحظه قیلورلردی مزبور غارلر ننگ بناسیننک دقمنه قرادقده صاحب خانه اول
جایدین کتمک ملاحظه سیله دکل نجه اولادنک اولادلرینه و بلکه آثارلرینه نظرا
اوطاقفه، سفیه مذهب تناسخدن منکر فناء عالم و معتقد بقائتسل بنی آدم اولوب
ابد الیابد فر و علری آنک قالمق فکر بله قیلمشدر نیچه و نیچه یوزیلر آنلر وطن
توتوب تورمشور اختیارلریله دکل ایراده حق آنلری مکان سوایه سورمشور
و بوننگ نظیری غار استانه صوی یوقار و سنده دشمن وار و بوندین غیرنی تاغلرده
وار لغنی و دیوارلر نل صورت و تمثال اولدغنی آدملر نقل ایدرلر آنلر ییده اصحاب
کهی کوزاتممش دیمک اولورمی قایوزمانده اولدیسده اوزمان اهلی تاغلرده
مسکن و مکان تومتق عادهلری اولب شهرلری و وطنلری اول اولمشور

الله علیم یعلم یعلم قدیم

بو بیوت و غارلر ابتدا اسلامده سرداره حکایه قیلدغنی مخبرنک قولنی زیادسیله
تصدیق و تصویب ایدرکه اول خیر اصحاب کهی قصه سیننک صدر کلامی اولوب
سویلمش ایسی مرآت الکائاتده تاریخ میر خواندن نقلاً بونلر یعنی اصحاب
کهی ولایت یونانده حال طرسوس دیدکلری افسوس شهر نندن ایدیلر دیدکی
آدملر ظن قیلدغنی رومه اولان طرسوس اولدغنی کوسترور چونکه یونان
ولایتی نه برده اولدغنی جمله یه معلوم و جغرافیه لرده مر سومور دقمانوس شق
مانوس دیار رومدن یا بابلدن دیدکی تر دیدی پای تختی طرسوس ایندکنده
دخ اشتمابه بر اغور زیرا تر دیدایله تخصیص بیننده منافات ظاهر دور ودخی
هر اوغرادغنی شهر خلقتی عبادة اضنامه جبر و تخویف و ابا ایدنلری قتل و تعذیب
ایدوب افسوس شهرینه کلد کنه دیو یاز دقلری و ترجمه تمیازنده دقمانوس
افسوس شهرینه نزول ایتمدیکه اصحاب کهی آنده اولیلر دیدکی و عین الحیوانک
حتی اصحاب کهی اولدقلری شهره کلدی دیدکلری اقواللر بارچهسی دقمانوس
ابتدا ظهور ایدن شهر دین چقب غیرنی شهره کلدکنی خصوصاً حتی ایله تعبیری
مسافه، بعیده یه کلوب و کلدکی بری ننگ اتمهاسنده بویله حادثه اولدغنی اقتضا
ایدن ودخی آلتون و بلانک ایله زیب زینتملی و ساچلری اور کولوک ایدی دیدکی
بو قومنگ عاده قدیمه لرینه موافق کلور زیرا ساچلری اورمک و بلانک ایله
ایرلری کندیلره زینت و یرمک بوقبائله خاص ایکن غایه مایسکی عادهلری
اسلام یوق قیلوب کفارده هنوز باقی قالمش اولور حالاً اختیایلرده ساچ اورمک
و بلانک صالمق وار دور بس بویله اولسه زمانم زده بعضی لرنک اصحاب کهی
رومده اولان طرسوسه تخصیص لری و دقمانوسنک پای تختی دخی اولدور دیوب
افواه غلط اصوات بلند ایله ایتدکی دعوالری بی روح قالب نزلعلر کلسی ظن
و حدسله بلکه زعم و عمله کتابلره معان نظریله باقمقدن عاری و تساهل ایدوب
معناسنی تابماقدن خالی اولدقلر نندن ناشی دور و الا کتابلر ننگ اختلاف و انفاقی

جمععی بر یول و بر طریق ایله اولوب آنلاری تضا فردن صونکره بو طرفه توجدرلنده
 اصلا شیه قالمیور والله علیم یعلم ای قول سلیم وایه سقیم
 بو عز یز لره زیارت اگر چه فرض و واجبدن دکل ایسه ده عندالله مقبول اولن ذواب
 کراملره محبت ایدوب وارمقله و آنلره زیارت قیماقله انشاءالله ثوابدن محروم اولمز
 وار انرا اجر و ثوابه داخل اولدعی کبی اوسلو که آدماری سوق ایدن لر دخی الدال
 علی الحیر کفاعله مغمومی ایله زایر لرنک ثواب ایله برابر ثوابه نائل بلکه بر وجهدن
 ضعیفله قائل اولقی ممکن دور زیزارته سبب اولدغندن ماصد اثر غیب و تشویقله
 آنلرنک اوصاف محموده لرینی تذکار ایلمک ثوابی علی حده بر کار اولقی در کار دور
 اما آداب زیارت اصحاب کفیه وارد قک ابتدا اجای مقدرده آظدن نزول ایدوب
 پیاده واروب طهارت آلوب کندی بی بک قیلمقی لازم دور زیزارنگاه محل مناجات
 و عبادنگاه مسجد دور مسجد نایاک کرمک مکر و هودور کف اوزی بلند ایلمک اولوب
 ابتدا توبانگی قفل لشمس حجره نمک قطب شمالی سمتنه اولان دورت ایشکلی
 کنبندر فیع خاصه استراحت زایر لر اوچون بر منک ایکی یوز بکر می برتار یخنک
 فریدون وانک تعمیر قیلمش پیش طاقنک اوشبو خط بتامش بسم سبحانه للعالمین
 فریدون بیک لیک ابن امین خواجه وانک بیک لیک رحمة الله علیه حضرت
 اصحاب الکبیر طاب مرقد هم ننگ رضایع لرینی استاب روضه رضوان آثار تجری
 من تحتها الانهار لبریز و مضمونیندین سرشار نهر کنبید اخانقاه باضع و بقیم مسجد
 جامع و وسیع بنا قیلم وینه اول امیر روشن ضمیر اعتقادی عروجی دین قربت
 بلند و قبولیت ارجمندی کوزلاب غار فلک اقتدار و مزار ملک استزار در کاهیدا
 عین شوق دین تیره بولغان زایر لر کوز لارینی قطمیر هدایت تخمیر پایکاهی
 تفرغی توتیلاری برله منور قیلمش اقی آرمگاه لاری اوچون کنبندر فیع و کوبروک
 بدیع تعمیر ایلادی فی تاریخه * زهی خجسته امیر بیکه ساخت این تعمیر * رسید
 زابزد قیاض فیض بی تقصیر * کسی ننظر تاریخ این مقام کند * زو جد غار بر آید
 چو افتاب منیر * تاریخی مصراع اخیر ننگ اولی ایلی کلمه ده دور بو کنبند قاشند اغی
 ایشکک قفل فی شیخ لر آچوب آندن یوقارویه چقاچق ایشکک اقل فی آچوب رشتکه
 اچی ایله یوقارویه وار لور غار ننگ بابند اولن کنبند فاخره دخی قفل لشمس آچد
 قدین صونکره غار ننگ ایشکنه دوغری دوروب سلام ویر لور کنبند ننگ اچی
 بالانشین بساط لار برله مغیر پیش طاقلری آیات و احادیث ایله منور دیوار لری
 خط خطوط ایله مرصع غار ننگ آغزی ابرشیم پرده ایله اطرافنک ام حسبیت آینه کرمه سی
 خوش خط ایله ملمع تاقصه ننگ تمامی اون سیکز آینه قدر یازنش پرده بی کوناریب
 قویقدن صکره قرآن او قولوب ثوابی ارواح طیبه لرینه همه قیلمور بعده شیخ
 غار ننگ آغز نده کی رشتکه بی تعظیما باش برله آچوب قطمیری زیارت قیلور لار
 پرده سنی یوز لرینه سور نمک عاده لاری دورودخی زوار لر هر فی نرسه دن بولسه
 حال قدر تنه کوره قطمیره یاپوق یاپار لار قطمیر ننگ اچکی طرفنده چو پاننک
 عساسی دیر لر طوی اوچ زراع شرعی اولور بر ایگری بیغاج کهنه بوغانغلی بر قبضه یه

قریب وار زیارت قبلب یوزہ سیلوب بعدہ نذرند و رارینی شیخہ ویر و ر او کنبند ننگ
 اجنہ ہر اجناس خطوار جملہسی دستکار و خط غریب و قلم عجیب ایلہ بتلمش
 اولغلہ او قومق امکانی عسیر در اوچ کون استفادہ ایند ایشک اوستوننک آلتون
 خطی او قوم اولیائی تحت قبائی لایعلمہم عبری یازلمش اصل حدیثک لایعرفہم
 لکن نختہ لایعلمہم او خشاشراتی بتلمش اولنغندن آنکا موافق یازدم لایعرفہم
 او قومق دخی ممکن دورا کرر او ی حدیثنک بو کلامہ دا اختلافی اولسہ ایکی قولہ
 توافق اوچون بویلہ مشترک یازلسہ یحتمل بعدہ آندن چقب قدم جای چہار یار
 دیرلر غارہ کرشدہ اونک قول طرفدہ ہر حجرہ دور زیارت قبلب آندن صول
 قول جانبک حضرت آفاقنک قدم جای ہر کچیک کنبند آنکا زیارت قیلنور ہر برنہ
 قرآن او قولوب ثوابی اروا دلرینہ باغشلا نورتقبل اللہ

یازدغمن ترتیب زیارتک کہ کتب فقہ وغیری لردہ خصوص روایت اولمادیسہ
 لکن شیخ لرنک بو فعلی یعنی زیارتک آداب و ترتیب لری مارآہ المؤمنون حسنا
 فہوعند اللہ حسن جملہسنہ داخل اولوب آداب دیدکی نسنہ اخلاق محمودہ ننگ
 اینک اعلاسی اولنغیچون کرک او اوک کہو کرک ترک کہ ہر فعل مندوح اینکی
 احدنک انکاری دکلر بس زیارتہ لازم اولر لری ترتیبی و آداب ایلہ زیارتہ
 ایلمہلر اولیاء اللہ لاریعیش کالصعلوک و یضیع کالموک آدابہ زیادہ اہتمام ایلمک
 کرک ملوکلر کبی آچیم لئوب آتوب بیمار سہ آذر ننگ اوستوننن کم صورار بی
 ادبک قیلنلرہ بدلی مرہ بعدہ آخری کورلشدور

یوقارودہ حکایہ قیلندغی اوزرہ غارنک جاہلیت زمانہسنک کفارنک معبد خانہسی
 اولق حرمتنہ خلل ویر مزبلکہ عاقلہ بونک عبرت وار کہ انسان اخلاصیلہ خدا دیسہ
 خداوند کریم اول بنہہ سیمہ کافر دین دخی خادم و خدمتکار قویوب آتنگ قدرنی
 جویمز واسمنی ذکر دن قویمز فاذکرونی اذکر کم قول قدیم بونی ناطق دور
 بومضافتلردہ و بوجایلردہ نچہ فتنہ و فترت و نچہ فلاکت و ہلاکتلر اولوب کرک اسلام
 و کرک کفار زمانہ سنک بو غارنک عز تنہ برکا جمیلک کلمیوب ہر برلری آنی نکریم
 و تر جیب قیلہ کلنکاری بونلرنک نہایہ علودر جہ لرینہ دلیل قاطع و برہان
 ساطم دور ابتدا کفارنک عبادہ خانہسی اولب صونکرہ مساجد اولدغی مواضع لر
 یالغوز بواولیموب متعدد واقع اولمش دور جملہ دن بری بخارا شریفہ مسجد معاک کہ
 قدیمہ چہودلرنک معبد خانہسی ایکن حالا ہر مسجد مبارک دور کہ ہر نماز فجر دہ
 حضرت خضر علیہ السلام آنک حاضر اولور دیور روایت ایدر لر ثانی استانبولک
 ایاصوفیہ کہ اولدہ نصاری ننگ کنبہسی ایکن سلطان محمد فاتح ابتدا افتخند آنی
 صورتن تطہیر ایلموب جمعہ بی آندہ او قومش حضرت خضر علیہ السلام بار مغیلہ
 بوروب بحرینی قبیلہ یہ دوغری قیلمش حالا بار مغیننک اورنی اول مسجد دہ زیارتگاہ
 دور اما کعبہ معظمہ شرفھا اللہ تعالی الی یوم القیامہ زمان جاہلیت دہنہ حالہ ایدر کی
 ارباب سیرہ خفی کلر آننگ قدری عند اللہ سموات و ارض و ما فیہما دہ اولان
 مساجد و مواضع لرنک بار چہ سنن اعظم واجل اولغلہ آنی بونکا ضرب قیلہ قن

ابا ایلوب مساوی لرنندین بر ایکی مثل کتوردم اهلنه کافی دور (تم)

سواد لوچین

اصحاب کھفی قلعه سندن لوچین شهری اوتوز بول دور حاکم اسلام اولان وانک لر اولدین اول شهرده توروب کلمش لر حال محمود وانک دخی آنک تورمشور بورونغی وانک لر ننگ قالغان کهنه قورغان و عتیق عمارت لر بعضی معبور و بعضی معذور آثار لری توروبدر شهر ننگ درون و بیرونی مجموعی یتیمش ایکی مسجد و محله سی اکثری قرق و ایللیک خانه اوسطی بکرمی بش اوتوز خانه و نادر دور بعض محله سی سیمکز بیوت و بعضا یوز اویلوک اوشبو عددن عبارت بر سواد عظیم و سور ضخیم دور حضرت خواجه سعد و قاص و محفل تر انداز حضرتین اول شهرده مدفون اولب نر به ۶ مفره و مقبره ۶ مطهره لری اول جایده زیارتگاه اولمش رحمة الله علیهما جوارنده واسع مسجد جامع لری اولوب جوانین حجره ایله مملو و محیط بولمش دور خاص شیخ لری وار آنلر ننگ اسم و انساب لریین یازمقغه و اوقاف لری ننگ ترتیب لرینی بلنک که فرصتمز بولوب مکر بو ایکی ذات اصلی کملر دور دید کده سعد و قاص صحابه محفل تر انداز تابعین یا تابعین دندور هر ایکیسی چین ماچین که ایلیک خدمتی بر له کلد کلر نده بری باروشده و بری قایتوشلر نده بوموضده حوار رحمته و اصیل اولمشلر دیوب جواب بر دیلر تکرار صوردم صحابه و تابعین لر بیمنک سعد سعید اسملی ذاتلر کوبور نسمتی کمه وارور دید کده مشهور سعد و قاص دور دیدیلر دین مکه مشهور سعد و قاص دید کنکز سعد بن ابی وقاص اولسه عشره مبشره دن و آنلر ننگ اینک اخیر وفات اینلر ننددر دید کده آری اول ذات دور دیدیلر بونلر ننگ تذکیره سی و اولدین یازیله کلمش کتاب لری و سند لری وارمی دید کده یوقدر استماعله بو ییله شهرت اولمشور دیدیلر حضرت سعد بن ابی وقاص رضی الله تعالی عنهنک قصه سی و جای مدفنی فن سیر و فن توار یخ کورن ذواتلره هیئت و شکلی ایله معلوم دور بو قولنک توجیهی قدم جای اولمق کرک قدم جای اولدغی بر لره ده کنبذ قیللمق و مقبره شبیه توفراعی سنام یعنی اور کچلننر مک وار حضرت آفاقنک بعض قدم جایلر ینه بو ییله قیلمشلر و حضرت علی و حضرت ویس القرنی رضی الله تعالی عنهما یتدی یرده قدم جایلری وار جمله سنده بو ییله مقبره قیلمشلر دیو نقل اینلر لر و یا که سعد نامنده ایکنچی بر ذات عالی صفات اولوب عوام تغلیط و تقبلله مشهور سنده محمول قیلسه لر بو ظن دخی یراق دکلد زبیر داشت خوتن ده امام جعفر ثانی دیرلر بر عزیز صاحب کرامات وار ناس تقلیب ایدوب امام جعفر صادق دیرلر و حالانکه امام مزبور علیه رحمة الغفور حضرت امام حسین رضی الله

عنه ننگ او چونچی اولادی اولوب هجر ننگ بر یوز قرق سیگزنده مدینهء منوره ده
وفات ایدوب بقیعه ده مدفون ایدکی بار چه ننگ معلومیدور آدم لر ثانی بی صادق
ایله تعبیر قیلور لر

محل تر انداز حضرت لری اصل اسمی محل اولب تر انداز یای آنمغه مهارتند ن
محلنک صفة اضافیس اولمش تیر و تیر انداز سهم یعنی اوق دیمک دور آزاباز
معناسنک قیلچی و او نیاییچی محلنک کلور مثلا آش قیلچی به آشباز و اوق آنچی به
تر انداز دیر لر بو ایکی ذات ننگ کنش کیی الوغلی ظاهر کراماتلری باهر
اولبایء طاهر اولدغی متفق دور آدم لر مرة بعد اخری خارق عاده لر یعنی صریح
واشکاره کورمش بچهلر سو عطن قیلنک قده بی توقف اولمش یعنی هلاک بولمش آنلره
حسن ظن و تعظیم دن غیر ی مجال یوق دور اوز خلق ننگ رعایه سی کماله دور
آنکا تحسین قیلیم اذا تحیرتم فی الامور فاستعینوا من اهل القبور قولنه اعض
تمسک ایدن قوم بونلری کوردم

اوشبولو همچین بازارلی و تجار تلی بر شهر دور اچنده دونکانی طائفه سندین چونک
مساجد لر دخی موجود دور طائفه ناساسی استانه شنبیه احسنه اولوب کرک بو
شهر ننگ و کرک غیر لرننگ اولسون کلا آلتی شهر مضافاتی انشی سی مطلق قاجمق
و پرده تونمق عاده لری اولیوب بلکه اجنبیه یه کورنمد کلری کندیلر نچه بر
عیب عظیم ایمش اعضاسنک کاچمیلک اسناد اولمق خوفندن یوزلری آچمق بازار
و کوچلر ده بی حجاب یورور لار و مع هد ابونلری بی حیادیوب اتهام ویرامز لیمق
ایله انصاف قیلمش ممنوع دور اعتقاد لری محکم فاحشه سی کم و بالکبه یوق دیمک
دخی جایز اولوب دیانتک هیچ دیار ننگ ناساندن دون کورنمور الا دنبوی
معیشتمک اشکا آشقه باشقلر برله برابر لیک ادعا قیلنلر و هم قیلنمز

دغار قریه سی

لو همچین دین یتیمش یول مقداری یرده دغار قصبه سی قره سقال خواجه دیدکی
بر بزرگوار ننگ موضع مدفن دور بو عزیز ننگ کنبدی طرفان مضافاتی ننگ
منتهای محد و جنوبی سیدور بو ذات علیه الرحمه مقدم مستور ایکن بر منک ایکی
یوز ایملی نچی سنهلر حد و ندنه معلوم و اشکاره اولوب زیارتگاه اولمش قصه ظهوری
بو یله ایمش حالامز بور خواجه ننگ پراچی سی ثابت آخوند داداسی شیخ نیاز داداسی
منکک نیاز بو منکک نیاز آخوند بر کون اونون جاشاق آلمچی بولوب اوشبو عزیز
طرف صحراغه چقار آتنی قویوب اونوننی چاپوب یوردکک قوم آستوندین
بریغاچ کورنور کتمانله کولب بر ایکی دانه یغاچ آلوب عجب بو یغاچ بی محل
بویره نهدن کلمش دیوب تعجبله ینه کولب بر نچه سنی آلدقک آستندین ایکی

پشغ غش یعنی یاغغان کر پیچ چقار حیرتی دخی زیاده اولوب کاولب حقیقتنی
 بلمکده ایکن کون کچج بولوب یغاچلری آلوب ایکی غشی آربه سینه صالحیب
 اوینه قایتور تانکله ابرته کیلب بو جایینی قزایون لعل بونک برنسنه وار دور بولمق
 دخی خیلی اونون آلورمن فکر یله قایتب یاند قدنه منامنده کورور بر قره سقاللی
 آدم کیلب منم کور مدنه بیچه حقنک وار ایدی کاولنک یغاچ کر پیچ لر منی نیچه
 اور تاق لغنک وار ایدی آلدنک دیوب زیاده قور قونوب بوغوب بنجاره
 منکک آخوند ایسه شاشوب قور قوی حددن آشوب بلمدیم عفو قبلنک دیوب
 یالواروب یغلا قدنه خواجه ننگ آز آز غضبی تسکین تاییب خیر بو اش
 بلمد کدن قیلنک ایمدی آلدنک اشبالری آلب باروب اور نیغه قویغل
 دیوب غایب اولور منکک آخوند بونک چنکلمدن قمولدغنه قوانوب اوه
 دیوب اویقوسندین اویغانوب در حال یغاچ وغش لرینی آلوب باروب اور نیغه
 قویوب بو واقعه بین زمانه سیننک وانکیغه حکایه قیلوب خبر ویرور بعده وانک
 حضرت لری آدم قوشوب اول جایینی باروب کوردکار ننگ اولده کنبد و قبه اولدغی
 نشانلری نطن قیلب بی چیز بیکار اورو بی خاصیت نهی آدم دکلور که اولد
 بویله حرمة مستحق اولوب اوستیمه کنبد و بنا قیلنمش دیوب مزبور منکک
 آخوندغه وانک امر قیلمش که بونکا اوزنگز باش بولوب بر کنبد یاپونک خذ منکر
 مردکار و هر نه خراجات بولسه بزلردین دید کله وانک ننگ فرمایش و اعانتی موجبی
 برله بواشه مباشره قیلب اول کنبد منکک آخوند مز کور شیخ و چراچی اولمش
 اولکی تابلمش ایکی کر پیچی کنبدنک اوستیمه قویملش ایکن نور و بدر مثلث
 المشکل ابتداء کنبده مخصوص سو قلمش کر پیچ بولسه کرک کنبد تمام اولد قدین
 سونکره اول عزیزیر کون شبخنک دخی نوشنه کروب تشکر و خر سندنکی اظهار
 قیلب منکک آخوندغه دیمش که اوشبو جایغه کیلب قاغون نارغای سن سنکا
 و اولدنکا سبب معاش اولور دید کده صوسز چول واسیق بی هول جایده نه
 نورلوک قاغون اولور شهره یراق آدم بوق بیابانده نه طریقه استقامه قیلور من
 دید کله سوزمله عامل اول خدا کافی دور دیر شیخ خواجه ننگ سوزنی توتوب صونبی
 آر قالب یوروب قاغون ناریر زیاده اوبدان اولور آدم لر حیران قالوب اولد
 منکک آخوند دیوانه بولمش عاده الله جاری اولدغی جاییدن رزق طلب قیلور
 دید کی آدم لر بز دخی قاغون ناریر ایکن اجازه ویر سنکز دیوب آنلرده منکک
 آخوند ایله یولداش اولهرق قاغون ایکار لار صونکره زیرک لر بو یر ننگ صوی
 کوب ترانک دکلور شاید که یاقندن چقاردیوب کاریز قازیب حالامز بور
 خواجه ننگ جوانب اربعه سی کاریز اولب صو اولب قرق اوچ اویلوک آدم اول جایده

اوربدان آلتی شهر لغتی زیاده باش دیومکدور عربی ده صیغه تفصیل خاندن کور و میالنه خاندن کور

توطن قیلهرق بر قصبه صغیره اولمش قاغونی نهایتده لندی و شرین دور که یدنک
قند کبی قرسلداب تورار طرفان مضافانی ننگ جنوبی در بی اوشبو دغار دور
آننگ وراسی چول طاغ دیرلر آریاغی یکرمن کونلیک مسافهده لوب صوی وار
آنده بدوی خلف لر کوچوب قونوب یورر دیرلر شرقی طرفی قوم طاغور
آننگ وراسی اون بش کونلیک مسافهده سوچوشوری وار بو ایکی آراده آدمین
ونه حیواندین کرک پرنگ و کرک درنده هیچ شی اولمیوب اوتسز و صوسز بر
دریه مهلیک چول مسکن غول دیور روایت ایدرلر واقعا اولیله اولمی کرک
ظاهری اقتضا ایدر تسبیح تاش

قره سقال خواجهیه زیارتیه واردغمزده دغارنک آق تاشی که تسبیح تاش دیور
مشهور دور یادمزه کیلب آنی آدمار هر توری اقوال ایله توصیف وانواع مبالغه
ایله تعریف قیلملری برله واروب کوزمز برله کورمک آرزوسیله شبنک
اوغلنی ایشاکی ایله کرایه توتوب رفیقمز حاجی اسماعیل افندی ایله معاوردقمزده
سابق الذکر چول تاغ برله قوم تاغنگ قوشولدی مملک بروادی یعنی سالیق
پرده تاییب هدیه و تبرک نیمیله خیلی تاش آلدق بو تاش آدملرنک روایت
قیلدی اوزره هر وقت بر مکلندین نابلمایوب یا اولکی جایدین ایکنچی جایه
جیل شمال کوچروب یا که اولکی جای قوم باصوب ایکنچی جایدین آچلوب
علی کلا التقدییرین بریل بر یردین نابلسه بر وقت اول اورنده بولمیوب
ایکنچی جایدین چقار ایمش آننگ اوچون هر وار دغی آدم آنکا اصابت
ایتمیوب اوچ کون بش کون یوروب ازلب تابماین بوش قاینورلار ایمش
وینه دید کلرینه کوره یاز کونی هواننگ حرارتلی اسیق وقتنده کچک تاشلر
کته سندین یاریلب آنلوب اول آنده کورنلر اسماندین نوشان دول کبی
یغار دیوسویلرلر بوسوز عقلمه بعید ویراق کورنسهده راست جزمی دیورلر
داندل ننگ کوز یاشی دپیده ایتورلر العهده علی الراوی اما بو تاشنگ
خاصیتی سبکز دانه سنی اوییکه بابویغمه صاقلسه آنکارعد اصابت اینمز ثانی
نسا طائفه سی ساچنه تاقسه لر اصولنی محکم قیلور ثالث عسرو لادنک اونک بوتبعه
باغلمسه آسانلی ایله وضع حمله سبب اولور دیرلر موندین ماعدانچه خواص
لرینی دخی تعداد قیلورلر جمله سنی یازمق لازم دکل غرض بی چیز ایدو کبی
بلر مکلر بو تاشنگ فخری قوم تاغ وادیسننگ برقطعه سیور بو قوم تاغنگ
اوزی عهد قدیمده آبادانلی اولوب توقز شهر عظیم و بلد جسیم واریکن قدره
قهار ایله جمله سی قوم آستونک قالوب محزون و بالکلیه معدوم اولمش دور حال اول
شهر لرنک اورنی بر ابرینه کچه واروب قونولسه آدم اوازی و ایشک صداسی

و خروس نداسی امثالی اصوات متغایره و متوحشه ایشد لوب اگر خبر صحیح ایسه
 غالباً آنکه جن و غول وطن تو توب مونس لنمش لردور بو روایاتی معاینه کورمک
 و عجایباتی بالمشافه مشاهده قیلیمق اوچون رفیقمن حاجی اسماعیل افندی
 نکرار بتکرار مترجم فقیری ترغیب قیلدیسه ده ناخاصله مهلك قوم بورانی
 اولوب آدمیری نلی ایلر دیدکی اخبار مد شهه دن وحشت قیلب وارمق میسر
 اولدی بوسفرده بوننگ ایله قانع اولوب خدا سلامت قیلسه سیر ثانیته یتی قز
 دیدکی موضع و بونکا اوخشاش غرایب لرنی زیارة ایلیمورن بارچه براوغوردن
 تمام اولسه ایکنجی کلمکه عله قالمز دیوب بو بهانه ایله رفیقمننگ رأینی آزار
 آزار دوندروب یولمه یانندق یوقاروده یازلمش جاردیدکی جاییدن آرغی
 هر لر کلسی کاریز اولوب آقار صو آنچق استانه لوچین بغر صولر یسور کلر یز صوی
 قدیمده یاقن دین چقار ایکن صونکره یراق ودر آنکه کیتدیکی حضرت آفاقنگ
 دعا سیله اولمشدوردیر لر حضرت آقایی علیه رحمة الوهاب بالاتفاق اولیا الله دن
 اولوب کلا آلتی شهر اها السینه شیخ و استاذ و جمله خلقی آنکمر یید و مخلص اولد غندن
 باشقه پادشاهلق مرتبه سی دخی النگ اولمش قمل شهر یینه چه فتح ایدوب حکومتی
 جاری قیلمش بر مده و لایتی طولاشوب طرفان شهر یینه کیملب تور دغنگ آنک
 ایکن تارتمش ایکنرمش ایکن لرنی صوغارمق اوچون شاگردلرندن برینی
 کتمان کونار توب صو آچما فغه یبارور صو باشنگ اولان زراعلر صو ویر میوب جدل
 قیلب شاگردنی سوکوب صوقوب یبار دکک حضرت خواجم کایوب ترکوب
 معاند لرننگ محنتی زیاده اولسون اوچون آستونکر هول اوستونکر چول بولسون
 دیوب صوننگ دیر آنکه کتما سنه دال اولن لفظله دعا ایلد کک صو اسفله کیمدوب
 حالا دیر آنلکک اوتوز قولاج قرق قولاج فازلمش کاریز لار وار دیر لر مضافات
 طرفان دید کلری مجموعی بش قسمه منقسم اولوب آنلرنگ بری نفس طرفاندر
 ایکنجی لوچمین اوچونجی نوقسون جامسی دورنچی استانه قراخواجه مورتوق
 سنکیم بشنچی توبوق یئخی خامد ولاچمین بیجان صو باش دور بوبش دوپه ده
 اوچ یوزدن آرتوغراق مساجد وار دیر لر جمله حدودی طولاو عرضا مائه فی
 مائین تخمین قیلنور میللا والله اعلم بکماله و بکنهه و تمامه ایمدی فقیر شو نچه لیمق
 بر مقدمه بیان قیلدق بحسب ظاهر افسانه و بی فهم لره هنر یانه کیمی ایهام و ایهان
 کورنور ایسه ده اهل ادرا که ایضاح و اینا قدر لکن بو قصص لرنک و بالخصوص اصحاب
 کهننگ احوالی یازدغمه دوغری قیلیمق اول جایلری کورمکه موقوفدر الحبر
 لیس کالمعاینه کوردکدن کین ایقاندن غیری مجال قالمز والله اعلم بحاله بما مضی و مائه
 اصحاب کهی رحمهم الله تعالی ورضی الله عنهم حضرت لرنک واسطه سیله یورلمش

پرلر و کورلش شهر لر زیارة قیلنمش بزرک و اولمالر و زیارة خصوصنده ایشتمش
 اخبار و روایت لر بارچه سی بو جایده تمام بولدی اللهم انصرنا و جمیع من نصرنا
 اللهم اعننا و علی من اعاننا انک ناصر و معین و لانستعین بغيرک یا الله

فصل

بوفصل ایله ممالک چین محکومنده اولان دونکلی طائفه سیننک ابتدا اسلامه
 کلدکی و دخی اوشبو عصر مزده پادشاهلرینه مخالف اولوب محاربه آچد قلمینی
 بیانه شروع و ایتسار اید الیم تاکه کناننک اولنک ایتلمش وعده مزیرینه کلسون
 اگرچه بو حکایه موندین بورون نچه آدم لر دین ایشتمش کلدی ایسه ده عالم لر ننگ
 سوزی غیر لر ه نسبتا نص کبی اولد غندن اسنادی سابق الذ کردب آخونده
 استقا قیلندیکه مزبور ذات دونکلی لر ننگ مدرسی ایدکی آنفا آیتلمش ایدی
 بیانه حاجت اولدغی اوزره ممالک چین اون سیکز صینک دن عبارة بر طائفه دفور
 اولوب محکومنک اولان دونکا قبیله سی خنایچه خوی خوی دیرلر ایکی قسمه منقسم
 دور که برنی اصل و برنی سمرقندی دیرلر صینک دپد کلری ایالته اسم اولب
 بر صینکی نیچه لوا و غو بر نالری مشتمل و متضمن اولور صدر اولک اسلامه کلن
 خان ننگ اسمی تانک و انک پای تختی شهر شانچین دور اوشبو شانچین و لایتنده
 اوچ عزیز یارتی وار دیرلر برسی اسمی و ایسی ایکنچی سی غایسی اوچونچی سی
 و انکازی نامنده دورلار

دونکلی طائفه سیننک ابتدا اسلامه کلد کلرینی بویله نقل ایدرلر پای تخت
 اولان شانچین شهر نده تانک و انک اسمنده اولان آوان ننگ خانی عدالتده
 ممتاز فائق الاقران ایکن کونلرده بر کون منامنده کورور بر شخص سعید
 موی سفید جبهه سی انور چهره سی منور باشنک آق چالمه ایکننک یشل جامه
 بر قولده تسبیح بر قولده عصا باشی اوستنه قویمش بر غلاف بارچه سی پادشاهنک
 اویانق حالته خلاف اوشبو شکلده کلوب خان مرقوم ایله کور شوب آمان
 ایسان قیلشوب اثنای مصاحبه و مکالمه ده قرون ماضیه دن قانچه حکایات لر
 اور تاپه توشوب سوزنک اخیری و نتیجه سی جناب رسول اکرم صلی الله تعالی
 علیه وسلم حضرتلری مبعوث اولدغنی و نعت نعتی ذکر ایلب بعده عالم
 فانیمن رحلت قیلدغنی و امت لر ی ننگ افعال و احوال و آنلر ننگ عند الله قدر
 و قربتی نچه اقوال و امثال ایله بالتمام بیان ایلب بشارت لب اسلام دینی ننگ
 حقلغنی بالتفصیل خبر و یروب آنکلا توب دیمشکه ای اوغول آبا و ابالرنک جمله سی
 ضالانده کیدوب آز کون دنیا ده کوردکی رخا راحتی ننگ مساویسنک آخر تک مخلود
 عن ابدک و المده قالمشدر رسن ایسنک عدالتک غیری لردن ممتاز و فایق و اخلاقنک

دخی مسلمانانغه لایق اوچون آخرة عن ابنه حیف ایلیوب نصیحت ایلیور من که
اجدادلرنک دیمنی ترک و آنلرنک طریقنی نسخ ایلیه سن اوشبو غلافده کلام
الله دور آخر زمان پیغمبری محمد مصطفی صلی الله تعالی علیه وسلم اوزرینه
نازل اولمشور اول پیغمبره ایمان کلتوروب بو کتاب برله عمل ایلیوب دنیا
و آخرة راحتته ناقل اوله سن دیوب نجه کلام موغط، ملایم سوزلر ایله کونکلنه
رقت صالحوب اوستوندن جامه سنی و باشناک چالمه سنی عصا تسبیح و غلاف اچناک
کلام شریف بارچه سنی بونکا و یوروب چقوب کتمش در عقب ایشکین دخی
بر آدم کیله ب ای فرزند سنکا کلمش و نصیحت قیلمش شخصی کم ایدوکنی
بلور میسن دیدکک پادشا بلمدیم دیچک بو آدم سوزه آغاز ایدوب دیر که اول
کلن آدم سنی آبا اجدانک دینندن دوندروب غیر یوله صالحوب ملکنک ننگ
زوالنی استین دوشمانک در صحن آتنگ سوزینه آلدانه دینکنی ترک ایلمه
آبا و بابالارنک مو نجه زمانلردین بویاق حکومت قیلب پادشاهلق حضورنی کوروب
دنیا ننگ راحتنی سوروب مو نجه مملکت لرنی صورت کلمش لر آنلر سندین
دون و کم عقل میدیلر اگر سن اول آدمنگ سوزیله عامل اولوب دینکنی ترک
ایلر ایسنک خلقنک سنکا راضی اولمز البته سنی اولدر لر صونکره اولادنک ننگ
دخی خلق ارا اعتباری قالمز دیوب ضلالت آمیز نیچه کلمات لری قولانغه قویوب
غائب اولور بعده خان او مقوسندن او یغانور کورر که اولکی ناصحنک بروب
کیتکی اشپالر او یغانق حالده کبی آلدنک حاضر موجود هر ایکی شخصنک
سوزی کونکلنه هر کوز و مطبوع میرنی زیاده اولوب عجباً دوشده کورلمش شی^ه
او یغانقده یوق بولب کیتسه کرک ایدی فریب واقعه دیوب فی الحال خاص
وزیرنی چاقرتوب رو یادن خبردار ایلیوب اشپالری کورکازور وزیر دخی
حیران اولوب نه دیه چکنی بلمدکک مجلس مهیا قیلب اوزلری ننگ علما و حکما
لرینی دعوت و عاقل و دانا آدم لرینی جمع قیلب قصه بی خبر و بروب غلافده کلام
اللهنی جامه و چالمه عصا تسبیح لرینی اورتایه قویار ارباب مجلس کلام اللهنی
آچوب کورر لر خطی اوز خطلری دکلدور همهلری اتفاق اوزره دیرلر که کوردکی
دشونکز اصلسز دوش کل رو یای صادقده دور خدا سزی خاص بنده لری جمله
سندن قیلماغی خواهلب ناصحی کوندرمش صدقنه برهان بولسون اوچون بو
اشپالری سزه نشان و پرمش بو علامت لردن البته اولکی ننگ دیدکی دوغری
ایکتچی ننگ سوزی کذب و یالغان ایدکنی اذعان ایلدک ای پادشاه عالمپناه
سنکا بشارت و مرثده بولسونکه خدا بودولتی و پیردی سزنگ سبینکزله بزلرده
خدا بودولتی مناسب کوره دیوب جمله سی مسرور اولدیلر بعده دیدیلر

مصاحت اولدور که اوشبو کنابی اوقوب بله دورغان آدم ارامف واز ملك كوك اچنده نه حکم اولد یسه آنی یلب آنکله عامل اولف كرك دیوب بار چهلری بو سوره قرار و یروب قویدیلر محکومنک آنی اوقوب بله دورغان هیچ دیار بولد غندن دیار اجنبیه یه ایچی بیاریب اوشبو لباسک و اوشبو قیافتنک خلقی ناییب بو کتاب بر له عمل قیله دورغان طائفه دین بزله تعلیم دین قیله تورغان آدم آلب کیله سن دیوب امر ایلیوب اصمارلدی ایچی لر اقلیم دین اقلیمه شهر دین شهره کیزوب اثنا ی سیرلرنک سمرقند شهرینه کلمش لر کورور لر که آدلری نورانی لباسلری اسلامی اوقودقلری کلام ربانی عبادت لری نماز ایچی لر صورار لر سزلرنه دینده سزکه عبادت ایلیبور سز نه یول ونه طریق بر له عمل ایلیبور سز دید کده جواب ویرور لر بز لر مسلماندرمز عملن قرآن عبادتمز بر خداغه دور غیرنی آنکا شریک فاتیمور ز پیغمبر مز محمد مصطفی صلی الله تعالی علیه وسلم آننک شریعتی و کورستد کی یردی ایله یورورمز کنانک ادیوب بالتفصیل خبر و دیرد کده ایچی لر تقطن قیلب خالمری ننگ رو یاده کوردکی آدمنک صفت وهئیه لری ونصیحت سوزلری ننگ مثال ومرجع لری بو قوم ننگ اوقوال و افعال لرینه دوغری کیلب بعده اوزلری ننگ کم اید کلرینی ونه اشک کلر کلرینی عریضه قیلب پادشاه سمرقنده صونمشلر پادشاه اوقوب مفهومنی آنکلاب ایچلری حضورینه دعوت قیلب زیاده ا کرام و اعزاز یلمش آنلرنک نه اشد کلد کلرینی یمنه صوراب ایچی لر ماجراین اول آخرتقیر و بیان ایلد کک پادشاه تشکر قیلوب الحمد لله دین قرنداشلر مز کوبایدی دیوب مسروریتله بودین ننگ اصلنی و سمرقند ولایتی ننگ فتحنی و دین اسلامنک حقلغنی یچه برهان و ادله ایله اثبات ایلیوب سمرقند و بخار اولایت لری ننگ اسلامه کلد کمنه قرق ایلیلی یل یا آلمش و یاتیمش یل اولدغنی خبر و برمشور ایچی لر نیجه ایام و آی اول شهرده فایتماق اجازتمنی صورامش لر پادشاه سمرقند تعلیم دین قیلوف اوچون اوچ عالم و متقی و متدین آدم و یروب بو اوچ عالم ننگ خدمتنه اوچ منک آدم دخی قوشوب ایچی نی قایتارور لر بونلر قطع منازل وطی مراحل ایدوب یوروب شهر شانچیه قریب وار دقل بونلرنک کلد کلرینی ایشدوب شاه شانچین اوچ کونلیک یوله استقبال چقب شهره بیله آلوب کر مشلر بعده ادای ضیافت تمام اولدقل خان تانک و انک ارکان دولت و اعیان سلطنتی ایله بو عز بزلرنک حضورینه کیلب تعظیم بر له یر او یوب تعلیم دین طلب قیلدقل اول لاله الا الله محمد رسول الله کلمه سنی تلقین و تلقیف ایلیوب بو کلمه طیبه ننگ عظمتنه اوتوردغی سرایلر سلکنوب دیوار لر دین صدا و هیوانلر دین دخی بو کلمه ایله آواز وند ایشدلوب پوط و صوره لر کلسی یقلب یوزون دوشوب بلدنک

بیوت و بنالری یغاچ و طاشاری ذی روح و بی روح بارچه بردن اصوات بلند
 ایله لا اله الا الله محمد رسول الله دیوچاغردقلرنک زمین دین برولوله و غلغله
 خروج ایدوب آسمانه عروج ایلدی بو دهشتدن جمله خلق متخیر الونلری
 متخیر سرعتله خان ننگ سراهنه جمع اولوب بوعلامات و کراماتلری صراحت کوردک
 کلسی محکم اعتقاد ایله ایمانه کیلب مسلمان اولمشلر بودولت عظما و بونعمت بی
 منتهایه و اصیل اولدقلرینه سرورندن نچهلر جان و بیروب بی مانع جنته کر مشلر
 بعده خان حضرت لری محکومنه اولان شهر و خلایق لرینه نامه لر کوندروب
 آدم لر بیاریب ناسی اختیار نچه اسلامه دعوت قیلب اوشبوطر یقه برحق دین
 تابندیم کمکه منم محکومده دور و منی دوس کورور نابدغم دینمه کرسون و یوردیکم
 یولمه یورسون دنیا و آخرة آنکا نجانیلیک دور اما کرم کی آدمغه دخی جبرم یوق
 دیوب مملکتی ننگ فتنه و اختلالندن احترازا بر طرفنی مدار ایله اختیاری قیلر ق
 ند اچن لر کوندروب بوسبب برله نچه نچه منگ آدم لر هدایت مه مظهر اولوب ایمانه
 کلوب سعاده دارینه ایرشمش لردور بعل نچه مدتین کین خان حضرت لری مزبور
 اوچ عزیزلری ایکی شی اراسنک مجیر قیلیب دجشدور که مهمانلریم الحمد لله قد و منکرله
 ایمانله مشرف و اسلامه مکرم اولدق اگر حب الوطن مو جبت نچه ولایتلر نکرزی صاغنوب
 قایتماق مدعالر نکز بولسه آنی دیسانکز بز لر آنکا کوره حرکت ایلساک اگر اقامت
 قیلب مونک تورسه نکز لر و هوالمطلوب قایسی جای و قایسی مکانک اسقامه و توطن
 قیلماچی بولسانکز لر یورلری و صولری سز لره ملک قیلب و یورور مز دید ک
 بو اوچ عزیز مشوره برله جواب و یورور لر البلادبلا دالله و الخلق عباد الله قای
 موضع رأیت فیه رفقا فاقم به هدیت شریف ایله عمل ایلیوب بز لر بورلایتک
 تورمعی رواالیق کوردک دیدک خان حضرت لری زیاده ممنون اوله رق
 مهمانلره اطراف طولاشوب کور کوزوب قایسی یزده قابل جای و کوزل آقار
 صو و ار کونکل لرینه معقول و مناسب کورلکن جایلری فرق آدم ایلیک آدم
 برکاشوب توطن قیلماق و قشلاق قریه بولب تورمق عرض قیلدقلرنده
 مدعالر نچه آنلره برصو و بیروب ملک قیلب مسلماندن و غیر ی دین بولسون
 آنلر خطبه و تزویج طلب قیلسه لاری مانع و یورسونلر دیوب امر فرمانلر یازوب
 اعلان ایدوب توقیر و توقیعنی کما ینبغی یرینه کلتوروب کم که بومهمانلر منی
 رانجته و اذا ویرسه اول منم دشمانم دور ککه بونلری دوس کورور رعایه قیلور
 اول منم محبم و دوستم دور زیرا بونلر بارچه مزه استاذ تعظیمی واجب دور آنلر ننگ
 بری یوز آدم اولتورمکنجه مسئول اولمز و کم که آنلر ننگ برینه جنایت قیلسه
 عاقله سندن یوز آدم آنکا قتل و قصاص قیلنور دیوب بو قانونی تنظیم و جاری

قیامش در بنا برین محاربه و مجادله ده بر دونگانی یوز ختایه مقابل اولور دیرلر
 سمرقندی مهمانلر بویله حر مته مستحق و مظهر اولوب تعین قیلنمش جایلرده
 نوطن قیلهرق اولادلری بتدریج چوغالوب یعنی کوبابوب شانچین سالار و بو
 نواحیده اولن دونگان طائفه سی اوشبو اوچ ننگ نسلندن دور خان ننگ بورعایه
 لرینی ایشدوب صونکره سمرقند دین و باشقه شهرلر دین دخی خیلا آدملر
 وارمش روایت لریده وار بونلر ننگ گلسنی سمرقندی دیرلر و اوز خلقتدین
 اسلامه کلنلری اصلی نسیمیه قیلورلار بو اسمین فقط ارباب علم و اصحاب قلم
 نزدنگ معروف و مستعمل قالوب اهل عوام بیننگه بالکلیه انطماس و انبراس اولمشدر
 مزبور اوچ عزیزلر که اسم لری و ایسی غایسی و انگازی دور شانچین شهری
 حواله سنه ه وفات اولوب قمبرلری اول ولایتده دونگلی طائفه سننگ مشهور
 زیارتگاهی دور یوقاروده یازدغمز اوزره مهمانلری محیر قیلاب بونلر ایسه آنک
 نورمق برله جواب و یردگلر ننگ بر کون خان حضرت لری و زراواکا برلرینی
 جمع قیلاب دیر که تعلیم دینه کلدکی قرداشلر مز بودیارده دروب قالدیلر لایق
 دگلر آنلری کیت دیمک بو احوالی برادر مز سمرقند شاهنه بلدرمک و آنکا
 محبت نامه و تشکر طریقی ایله ایلیچی کوندرمک خصوصند نه دیر سزلردن کک
 اعیان دولت بونی مشاوره قیلاب دیدیلر که پادشاه سمرقند سزی عزت قیلاب
 اوچ منک آدم بیماروب بوسعادته سبب اولدی ایمدی سز داغی آدم لری عدنجه
 آدم بیمارمک لازم دور زیرا پادشاهلر نزدنگ بارچهدن بهالی اولن آدم دور
 جنبانکره بونی بیان حاجت دکل و قیمت بهاهدیه بیمارمک دخی احق دور دیدگلر ننگ
 خان بومشورتی معقول کوروب بالانشین بولا گلر بلند بهاهدیهلر برله موده
 نامه لر بتب اوچ منک آدم عوضنه اوچ منک آدم بیمار مشلر حالا سمرقند و بخارا
 نواحی سننگ اولن ختای قباچاق دیدکی طائفه ننگ ختای دیدگلری صنفی بو اوچ
 منک آدم ننگ نسلندن دیرلر بعده خان حضرت لری عدالتک اهتمام تام اوزره قائم
 اولب شریعت مصطفی بی صلی الله تعالی علیه وسلم جاری قیلاب اسلام بتدریج توفیر
 و تکثیر ایله نانک و انک اولادی اوچ یوزیل و علی روایت بش یوزیل مقداری
 شانچین شهر نده خانلق قیلاب حکومت سوروب صونکره کلن خانلر ننگ نفوذ
 حکومتی سقیم وعد التی غیر مستقیم اولغله خلق ارنافلق دوشوب تحت
 تصرفنده اولان اهل کفره اتفاقله عصیان لواسنی و طغیان بایراغنی آچوب برنجه
 سنه لر جنگ و جدال ایله اخر الامر اقبال اسلام ادباره منقلب اولهرق بر موجب
 نص کریم و تلك الایام ند اولها بین الناس مقتضای نظم قدیم کفارتک بختی کیلهرک
 دولت لری ترقی قیلهرق خانلق و حکومتی الینه آلمشدر حکومت ختایه اوندک

خان ختای زیاده رعیت پرور و عدالتی اولوب خصوصاً اهل اسلامی حمایت و محافظه زیاده اقتراب ایله اولکی اسلام خانلری ننگ مسلمانلره ویردکی امتیاز لرینی ثابت و برقرار قیلمش جمله دن بری مسلمانلراهل کفره دن خاتون آل قیلر ننگ آنلره بی نوقف اسلامی قبول قیلدر مق قانون سابق لرندن ایکن بو حکمی و بوننگ امانتی نیچه اندیشه لی اشاری ابقا و بلکه تاء کید ایله مسلمانلر ننگ خاطر فی صید و اقتعاد ایلب نیچه یوز ییل لار بو یله عدالته مستقر و مستمر اولمش لر صونکره کلن خانلر حال رعیه یه آن مقدار دقت قیلمای یا صغر سنله ضبط مالک ترتیبینی بلمای اهل اسلامه کفار ننگ ظلم و ضرر لر ی کون بکون آرتوب عاقبت جز فی بهانه ایله کلی نزاع واقع اولوب هجر ننگ بر منک ایکی یوز یمتشنچی سنه لر حد و ندیه ابتدا سچین چانکا شهر ننگ اختلال ظهور ایدوب اون سیکز صینک اولان ختای مالکی ننگ ایکی صینک اولان دونکانی طائفه سی و جمیع آلتی شهر مضافاتی کلابوز ولوب نیچه و نیچه مشهور شهر لر خراب و ییباب و بالکلیه فنا و فلا اولوب کاشقرده یعقوب خان روچه ده نور جا حضرت دونکانی مناصص سیان شای دونکانی غولچه دا سلطان تراچی اوشبو دوره شه باز لر دورت حکومت تشاکل قیلب اون بش ییل چما سنک ختایلی لر ننگ تصرف لرندن بری و بعید اولوب اسلام ولایتی اسمنک مسلمان ها کم لری مستقلا حکومت لرینی یور کوزوب و او امر لرینی جاری قیلب نور مشلر اما بعضی لر بو طائفه فی جناب سرور عالم صلی الله تعالی علیه و سلم حضرت لری ننگ زمان سعادتلر نده اسلامه گلدکنی روایت ایدر لر ایسه ده یانلمش حکایه ننگ قاضی معتبر اولمقله آنکانا قیلندی زمانلر ننگ اختلاف اولسه حکایه ده متفق لر کبی فرق لری آز ماللری بر دور علی کلا الامرین پادشاهلری ننگ هداسی ایله مهندی اولمشلر

ترتیب سابق اوزره حکومت ختایلی لره اوند کدین صونکره دخی شانچین شهری اولکی کیمی پای تخت اوله رق تورمش ایکن هجر ننگ مکینه قریب بلده باجینی بنا قیلب الحاله هده مالک چین ننگ پای تخت و مقر سلطنت اولن شهری اوشبو باجین دور اون سیکز صینک یعنی ایاالتنک هر بری مسلماندن خالی و بوش اولمیوب مسلمانلر ننگ کوب اولن ایاالتی مذکور شانچین ایاالتی دور روایت قیلد قارینه کوره یالغوز شانچین ده دورت بوزدن زیاده مساجد و مدارس اولوب اطراف و اکنافی ایله تخمینا بش دوز صانه بالغ نفوس اهالیی اسلام اوله رق چین مالکی ننگ مسلمان آباد صینکی بودور دیر لر صان لفظی اون منک عدده اسم دور بو حساب بر له شانچین ایاالتنک بش ملیون نفوس مسلمان اولور باشقه صینک لره دخی مسلمانلر موجود اولوب جمیع ختای محکومنده اوچ منک صان یعنی اونوز

مليون نفوس مسلمان وارديو خبر ویرر لر قانون قدیم اوزره بو ایالتده مسجد
و مدرسه لرنگ هر برینه متعین اراضی و اوقافلری وار دیورلار
منشاء محاربه فی عصر ناهذا

طاقه دونگانی ایکی فریق اصلی و سمرقندی دیوب یازیلوب عصر مزنگ
بر منگ ایکی یوز بتمشچی سنه لر نیفنگ آچلدغی اختلالنگ اولی سمرقندی
لر دین چقمش ایکن صونکره اسلام غیرتی جمله یه مستولی اولوب اصلی
و ثمرقندی بلافرق کفاره قول تارتیب اوق آتمشلدور بو جلدنگ ابتدا حدوثی
بو یله اولدی دیوسویلر لر شانچی ایالتنگ سچین چانگا شهرنگ اولن مسجد
و مدرسه لرنگ وقف زمینی قرینک بر خور جا یعنی دهقانی ختایک خرمانی اولور
بوختاینگ خنزیرلری وقف خرمانه کیلب توشوب بغدادینی بربرایکی دفعه
هیداب بیمار یب خور جا ختایه واروب ایتور لر ایدی خنزیرنگ محکم بول خرمانغه
بیمارمه بر ایکی دفعه سنگ قونکشی لیم حقکننی رعایه کیلب تونکغوز لر کننی
هیدادک تلف بغدادی ایلر مزی هم صورمدق من بعد بیمار سنگ عیب اوزنگ
اولور بزلره اوفکلر سن دیر لر تونکغوز لر بر کون ینه کیلب خرمانغه توشار
طالب لر خنزیرلری اولدر لر ختای بونلر دن دعوا قیلور آنکا سوز و پهرمز لر
اراده برنجه کونلر اوتکاندین سونکره وقف خرماننگ بر اوکوزی ختاینگ
خرماننه وارور اوکوزی ختای باغلب آلور واروب صورار لر و برمز بوخبر
مدرسه ده طالب لره ایشلدوب بر نجه لری جیولوب کیلب اوکوزی جبرا
آلورلر ختاینی خوب توزاتوب اورورلار ختای واروب حاکمنه عرض قیلدق
حاکم طالب لری توتوب همسه سالور بر نجه کون خیسده قالورلار مسلمان لر
واروب بونلری صوراب چقاروب آلورلار لکن بواش ختایلی لره خوش کلمز
دیرلر که بزلرنگ خنزیرلر مز اولور کشمزی ارور اوکوزنی آلور آدم لری بی
صوراق بی جزا چقار کیمتار بونه رسوایی دیوب ظرافتله الوغنی اغوا کیلب
اراضی اوقافی کلا مسلمانلرنگ ملکندین چقاروب آلمق مصاحتنی کورستورلر
حاکمی ایسه بی اندیشه اولغله مقن لرنگ رأینه موافقت کیلب وقف یرلری
خزینمه آلوب بو خدمت مقابله سنده خاندن مدح و مرتبه تاش آلمق امید
ایله بو اشنگ صدنگ حرکت ایلیوب بلکه اوقافی یردین آلدغی وادیلرینه
واردغی آشلق لر دین دخی خزینه بولنی آلمغه مشوره قیلورلار بعضی لر بور ای
مستحسن کور میوب بو ایسه فتنه یه مودی اولور معقولی اولدور که موندین مقدم
نجه بلر وقف یردین بی پول فائده لشدنکز موندین بویاق یرکلسی خزینه
لیک دور دیوب اول بهارغه چه بوخبری فاش ایلاسنکز قولاقلری اورکلوب

کونکلرینه اورناشوب مویونلرینی ایگوب تورار بهار اولدوقده یولری اولچاب
 یازوب یولنی تعیین قیلب برور سز دیدکک بوسوز موافق مرام اولوب آلدغی
 آشلقغه دخل و تعرض قیلمایوب مصاحت لرینی اول بهارغه قویارلار ختایلرنک
 بوخیال فاسد و کینکاش کاسدلری مسلمانلره مسموع اولدقک مسلمانلرنک کونکلنک
 مرکوز بوروندین کوره کلامش ظلم و تعدی لری تعداد قیلموب خصوصاً ختایلرنک
 جملهه ظلمندن بری اوشبواشنک قیلمند بر شهرنک حاکمی بر مسلماننک
 قزینی جبراً آلوب بواش بارچه مسلمانلره الم قیلب فتنه چقمیه آن قالمش ایکن
 باصلوب و موندین اقدام دخنی نیچه بویله بویله مخالف الشرع ضررلی ظلم لری
 ضم قیلموب ایمدی اکر وقف یولر مزه دخل قیلمسه آنکا طاقت قیلب تورالماسمز
 دیوب بارچه مسلمانلر خقیه یگدل و یگقول اولوب اتفاق قیلمشوب قویارلار
 بو ایکی اتفاق منافی اتحاد اولدغندن مسلمان ایله ختاینک اراسنه صغوفلق
 دوشوب بازارلرده بولسون هر جایلرده بولسون نزاعلر کوبایور دونکلن لرنک
 بوشتنی کوروب یاز البته بر اش بولور دیوب ختایلر آشلق غله جمع قیلولر
 قش اوتوب بهار اولدقک هر کس یولی بر نیچه ایکن ناریماق نردندن ایکلر
 الوغنک امری ایله ارقان وارغاجی لرنی آلوب منصب دارلری یانلر نیچه
 آتلیغ و پیاده سپاه لرنی ایرکاشدروب وقف یولر نی اولچامککه چقارلر مسلمانلر
 کیلب بونه دور دید کده وقف یولر خزینه لیک دور کم ایکن ناریر خزینه
 پولنی برور قدرتی قدر نیچه یولر آلور ایکن صالحور موندین صونکره وقف
 اسملی یولر دیوب هر کم که تقسیم قیلب و برور اولدقک مسلمانلر قافل
 اولمیوب اولی فلان خاندین بری نیچه یوز یولر بولیدور که وقف زمین لره
 هیچ بری دخل قیلمایدور سز لرنک بواشنکز خاننک امری ایله می یوقسه
 اولرنکز اختراعنکزمی دیوب بر آنچه غوغا قیلب آخر الامر قاسم لر قایتورلر
 الوغنه عرض قیلب ایتمورلر بعده ایرتانی کونینه منصب دارلرنی بیوروب
 فاشنه عسکر به دین ایکی یوزدن زیاده آدم قوشوب کم که عنادلیق قیلب قارش
 کیلمور باغلب کلتمورنک دیوب بونلر دخنی وقف زمینه کیلموب بری اولچاد کلرنک
 مسلمانلر واروب بواش خاننک امری ایله می ایدرسز یوخسه مجرد بر ظلم می
 دیوب اولکنی کین چاغرشد قلرنک سویلیان لری درحال باغلب یانقروب اروب
 مسلمانلر بونکا دایانمیوب یعنی صبر و تحمل قیلمایوب جنک ایلیورلر بین لرنک
 طرفین دن آدم تلغی اولوب الحاصل کفار غالب اولوب بر نیچه سنی باغلب آلوب
 کیتارلر مسلمانلر بوجدننی تسکین قیلمق صدندنه سعی و غیره قیلب چالشوب
 چاپشوب کورسه لرده کفارنک کونکلنک مطبوع عداوت ذاتی و حسد خلقی لری

حسبمیلہ الوغنی اعوادہ مصر و الوغی ایسہ کارنگ آخری نیمہ منجر اولورنی اندیشہ
 قیلمیوب جہالتہ مصر اولوب مسلمانلر محوسلری نچہ دفعہ واروب صورادقلرنک
 ویرمیوب بلکہ واسطہ بولغان صورآغان آدملرنی دغنی حسبہ قویوب جزالر کورستور
 آخرکار بو ولایتنک بر چونک شهرندہ استاذکل مثابہ سنک شیخ علی ناملی بر مشهور
 عزیز معتبر تبرک ذات وار ایکن آنکا واروب مسلمانلر بو احوالی خبر ویردک
 بو عزیز واروب مزبور جبابرہ یہ خطابا محوسلرنک بو توغر یندہ جریمہ سی
 نہ دور دیدک جبارنک غضب جہالتی حرکتہ کیلوب شیخی دغنی حبس ایلر زاد
 فی الطنبور نغمہ آخری فخواستچہ مسلمانلرہ غم اوستنہ الم ضم قیلنوب قایتوب
 مشاورہ قیلورلر کہ فلان کوفی جملہ مز جمع اولب واروب محوسلری صورایالیم
 سوزمزی تنکلب شیخمزی و طالب لرمزی ویرسہ عرضمزی قبول قیلسہ فمہا
 ونعم والا اوزلرمزی زندانہ اروب ایشک لرینی قروب جبر و کوچ ایلہ
 آلالم دیوب یمین آکد و وعد شدید ایلہ اتفاق قیاشوب قویارلر موعود
 کوندہ نچہ منک مسلمان خصوصاً مدرسہ طالب لری اسلحہ ایلہ جملہ سی سراہہ
 دوغری یررش قیلدقلرنک بونلرنک بواسلوبک کل کلرینی کرروب ختای
 الوغنی مسلمانلرنک آلدن دین آدم بیارور قایتسونلر منکا اچار ندین اون آدم
 کپاوب سوزلاشون دیدکدہ مسلمانلر دیرلر کہ محوسلرمزی چقاروب ویرسون
 بعدہ سوزلاشورمز والا بو یولده باشمزی اورتاہہ قویمشز قایتما سوز دیوب
 غیرتانه سوزلر برلہ کیملکن آدمنی قایتارولار بعدہ حاکم عسکرہ امر ایلر مسلمانلرنی
 آلدیدین چقب قایتارونگز قارش کیلسہ لر اوروشونک اولدورونک دیوب
 عسکر کیلب قایتونکزدیدکدہ مسلمانلرنی توفی هجوم قیلب آرادہ محاربه عظیم
 اولوب کفاربی طاقت اولوب قاجوب مسلمانلر قو غالب باروب حاکم ننگ سرائینی
 باصوب مفتن الوغنی توتوب اولدروب باشنی نیزہ یہ آصوب زندانی آچوب
 محوسلری آزاد قیلب قورناروب قرقوم سچین چانکا شهرینی کلا طالان قیلب
 یغمالب کورنگن کفاری امان ویرمیوب اولدروب مزبور شیخ علی نی اوزلرینہ
 حاکم نصب قیلورلر اطراف جوانیکہ آدملر بیاریب هر شهرده مسلمانلر کفاری
 قروب اولدروب شانچین ولایتی کلا فتنہ آستونک فالش بوخبر باجنک خانہ
 ایشلدک عسکر چقاروب ابتدا اصلاح و ظرافتہ فتنہی تسکین ایدرسز عیب
 کدہ دور عدالتہ صورارسز والا محاربه ایلہ امرمی یرینہ کلتور رسز دیوب
 امر ایلر مسلمانلر بو خبری یعنی باجن دین عسکر چقدغنی ایشندک خان ننگ
 عسکرینہ عدم اقتداراری زعمیلہ مملکت لرینی تاشلب داخواشاخوا اسملی ایکی
 بہادری سردار ایلب چیت یافغہ کتمک کینکاشنی قیلورلر زیرا بویر پای تخت

باجنکه یا قن کفارنگ قالون اورتاسی عسکر قوشون گیلوشی یا قن وقوة تابوشی بسپردور
 هر نه بولسه چیت سر حدلره وار ساقی بو طرفدان قوشون بار و شقه یراقی و دخی
 آلتی شهر مضافاتی و آننگ وراسی همه مسلمان و دار اسلام بزله یاردچی
 و اعانچی اولور دیوب بومشورت برله ایلملی منگ و علی روایت سکسان منگ
 و دهانز یاده دونکافی مغرب سمتنه یوز قویوب چقب یولده نجه شهر لری نالاب
 بولاب خراب و ویران قیلره رق سوچولانجو شهر ینه کیلمت قرار قیلمشار من بورین ایکن
 بهادرنگ اصل اسماری نورالدین علی قنبر یا علی قمر ایکن بهادر لیک لری
 ایله داخوشاخواه و اننی آلمشار خولفظی ختایجه ارسلانه دیر لردالغظی الوغ دیمک
 دور معنی تر کیمی داخوا الوغ ارسلان شاخو اچک ارسلان دیمک اولور کته
 ملارنی داملا دیمک بوندن ماخوذ دور باجن دین چقمش عسکر و لایتمده قالدغی
 مسلمانلرنگ جرمه سنی عفو و خراب اولمش شهر لری تعمیر قیلره رق قاجمش
 دونکافی لره کیتالموب آرقاسندین ایلمچی لر یماریب دیر که توقتاسونلر اوتمش
 جنایات و جرمه لری معفودور آنلره ظلم قیلدی حاکم لر بولسه جزاسنی بولت یلر
 اول یلار ینه جبر قیلمش آدم لر بولسه خان عدالت لیک برله آنارنگ حققتین
 کله چک دور توقتاسونلر مملکتی بوز مسونلر دیوب یدارش ایلمچی لره اعتماد قیلیموب
 حیلله ایله الینه کر کزدکن صورته اوزمه عاسیجه اش قیلور بزله مرحمت قیلمز
 دشمن ذاتی دور ایتمدی هر نه بولسه بولور اش بولدی دیوب ایلمچی نی اولد لر لار
 بوخیر باجنک خانه مسوع اولد قنک بو بوزاش مسلمانلر بارغاندین کین خواه ناخواه
 چیت یورط لر بوز لور آنک اولان اهل اسلام کلسی بونلره بر کوب قوه حاصل
 قیلور اشهار متکثره قوه عظیمه پیداقیلماق مقرر دور دیوب مصاحت اولدور که چیت
 شهر لرده اولن دونکافی لری بونلر بارماز دین بورونراق اظا کین و قسم شدین ایله
 خانقه متابعت لرینی مستحکم قیلماق کرک یا که قتل عام قیلر قرق دیوب
 بو امرنا مرغوب و مشورته نا مقبولنی غولجده ساکن اوشبو ولایتنگ والیسی و متصرفی
 جانجوغه یازوب آنکلاتوب قاپسی اش قولایمور آننگ اختیار عاننی کندنه تفویض
 قیلمش خطا کلدکده جانجون جمیع متصب دار لرینی چاقروب اعلام قیلد قنک خطاننگ
 مضموننی اقوب دیر لره بو خلق بی اظا ایمان برله تاملر تور ماغنه اعتماد قیلر
 اشانوب بولمز بوزاش دونکافی لر کلدکده بونلر هیچ وقت قراب تورمز و بونی
 دخی ملاحظه قیلماق کرک که بو خبری اشکاره ایلم شامچین مسلمانلری بوز لکغنی
 تعیین بلکاندین کین بزله انظا ایمان هم قیلمز همان مصاحتی اولدور آنلر غافل
 ایکن هر شهر که خط یازوب خبر و یروب بر معهود کونک بالانفاق جمله دونکافی لری
 یوق قیلماق کرک دید کلرنده جانجون دخی بو مصاحتی معقول کوروب اوز محکومنگ
 اولان شهر لره روچه مناص غولجه چواچک قوبک الاستای و جمیع آلتی شهر مضافاتی
 کلسی بو جانجون ننگ دیوان و دفترنگ ایکن همه سنه نامه لر یازوب خفیه خبر یماریب
 فلان آی ننگ فلان کونی بارچه لرنگز بردن باش کوتاریب شهر لرنگزده بولغان
 دونکافی لری اولدورب آرا لرنکزدین بالکلیه سلب ایدوب وجودنی عالمه کلمت که

دو ندره سز احوال بویله بویله دیوب واقعیدی بالتفصیل بیان قیلب یازمش بوخبر
 مو حشه و بو فعل متنفره دین غولجه دونکائی لری آ گاه اولوب ختایلرنک بر ایکی
 نامه لری مسلمانلرنک الینه دوشوب حقیقت حاله واقفی اولدقده دونکائی لر دخی
 اطراف جوانب که خفیة خطرل یازوب یور کوزوب آدملر یبار یب بلکوزوب ختایلرنک
 وعده لی کونلرنن یین اوچ کون یابش کون مقدم هر بر شهر داکی دونکائی لر بالاتفاق
 موعود کونده بردن ختایلره قاچ اور مقنه یگ دل اوله رق بو قوله قرا و یروب قویمه شلر
 وعده لی کونلری کلد که بار چه سی بردن باش کونار یب کفاری قر مشلر کاشغر دین
 غیر ی شوره بولغان دونکائی لر ختایلری قروب شه—ری ضبط قیلمشلر مکر
 مسلمانلرنک کاشغر یازمش خطرلی ختای قولینه توشوب کاشغر دونکائی لری
 بو حال دین بی خبر قالوب ناخاصه ختای قولنده تالی اولوب کتیه شلر فقط چواچک
 دونکائی سی بو وعده ده بوزولمای قانوب ایکی آی و علی روایة اوچ آی صنوکره
 بو دخی بوزلوب چواچک اطرافنی تصرف قیلمشلر چواچک اولکی وعده ده تیج قالب
 کیندین بوزولدغنی بویله نقل قیلور لر غولجه جانچونیدین چواچک آمهوسنه یوقار و ده
 یازمش مضمونده خط کیلمب معهود کونده دونکائی لرنی قرمانچی هر نه قیلمانچی بولوب
 قویارلار بوخبر مکره نی آمبوننک خدمتنده ختای می دونکائی می بر آدم بولوب
 مسلمانلرعه ای تور بوسوزه اینانور اینانمز بولوب تور دقده غولجه دونکائی لرنن
 وعده لی کون یازلوب خفیة خط کیلمب واقعه نی تمام آنکادقدن صنوکره دونکائی لر
 اسباب واساحه حاضر لمک هر کتنده اولورلار ختایلر مسلمانلرنک یورش تورشلونک
 ناقولا یلیق لرنی کوروب بواشدین خبر نایدغنی بلم متعیر اولوب آنکسزده آنلری
 باصوب اولدر مکدن کارنک اوتدکنی فهم قیلمب ناعلاج آمو دونکائی لرنک امامنی
 چاقروب آوب جانچوننک خطنی اوقوب تمام سرنی اور تایه صالوب ایمدی مصاحت
 اولدور که بزلر بر بر مز دین امین اولوب یورتنی بوزمایوب تیج صاقلب تور الیق کارنک
 آخری قایل بارور اگر مسلمان غالب اولب حکومت اسلامه اوتسه سز لره تابع اولوب نورورمز
 اکر اولکی کبی حکومت بزلر ده قالسه بور ونغی چه تورور سز دیوب امام دخی بو مصاحتی
 موافق مرام و صواب کوروب اراده عهد پیمان انطایمان قیلمب امام بوسوزلرنی و وعده لرنی
 دونکائی لر که بیلدروب اکثری معقول کوروب و بعض فتنه طالب سوکورلرنی
 سور کون قیلمب همداب ایمیل یغاسنه چقارورلار بو اتناده غولجه بوز غونلقدین
 فرار ایدوب بر آمبوکلور غولجه واقعه سنی تمام اوقدروب بو آمبونی اغواقیلور
 دیر که دونکائی لرنی قرمق و اولدر مک کرک بونلر ایمدی هیچ وقت ایل بولمز
 فرصت کوزادرلار قاچان بر فرصت نابسه لار آنلرنک ضرری بزلره مقرر دور دیوب
 چواچک آمبوسی ایسه بونکا قائل اولمیوب اول بونلری قروب یوق قیلمق
 بر امر عسیر غیر یسیر دور چونکه بونلرنک اسباب اساحه لری مهیا و اوزلری
 طیار غفلتندکل او یغانق دور لار ثانی مابینمزده بویله وعده شدید و شرط ایدمز وار آئی
 بوزمق و غدر قیلمق یاخشی دکلور دیدی ایسه ده قاچقون آمبوز یاده ابرام
 و الحاق ایلوب اکر سز شرط و وعده قیلمب آئی غدر قیلمانغه بولمز دیسانکز تامغایی

سوکور بی باش مفتن معناسنده التی شهر لغتی دور (منه) ایل دوست معناسنده دشمن ننگ ضدی دور قزاق لغتی (منه)

و حکومتی منگا و پیرکل من عهد قیلغانم یوق بواشنگ عهد سندن کلورم دید که
 آمبول علاج تامغایی قاچقون اغوا کرآمبوغه ویرور دونکانی لر بوخیمانندی دخی
 خبر تاییب ختایلرنک وعده لی کونندن بورو تراق قول اوروب ختایلری قروب
 جامبولغه کروب اولکی آمبونی ونیچه اولغلرینی توتوب اسیر قیلب مسجد که
 آلوب چقارلار قاچقون غدار آمبونی از لب نابالمیوب قاچوب چقب کیتکاندر
 ظنینه مساهله قیلدش لر همه نی هلاکته دوشوروب فلاکته دوچار ایلمن
 مالک دور که مسلمانلر تا غلوب تارقالوب غنیمته یوکوردکلرنک قاچقون آمبومسلمانلرنک
 تغافلنی کوروب تقولمش کورنن یمن توروب در حال جامبول ننگ قابقا لرینی
 بیکنوب ختایلرینی جمع قیلب اچنگ قالغان مسلمانلرینی اولتوروب جامبول ننگ
 اوستنه چقوب ناشقاریغه اوق آتمش لر بعده مسلمانلر ضرور بروب غیره قیلب نچه
 دفعه جامبولنی آلماقغه قصد قیلسه لرده کوب آدم تلفی وشهید اولوب فتح بر سنه دن
 زیاده یه قدر محنت اولمش و روحار بده بور بهادر دید کی بر آدم چقب میدان مبارزه ده
 نچه ونچه اشاری عقلدن ناشقاری خارق عادات و کرامات مثابه سنه مشاهده
 قیلنمش و روحار بوب بهادر ننگ حکایه سنی بالتمام یازمقغه وقتنمز مساعده ایلمیوب و بردخی
 یعقوب خان قصه سنی اول مرحوم ننگ آلتی شهره نه طریقه استلا قیلب خان
 اول غنی دولتی ننگ اوی نهر و شده تعال و آخری نه کیفیتک زوال اولمش یازمق
 مرادومد عامز اول غنندن حاضرده اوشبوننگ ایله اکتفا قیلندی خدا سلامت قیلسه
 تفصیلنی مناسبته اول حکایه ده یاز ساق کرک انشاء الله تعالی بر اشانو چلی آدهمین
 بودونکانی اسمی سز لره نه دن علم اولمش و ردیوب صور ادغمده دیدیکه بز خلقنی
 ختایلر خدی خوی دیر لر بوایسه ختایلرنک لغت قیلننگ اولکی حالندن اعراض
 و انقلاب قیلدی معناسنک دور اوشبوسوزی اثراکلر تر جمه ایلب دونکان دیدکلری
 کثیر الاستعمال اولهرق صونکره اوز خلقمن دخی بو اسم ایله سویلیوب شایع و جاری
 اولب کتمش دور دیدی اما خوی خوی معناسنی بو کونده ختایلر هیچ بری بلملار
 خوی خوی نه دیمک دور دیو صورالسه خوی خوی دونکانی دیوب در حال جواب
 ویرور لر یوق خوی لفظی ننگ معناسی نه دور دیسانک چچ او دیب یوروب کیتار
 یا که یوزنی تیسکاری ایبار چچ او بلما یمن دیمک دور

اوشبو سفرمه باعث و بادی اولان علمالرنک چلیسی شهرمزنک غنیسی حاجی رمضان
 چاینشی دور که خدا کون بگون دولتنی زیاده ایلسون شهرمزدا و بالخصوص اهل
 محله مزده بویله صاحب ثروت و کار خیراته ذوغیره بر نچه داننه آدمز وار آنکا تشکر
 ایدرز زیرامن لم بشکر الناس لم بشکر الله بیورلمش هر بر لرینه خدا آبروی دارین
 میسر ایلب اقبال لرینی ترقی قیلسون آمین

اما یازلمش روایات و بتلمش حکایات لری بلماک کلسی رفیقمن حاجی اسماعیل
 افندی ننگ اجتهاد وغیرنی ایله اولمش دور مز بور یولداشمن اصلی آلتی شهر ننگ
 دارالملکی کاشغردین اولماغله بو مضافات اوزلری ننگ گانه هله سی اولوب رسم
 رسوم قاعده و قانون لرینه مطمع و بوندین اقدم طرفان مضافاتلرینی سیرو کدار

جامبول شهر ننگ سوری واحاطه سی دیپکان دورالتی شهر لغتی دور سیقل دخی بو معنادور (مه)

قیلند غی ایله آدمارینه دخی آشنا و مونس اولوب قایسی جایده بر عالم و قایسی
 مکانده بر فاضل اولدیسه قفیری آنلره یولقدروب کورشدروب تورینخ دان واحوال
 ماضیه منغمس آدهلره اولشدروب منهس اولان حبرلرنک حقیقتنی بلمک ده اهتمام
 نام اوزره خدمت قیلب بویار صاد قمننگ اهل درت و ذوغیرت اولدغندن کوملوب
 قالمش کوهنه خبرلر روش لقعده چقب بر کتابچه اولدی و موندین ماعد ادخی فقیرننگ
 اویلاننگ اصلا کونکلمده و خیلمده یوق ایکن برایکی مضبوط مقدمه سویلیوب
 بی اختیار اویلاندرکی و آئی آلب چقمق ندرکنک ایتمک لاری معاملات مداره سی
 یادوندرکار نه سبب اولدی بزه سویلدکی مقدمه سی هذا یاشانک غنیمت قایتیب
 کلمز بردوات دور وقتنک آتننگ حقنی ویرمک واجب دور صونکره طالب اولدغنکده ده
 میسر اولوق مشکل اولدقده دخی حضوری اولمز یاش ایله قارتننگ احوالی اویله
 بویله دور دیوب نثر ایله بر موزج حکایه سویلدکی آئی فقیرنظم برله یازدیم مطلعی بودور
 یاشرننگ کاری یاتورلار فی الفراش للنیام

ساعتنک میلی کبی که نصف شبده کالقیام
 ایکی کون کویا اولاشور جان اولب چانه وصال

آفتابننگ شعله سی دیک آینه یه دوشن مثال
 عظیم بای کبی قارتلرننگ احوالی

قاره ایله کامپر لرننگ حالی یاتورلار فی الفراش * بری یاتمه آری یات قورغور دیوب
 کورفه تالاش * هر یاشننگ اوز حقنی ویرمک کرک دیدکی

سؤالم وار دیدی بر پیره برزن زمین دین ایکنکیوب نه اوزلیورسن
 جوابنده دیدی اول پیر هوشیار یتورمش یاشلکمنی ازیلیور من
 یکتلنگ حالنکی اوتکارمه خالی کتار قولدین همیشه بولمیورسن
 اکر هر یاشننگ اوز حقنی ویرسنک او کونلرده دخی او کونمیورسن
 عام علی الاطلاق بلمک معناسنده اولوب کرک اتعابله و کرک استماعله بلنسون
 آنکا علم دیلوب بوا یسه نعم الله دن بر نعمت عظاما اولغله اظهار نعمت الله ضمیمه
 دوستلره بر یادکار یازدیم و بر دخی * فی بقی الخط فی الاوراق دهر * و کاتبه مریم فی التراب
 بیتننگ معنی منیفی ایله بعد الممات دعا یه بهانه اولمق یینه یادمه کلدی یاز دغم بعد ننگ
 آئی بر اسمله مسمی قیلمق الزم کورلدکی همین ده چوننگ اسملری آنکا مناسب
 کور میوب کچیک اسملر دین جر ینده جدیده کلام لاری خاطر مه کیابوب دفتر معناسنه
 دل اولن جر ینده ایله یانکی معناسنی مضمون اولن جدیده لفظی اسمک موافق معناده
 دخی کنایه مطابق کورلدی چونکه دفتر نه ایدکی همیه معلوم دور جدیده لفظنی
 ضم قیلدغم مکتوب حکایات و مرسوم روایات لار کاسی کهنه و ایسکی او امله نسی
 و منسی اولوب حتی آغز زرده ایما، سویلنمکی دخی ترک وانظامسه قریب قالمش
 ایکن آئی تجرید ایله یازوب یاروقعه چقاردغم او چون جدیده کلامه سنی الحاق
 ومدار تالیفی اولان غایبانه بر ادرم حاجی (ن ع) افندی ننگ خط مرغوب وقلم
 منظوم لرننگ تاریخ عنوالی بنلمش اولغله تاریخ لفظنی دخی الباس ایدوب بو کتابچه
 مه تاریخ جر ینده جدیده دیوب آطویردیم

سرمزه باعث و حکایه لره سبب اولان ایکی ذاتی صراحت یازوب اما کم اوچون جمع
و تالیف ایلمدیکم ذاتنگ اسمنی سیناقی کلامده درج ایلمدیم اهلنه آشکاره دور و بیت
آئیده دغی تخلصنی اشاره ایلمدیم

بیت

خبرکه باعث اولانی یازوب نون میم ضادرانی بتب انبایه سعی ایتمکان رفیقم حاجی بی ثانی
ولکن تالیفه داعی اولانی قیلیم بادی الوغ اسمنگ ردیفنره چقار راستین آئی
او ذاتنگ خلصی بودور سخا برله چقب نامی موافق دوشمش اسمنه مسمی سیننه افعالی
آنونکچون بدیل تاب ایلمدیم بودوراقی محمد الله تمام ایلمدیم ییار دیم ختمه عالی
او قبائلر بوکنا بچه یه نظر قصور لری ایله یاقه میوب عین خلوص و قلب حضور لری ایله
نظر قیلیم لری مأمول دور لعل سهیمی عبت و محنتی ضایع ایلمدیم یازوب دین صونکره
آسان کورلسده خیلی تعب حال وخیلا صرف مال و نیچه قیل قال ایله اله کرمشور
چواچک و طرفان بیننده اولان احوالات لری یازولسیله بو ایکی ارالغنگ سفری و مده
مسافه سی فانیجه دور یازوق مناسب کورلدی چواچک دین دور بولچون قلعه سی
سیکزن تاش یعنی آلتش چاققیم مقداری اولور بودور تاده بر منزل وار ختا بچه
اورتان یا که قراول روسجه بیکیبت و استانسده دیر لر

- دور بولچون دین آقسوقرالی - - - - - ل چاققیم
 - آقسودان صاریغ صو قراولی شمال اورتان دیب مشهور - - - - - ۳۰ چاققیم
 - صاریغ صودن طولی قراولی - - - - - ل چاققیم
 - طولیدن جمانطو قراولی - - - - - ل چاققیم
 - جمانطودن کولدانان قراولی - - - - - ۳۰ چاققیم
 - چواچک برله شیخو اورتالی بودور
 - کولدانان اوطی قراولی - - - - - ۳۰ چاققیم
 - اوطیدان صاریغ قراولی - - - - - ۱۵ چاققیم
 - صاری جاقدن اولان بولاق قراولی - - - - - ۲۵ چاققیم
 - اولان بولاقدن کول قراولی - - - - - ۴۵ چاققیم
 - کولدان چی قیزه قراولی - - - - - ل چاققیم
 - چی قیزه دن دونای قراولی - - - - - ۳۵ چاققیم
 - دونای دن لانتای قراولی - - - - - ۲۷ چاققیم
 - لانتایدن شیخو شهری بر تاش دور - - - - - ۸ چاققیم
 - شیخودن قراسون قلعه سی بر تاش - - - - - ۸ چاققیم
- حکایه سی کتابنگ اولنده یازولمش ییشل جامه بزرک او شبو قراسوده دور حال اقراسون
لانتای شیخو جمله سی شیخو اسمیله شهرت بولمشور شیخودن کویتون قراولی بتمش
یولکر اوتوزیا اوتوزبش چاققیم اولور ختا یلرننگ صونکغی هجومنگ که مناص
دونکانی لر آلتنگ یعقوب خان محکومنگ غولچه روسیه نظارتنگ ایکن حین ده غولچه دن
آلتمش نیجه آدم تجار مال هیداب مناسقه چممش ایکن لر او شبو قر اولده ختای

عسکر يينه مصادف الوب بزنگ دشمنانه آش آزوق برورايكان سز لر ديوب
 سودا كرلرني جمله سني الدر وب مالني آلمش و بوشهيدار ننگ قبرى و قويلمش
 ير لري بلكوليگ دكل خاطر كه آلوب دعا فاتحه قىلب اوتار لر مظلوم لر ننگ اچنده
 خوقند مر غيتمان نمانكنند و باشقه شهر لر دين دخي ديندار و اشرف آدملر وار ايدي
 ديوسو ير لر بو واقعه بر منگ ايكي يوز توقسان بر نچي باكه توقسانچي سنه دور
 ايكي يلكين كين استخوان لر يني جمع قىلب قر اولنگ قربنده بولاغنگ بو يينه
 دفن ايلنگ ديو حاجي مله مر غيتماني نقل حكايه ايلدي

كويتوندىن يانسخاي قر اولي	-	-	-	-	-	۱۴ چاقريم = ۹۵ يول
يانسخايدن آلاسون قر اولي	-	-	-	-	-	۱۴۰ چاقريم دور ۸۵ يول
آلاسوندىن پوجانيزه قر اولي	-	-	-	-	-	۲۱ چاقريم - ۵۱ يول
پوچنيزه دن مناص شهرى	-	-	-	-	-	۱۱ چاقريم - ۵۳ يول
مناصدىن تاخولا قر اولي	-	-	-	-	-	۱۴ چاقريم - ۹۵ يول
تاخولادىن قطوبى قلعهسى	-	-	-	-	-	۱۴۰ چاقريم - ۸۵ يول
قطوبى دن سانجى شهرى	-	-	-	-	-	۱۴ چاقريم - ۹۵ يول
سانجى دن رومچه شهرى	-	-	-	-	-	۱۴ چاقريم - ۹۵ يول
رومچه دن جامشيدون قر اولي	-	-	-	-	-	۱۳ چاقريم - ۷۵ يول
جامشى دونكدىن سيفو قر اولي	-	-	-	-	-	۱۳ چاقريم - ۶۵ يول
سيفو دن حاجى مرزا قورغانى	-	-	-	-	-	۲۱ چاقريم - ۵۰ يول
حاجى مرزادىن دوانچى قلعهسى	-	-	-	-	-	۲۵ چاقريم - ۴۵ يول
دوانچى دن تاش قورغان تاغ ايتا كند	-	-	-	-	-	۸ چاقريم - ۱۶ يول
يعقوب خان ننگ الغارى ياندغى قورغاندر بو كونده بوش خراب اولب خالى قالمش						
تاش قورغاندىن دوانچى تاغى اچنگ برقر اول وار	-	-	-	-	-	۲۵ چاقريم چاماسنگ اولور
آندىن يايا نخو قر اولي	-	-	-	-	-	۲۵ چاقريم دور ۴۵ يول
با يانخودىن قاورغه قر اولي	-	-	-	-	-	۲۵ چاقريم - ۴۵ يول
قاورغه دن چول اورتان	-	-	-	-	-	۲۱ چاقريم - ۵۰ يول
چول اورتاندىن كندك قريهسى	-	-	-	-	-	۴۵ چاقريم - ۸۵ يول
كندكدىن چار	-	-	-	-	-	۲۱ چاقريم - ۵۰ يول
چاردن طرفان شهرى بر تاش دور	-	-	-	-	-	۸ چاقريم - ۱۶ يول
طرفاندىن استانه شهرى	-	-	-	-	-	۱۳ چاقريم - ۷۵ يول
استانه دن تو يوق قلعهسى	-	-	-	-	-	۱۱ چاقريم - ۳۵ يول
تو يوقدىن لوچمين شهرى	-	-	-	-	-	۱۱ چاقريم - ۳۵ يول
لوچمين دن دغار قصبهسى	-	-	-	-	-	۱۳ چاقريم - ۷۵ يول
دغاردن نسبيچ تاش صحرا ده يبانك دور	-	-	-	-	-	۲۵ چاقريم چاماسنده اولور بو سفر
بارغان يرمزى ننگ منتهاسى اوشبودور صوباشى سنكيم مورتوق قريه لرى بونلر						
باروشده صول قول طرفه تاغ آرقاسنده قالور						